

Mục Lục

- 1 Hình bìa** • Danny Nguyen
- 3 Quan điểm** • Tâm thanh tịnh
- 6 Xã luận** • Chiến lược thuyết âm mưu
- 8 Thời sự** • Từ Siria đến Đông Bắc Á
• Món nợ máu và một lời xin lỗi
• Sài Gòn giải phóng tôi
- 14 Phiếm luận** • Biến đau thương thành hành động
- 15 Chủ đề** • Đạo Phật là gì ?
• Đại lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ...
• Tản mạn tháng Tư
- 22 Góc bạn trẻ** • Tinh trung thực về lịch sử trong hồi ký " Một cơn Gió Bụi "
- 27 Tin Tức** • Tin Sinh Hoạt Cộng Đồng • Tin Hòa lan
• Tin Thế Giới • Tin Việt Nam
- 41 Truyện ngắn** • Ngàn ánh dương rực rỡ
• Chuyện hai người quét rác
• Ngày giỗ
- 47 Xã Hội** • Tiếng "Ja" trong ngôn ngữ Hòa Lan
- 49 Đố vui Sudoku**
- 50 Truyền thông xã hội dân sự**
• Ma đưa lối, quỷ đưa đường
- *Thơ** • Trần Trung Đạo • Hoài Tâm Niệm
• Trangđài • Lê Lăng Du
- 53 Lời tòa soạn**
- 54 Nhạc** • Nguyễn Quyết Thắng

Việt Nam Nguyệt San
Cơ Quan Ngôn Luận CĐVNTNCS/HL
Vietnam Magazine
Tijdschrift van Vietnamese Vluchtelingen
in Nederland
www.congdonghoalan.com

ISSN: 0929-5151

Ban Quản Trị VNNS

Van Der Hagenstraat 711-
6717DK - Ede
Nederland
Email: vietbaohoalan@yahoo.com
Telefoon: +31 (0)318640625

IBAN: NL16 INGB 0001 5086 64

Chủ nhiệm & Chủ bút

Nguyễn Quang Kế

Thủ Quỹ

Lê Thanh Sơn

Kỹ thuật

Danny Nguyen

Phát hành

Nguyễn Hữu Phước

&

Với sự cộng tác của

- Bạch Mai • Đinh Ngọc Hiền • Đăng An
- Đỗ Văn Búi • Hoài Tâm Niệm
- Vành Khuyên • Lê Quang Kế
- Miên Thụy • Lăng Du
- Nguyễn Đắc Trung • Ngô Thụy Chương • Nguyễn Quyết Thắng • Tiểu Yến Tử
- Ông Năm Chuột • Trúc Hà • Ty Na
- Trần Quốc Hiền • Nguyễn Lê Hồng Hưng
- Hữu Phước • Nguyễn Hoàng Nguyễn
- Nguyễn Hiền • Võ Đức Tiến
- Thap De Wit • Ý Nga • Trangđài-nguyễn

Lập trường

Chống bạo quyền độc tài cộng sản Hà Nội • Ủng hộ mọi tổ chức quốc gia tranh đấu cho tự do dân chủ của dân tộc

Chủ trương

Bảo tồn và phát huy văn hoá Việt • Duy trì và phát triển tình cảm tốt đẹp sẵn có giữa cộng đồng VNTNCS và nhân dân Hoà Lan • Tăng cường tình đoàn kết trong cộng đồng người Việt TNCS tại Hoà Lan • Khuyến khích và nâng đỡ người Việt hội nhập vào cuộc sống tại Hoà Lan

Quan điểm

Tâm thanh tịnh

Ngày xưa, một hôm Đức Phật đi giáo hoá độ cho chúng sanh, trên đường về Đức Phật gặp một tên ăn cướp. Anh ta thấy túi nải nặng trĩu trên vai Đức Phật. Động lòng tham, muốn cướp túi này, anh ta rút dao ra và tiến đến gần Đức Phật. Đức Phật thấy vậy, Ngài dừng lại và điềm tĩnh nói:

“Hãy bỏ dao xuống.”

Tên cướp nhìn thấy nét mặt uy nghi của Đức Phật, lòng chùng xuống và buông rơi con dao xuống đất.

Đức Phật nhẹ nhàng nói:

“Không, ta không nói ông quăng con dao trong tay ông, ta muốn ông quăng con dao trong tâm ông đó”.

Tên cướp giật mình, ngộ được ý câu nói của Phật, cúi đầu lạy tạ, ăn năn hối lỗi.

Một trong những giáo lý của Phật giáo là tu tâm. Đức Phật khuyên ta luôn giữ tâm được thanh tịnh. Có được tâm thanh tịnh, tình thương, niềm hạnh phúc sẽ hiện hữu, lòng sân si và sự thù hận sẽ tan biến. Để có được như vậy phải có lòng từ bi, phải thành thật với chính mình và tha nhân.

Đạo Phật là đạo của từ bi hỷ xả, dùng tình thương để giáo hóa chúng sinh, vậy mà khi Cộng sản Việt Nam cưỡng chiếm miền Nam Việt Nam, họ đã nhanh chóng tìm cách tiêu diệt Giáo hội Phật giáo tại miền Nam.

Các bậc cao tăng như Hòa Thượng Thích Huyền Quang và Hòa Thượng Thích Quảng Độ bị quản thúc và lưu đày. Một số giáo phẩm cao cấp của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất bị bắt giam như các Thượng tọa Thích Đức Nhuận, Thích Tuệ Sỹ, Thích Trí Siêu ... và đã man hơn nữa đã hành hạ và tra tấn đến chết Hòa Thượng Thích Thiện Minh tại nhà tù Hàm Tân.

Mikhail Gorbachev, cựu Tổng Bí Thư của đảng Cộng Sản Xô Viết đã tuyên bố: *“Tôi đã bỏ một nửa cuộc đời cho lý tưởng Cộng sản. Hôm nay tôi đau buồn thú nhận rằng: Cộng sản chỉ biết tuyên truyền và dối trá.”*

Giáo lý Phật giáo hoàn toàn đi ngược lại với chủ nghĩa Cộng sản, Phật giáo không thể đi song hành với Cộng sản.

Đạo Phật lấy từ bi hỷ xả là phương châm, Cộng sản lấy bạo lực làm hành động.

Đạo Phật lấy chánh đạo làm chính, thành thực với mình và với người. Cộng sản là loài bá đạo, lấy thủ đoạn lừa bịp, dối trá làm phương châm.

Chính vì thủ đoạn lừa bịp dối trá, người Cộng sản phải dùng bạo lực để áp đảo, đè đàn áp, để bắt mọi người phải ngậm miệng, nhắm mắt nghe theo.

Đạo Phật du nhập vào nước ta hơn 2000 năm, nhân sinh quan của đạo Phật đã thấm sâu vào lòng người như hơi thở, như máu, như xương. Đạo Phật đã hòa đồng vào đời sống dân ta như đồng lúa vàng, như dòng sông nhỏ. Người Cộng sản có gian manh quỷ quyệt tới đâu cũng không thể phá hủy được giá trị nhân bản đạo đức mà Phật giáo gửi đến chúng sanh. Sức mạnh của lòng từ bi sẽ thắng hung tàn và chủ nghĩa phi nhân sẽ tan biến như câu nói sau đây của Đức Dalai Lama, nhà lãnh đạo tinh thần của Phật giáo Tây Tạng:

“Cộng sản là loài cỏ dại, mọc trên hoang tàn của chiến tranh, là loài trùng độc, sinh sôi, nảy nở, trên rác rưởi của cuộc đời. Cộng sản sinh ra từ đói nghèo và ngu dốt, lớn lên bằng dối trá và bạo lực và sẽ chết đi trong sự khinh bỉ và nguyền rủa của nhân loại.”

Quảng Phúc

Almere, ngày 2 tháng 5 năm 2018

THƯ MỜI LỄ PHẬT ĐẢN NĂM 2018

Nam Mô Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật

Kính thưa quý Đồng hương và quý Phật tử

Đề kỷ niệm ngày Đản sinh của Đức Bổn Sư, Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan sẽ cử hành **ĐẠI LỄ PHẬT ĐẢN** PL.2562 vào ngày chủ nhật **3-6-2018** tại Chùa Vạn Hạnh, Sumatraweg 350, 1335 JM Almere Buiten. Buổi lễ sẽ được sự quang lâm chứng minh của Hòa Thượng Thích Như Điển, Đề Nhị Chủ Tịch Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất Âu Châu.

Trong dịp này, tu viện Phật Giáo Tích Lan Mahamevna sẽ trưng bày các **di tích xá lợi Phật** tại chùa Vạn Hạnh (cạnh vườn Tứ Động Tâm). Chúng tôi trân trọng kính mời quý Phật tử và Đồng hương dành chút thì giờ quý báu về Chùa tham dự ngày Đại Lễ quan trọng này và có cơ hội quý báu chiêm ngưỡng xá lợi Phật. Đây cũng là cơ hội tốt, để người con Phật trở về với cội nguồn của niềm tin và sự thực hành giáo lý cao thượng của Đức Phật.

Nguyện cầu hồng ân Chư Phật gia hộ quý vị và gia quyến thân tâm thường an lạc. Cầu chúc cho giáo Hội quê nhà sớm thoát cơn Pháp nạn, cho đất nước Việt Nam giữ vững nền độc lập, chủ quyền lãnh thổ lãnh hải và cho dân tộc Việt Nam sớm được an cư lạc nghiệp trong tự do dân chủ.

Nam Mô Hoan Hỷ Tạng Bồ Tát Ma Ha Tát
T/m Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan
Hội Trưởng,

Thượng Tọa Thích Minh Giác

CHƯƠNG TRÌNH LỄ PHẬT ĐẢN NĂM 2018

Ngày Chủ nhật 3-6-2018 (nhằm ngày 20 tháng 04 âm lịch)

- 10 giờ 00: Phật tử tề tựu - **Cung nghinh Xá Lợi Phật**
- 10 giờ 30: Thuyết Pháp do Thượng Tọa Thích Thông Trí đảm trách
- 11 giờ 30: Cử hành Đại Lễ Phật Đản
- 12 giờ 15: Đạo từ chư Tôn Đức - **Chiêm bái Xá Lợi Phật**
- 12 giờ 30: Cúng chư tiên linh thờ tại Chùa (kính mời thân nhân có mặt)
- 13 giờ 00: Cúng dường Trai Tăng
- 13 giờ 10: Phật tử và Đồng hương thọ trai
- 13 giờ 10: Văn nghệ cúng dường
- 16 giờ 00: Chấn tế cô hồn
- 17 giờ 00: Hoàn mãn

Chiêm ngưỡng Xá Lợi Phật

Đức Phật khi được hỏi sau khi nhập diệt, thân xác Ngài còn lại sẽ ra sao? Đức Phật phán rằng những xá lợi của ta phải đặt trong bảo tháp để mọi người lễ bái. Ngài nói thêm: "Bất cứ ai dâng cúng vòng hoa muôn màu hay hương thơm nơi bảo tháp với lòng thành kính sẽ nhận được lợi ích và niềm hạnh phúc lâu dài".

Do vậy, sau lễ Trà Tỳ, xá lợi Phật được chia đều cho các vương quốc. Để tỏ lòng tôn kính, các vương quốc đã xây bảo tháp để thờ xá lợi Phật cũng như để bá tánh có dịp đến chiêm ngưỡng, lễ bái.

(xem tiếp trang 32)

GIA ĐÌNH QUÂN CÁN CHÍNH VNCH/HÒA LAN
IBAN NL20 INGB0004861397

Eindhoven ngày 03 tháng 03 năm 2018

Thư mời

Kính gửi quý Niên Trưởng, quý chiến hữu cùng quý đồng hương ,

Vũ trụ vẫn xoay, thời gian thấm thoát qua như bóng câu qua cửa, mới đó đã 43 năm quốc nạn! Sau thời gian tù đầy, chúng ta mỗi người một hoàn cảnh tản lạc khắp năm châu không còn được niềm vui và vinh hạnh chào đón ngày Quân Lực 19/6 ở quê nhà .

Nhân ngày 19/6 chúng ta tưởng nhớ đến những anh hùng dân tộc trong công cuộc dựng nước và giữ nước. Cận đại chúng ta tưởng niệm một quân đội anh dũng vì dân mà chiến đấu , trong đó bao người đã dâng hiến xương máu mình trong công cuộc bảo vệ Tổ Quốc trước sự xâm lăng của khối Cộng Sản quốc tế mà bè lũ đảng CSVN là tay sai đắc lực .

Ngày 19/6 năm nay trong khả năng và phạm vi hạn hẹp GĐQCCVNCH/HL muốn cùng quý vị thành tâm dâng trọn tâm tình để tưởng nhớ đến các chiến sĩ và đồng bào các giới đã hy sinh trong suốt chặn đường chống xâm lăng bảo vệ Tổ Quốc .

Chúng tôi mong được hân hạnh tiếp đón hàn huyên cùng quý vị tháng 6 năm nay vào ngày :

Tối Thứ Bảy 16-06-2018 Lúc 19.30 giờ
Tại Hội trường: Nico SHUURMANSHUIS
Ketheuvel 50 - 5231 PT - DENBOSCH

Trong lần hội ngộ này chúng ta sẽ có dịp để cùng nhau tự vấn mình đã và đang làm được gì cho quê hương dân tộc còn trong khổ nạn triền miên chưa dứt, tô bồi được gì cho cái gia sản quý báu hào hùng của tiền nhân để lại ?

43 năm, thời gian khá dài cho một kiếp nhân sinh, những người lính còn sót lại của năm xưa giờ đây tóc đã điểm sương, gối mỏi , lưng còng ... Thời gian làm đổi thay tất cả nhưng tâm hồn và ý chí của họ vẫn vẹn nguyên như ngày nào, luôn hy sinh vì cuộc chiến cho chính nghĩa dân tộc còn dang dở.

Ngày nay cuộc chiến để dành lại tự do, dân quyền cho dân tộc không chỉ dành riêng cho những người lính VNCH còn sống sót mà đang được tiếp nối nơi quần chúng và các thế hệ con cháu chúng ta .

Với chúng tôi người chiến sĩ VNCH chưa bao giờ chết mà đang tản mác đó đây và luôn với tinh thần **TỔ QUỐC - DANH DỰ- TRÁCH NHIỆM**

Mong được lĩnh hội những cao kiến của quý vị trong lần hội ngộ 16 - 06 -2018

Thân kính ,
TUN/BCH/GĐQCCVNCH/HL
KQ Trần văn Thắng

Chương trình tổng quát :

- 19 .00 Tiếp đón quan khách
- 19.30 Chào cờ - Mặc niệm - Dâng hương
- 19.45 Lời chào mừng và cảm ơn của NT hội trường GĐQCCVNCH/HL
- 19.55 Cảm tưởng của các đoàn thể
- 20.15 Dùng cơm thân mật

Tiếp theo là chương trình văn nghệ karaoke tân cổ nhạc với chủ đề Người lính và Quê hương

- 24.00 Thu dọn - chia tay

Xã luận

Chiến lược Thuyết Âm mưu

Thuyết âm mưu (tiếng Anh: conspiracy theory) hay thuyết ngờ vực là cách lý giải những vấn đề chính trị, kinh tế, xã hội theo hướng gán cho chúng những âm mưu bí mật của các thế lực ngầm đứng đằng sau. Một giả thuyết âm mưu là một giả thuyết mang tính giải thích theo đó buộc tội một nhóm người hay một tổ chức gây nên hay đứng đằng sau một sự kiện hoặc một hiện tượng gây ảnh hưởng lớn kinh tế chính trị xã hội.

Thuyết âm mưu nghe qua rất hấp dẫn, ly kỳ nên được nhiều người tin theo, bàn tán, thêm các chi tiết. Đáp ứng nhu cầu tò mò, phức tạp hóa vấn đề của dư luận, báo chí thường xuyên đăng các câu chuyện do giới theo thuyết âm mưu kể hay phân tích. Rất nhiều thuyết âm mưu vẫn là đề tài tranh cãi. Rất nhiều các giải thích được đưa ra để lý giải tại sao con người lại tin theo các thuyết âm mưu. Thuyết âm mưu khá phổ biến trong lịch sử, trên thị trường kinh doanh và trong chính trị.

Gần đây, truyền thông được phép liên tục tung tin 'về một nhóm người xưng là Hội thánh đức chúa trời', những tin tức chóng mặt và được giới trẻ bàn tán, chế ảnh, và mọi chuyện không dừng lại ở đó, đi xa đến nỗi trở thành phong trào mạt xát cả Thiên chúa giáo.

Rõ ràng, đó là mục đích cuối cùng và sự thành công có phần lớn hơn trong chiến lược mà tôi cho rằng đó là thuyết âm mưu. Tôi sẽ lấy 2 ví dụ để chứng minh luận điểm của tôi nêu ra.

Một là: Trong những nỗ lực, cố gắng của nhà cầm quyền ra sức bảo vệ cho Công ty TNHH gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh (FHS) sau khi công ty này xả thải chất thải chưa qua xử lý vào tháng 4/ 2016 gây cá chết hàng loạt và thiệt hại rất nặng nề. Hàng loạt phản ứng của người dân bị ảnh hưởng trong đó có các hoạt động biểu tình ôn hòa, kiện công ty FHS... mặc dù những đòi hỏi chính đáng đó đều bị nhà cầm quyền sử dụng bạo lực để ngăn chặn.

Cũng cần nhắc thêm, nhân dân bị thiệt hại đó đã bị nhà cầm quyền đe dọa cách này hay cách khác để ngưng các hoạt động mà nhà cầm quyền tin rằng nó sẽ trở thành làn sóng nổi dậy và như ngọn đuốc thiêu cháy chế độ, cho nên nhà cầm quyền bằng mọi cách đập tan ý chí của người dân bị thiệt hại ấy. Nhưng riêng có một cộng đồng người Công giáo họ thấy sự thật là nhà cầm quyền không hề bao bọc, bảo vệ cho nhân dân mà đi bảo vệ cho công ty FHS, không chấp nhận sự ngược đời thế, vậy là cộng đồng công giáo họ tự liên đới mà đòi quyền lợi vì không trông mong đợi sự giúp đỡ từ chính quyền.

+ Các tính toán được đưa ra, và nhà cầm quyền đã nhận thấy Công giáo là mục tiêu, cũng như cái gai trong mắt. Ở đây nói thêm, nhà cầm quyền Cộng sản Việt Nam xem Vatican là kẻ thù từ khởi nguyên khi áp đặt chế độ cộng sản trên toàn đất nước, vì chủ thuyết của người cộng sản là thuyết vô thần vì thế xem Vatican là kẻ thù thì không có gì đáng ngạc nhiên. Sau khi xác định người công giáo ngoan cố không chịu khuất phục của nhà cầm quyền để bảo vệ Công ty FHS, thì một kế hoạch

Bình luận thời sự

TỪ SYRIA ĐẾN ĐÔNG BẮC Á

Tân Phong

Một tuần lễ sau khi chế độ Syria sử dụng vũ khí hóa học ở thành phố Douma làm thiệt mạng ít nhất 70 người, Hoa Kỳ và đồng minh Anh-Pháp đã mở cuộc không kích bằng hỏa tiễn để trừng phạt Syria. Ảnh minh họa (Defenseworld.net)

Khi Tomahawk làm “sứ giả hòa bình”

Màn trình diễn ngoạn mục với hơn 100 phi đạn hành trình Tomahawk cùng những món quà “mới, đẹp, thông minh” mà Donald Trump gửi đến hai nhà độc tài Assad và Putin hôm 13.04.2018 vừa qua hẳn đã có một tác dụng rất hữu hiệu. Dù cho hệ thống truyền thông bóp méo đã làm việc với công suất 2000% của không chỉ Nga, Syria và cả... Việt Nam, nhưng thực tế thì “quà” vẫn đến đúng “địa chỉ” cần gửi.

Những bức không ảnh từ vệ tinh và truyền thông mạng xã hội đã không cho hệ thống tuyên truyền của những quốc gia có “truyền thống nói láo” còn cơ hội. Và sau những ồn ào lắng xuống thì chỉ còn lại những cái lạnh sống lưng của những thể chế độc tài đang có những mâu thuẫn với anh chàng Cowboy Mỹ nhiều tiền và rất nhiều... Tomahawk.

Cuộc tấn công kéo dài 5 tiếng đồng hồ ở Syria đã cho thấy một khoảng cách quá lớn giữa Mỹ và những quốc gia khác về sức mạnh quân sự. Trước đó, cần phải nhắc lại một “trải nghiệm” đau đớn cho người Nga trong một cuộc “va chạm nhỏ” với người Mỹ ngày 7.02.2018 khi cố gắng chiếm lấy một căn cứ có quân Mỹ đồn trú, cố ý phớt lờ cảnh báo đã được đưa ra và kết quả là “binh đoàn Wagner” – “tinh hoa” của quân đội Nga với những lính dù đặc nhiệm thiện chiến nhất, cùng xe tăng đã bị tiêu diệt toàn bộ.

Cuộc tấn công ngày 13.04.2018, Hoa Kỳ và Đồng minh đã tấn công một cách áp đảo bằng phi đạn hành trình bắn từ tàu ngầm, tàu nổi, máy bay B1 với độ chính xác xuyên qua những ô cửa nhỏ cách đó hàng ngàn km. Những “lá bùa” S300 và S400 đã hoàn toàn vô dụng, và khi kết thúc cuộc tấn công, Syria đã phóng bừa lên vài chục quả tên lửa cũ kỹ để... “chụp ảnh tự sướng”.

Có lẽ “chiến thắng” quân sự lớn nhất của quân đội Nga và Syria không là gì cả ngoài những... “tuyên bố” bắn hạ hầu hết các tên lửa Mỹ ngay cả khi phía Mỹ và đồng minh không hề phóng đi một quả tên lửa nào như tối ngày 16.04.2018 tại Homs. Sự đối trá trơ trẽn này đã nhanh chóng bại lộ và dân cư mạng đã quả quyết rằng, phòng không không quân của Syria đã học được “bí kíp thần thánh” dùng AK47 của quân đội Việt Nam để hạ 71 tên lửa hành trình hiện đại của Mỹ dễ như ăn kẹo.

Với thông điệp Tomahawk, Donald Trump nhắc nhở cả thế giới, ai mới là thực sự siêu cường, để rồi thế cờ địa chính trị quân sự không chỉ Trung Đông mà ngay ở Đông Bắc Á với “lò lừa” Triều Tiên và biển Nam Trung Hoa sẽ có những biến chuyển nhanh chóng.

Sự thay đổi ở bàn cờ địa chính trị Đông Bắc Á

Ngay sau cuộc tấn công Syria, cả thế giới phải ngỡ ngàng về sự thay đổi của Bắc Hàn. Ngày 21.4.2018, quốc gia này đã tuyên bố ngừng mọi hoạt động thử nghiệm vũ khí nguyên tử và tên lửa đạn đạo. Thậm chí, Kim Chính Ân còn bỏ luôn yêu sách Mỹ phải rút quân khỏi Nam Hàn sau khi Bắc Hàn từ bỏ chương trình hạt nhân – một trong những điều kiện tiên quyết từ trước tới nay của Bình Nhưỡng. Nếu như “thành ý” này là thực sự và được thực thi thì lãnh tụ Kim Chính Ân chắc chắn ghi tên mình vào lịch sử như một nhà cải cách thay vì lưu danh như một tên đồ tể thích chơi “hàng nóng”.

Dĩ nhiên, Kim Chính Ân không điên tới mức không thể nhận thấy tương quan lực lượng giữa hai bên. Cho dù có Nga và Trung Quốc bao năm “hà hơi tiếp sức” bằng bột mì, xăng dầu và công nghệ nguyên tử để Triều Tiên làm một “Chí pheo quốc tế”, một “đệ nhất chư hầu” của Trung Quốc trong vai trò uy hiếp Nhật, Hàn ở vùng Đông Á và là “vùng đệm” cho cả Nga xô và Trung Quốc trong suốt thời Chiến Tranh Lạnh, nhưng điều đó không có ý nghĩa gì nhiều trong bối cảnh chính trị hiện tại. Cả Nga hay Trung Quốc sẽ không bao giờ dám hy sinh hay mất mát gì quá nhiều cho một “tiền đồn thể chế” trong quá khứ. Thế giới đã khá xa với thời hàng triệu xương máu đã đổ xuống cho những tính toán quyền lực của quốc tế Cộng sản.

Nếu Bắc Hàn giải giới vũ khí nguyên tử và tiến đến một bán đảo Triều Tiên thống nhất như kịch bản của Đông Đức và Tây Đức, kẻ sẽ mất “cả chì lẫn chì” là Trung Quốc. Tập Cận Bình không thể nào yên ổn trước một viễn cảnh Hàn Quốc – Triều Tiên “Nam Bắc chung một nhà”, vừa có tiềm năng vũ khí nguyên tử, và cả quân đội Mỹ chống lưng “kề kề” ngay cạnh mình. Chẳng ai có thể đảm bảo một chư hầu hôm qua sẽ là chư hầu mãi mãi nếu không muốn nói là kẻ thù ngày mai?

Nếu chuyện đó xảy ra, tất cả “công, của” hơn nửa thế kỷ hỗ trợ cho chính thể họ Kim sẽ trôi theo dòng Áp Lục ra biển. Diễn biến của bán đảo Triều Tiên sớm có câu trả lời vì ông Donald Trump đã “giáo” trước là không mất thời gian nếu như diễn biến cuộc gặp thượng đỉnh Mỹ – Trump sắp tới đây không đi theo quỹ đạo mà ông chủ nhà Trắng sẽ là người đặt luật chơi.

Nhưng có vẻ những “thành ý” từ Kim Chính Ân trong việc thả tự do tù nhân Mỹ, bỏ những điều kiện đàm phán phi hạt nhân tiên quyết từ trước tới nay, đồng ý cho mở đại sứ quán Mỹ tại Bình Nhưỡng... khiến cho người ta tin rằng “quả bom” Bắc Hàn đang được tháo ngòi trước giờ G chăng? Bình Nhưỡng có lẽ đã nhận ra, sẽ không có một cơ hội nào cho chế độ nếu tiến thêm một bước nữa về phía miệng vực chiến tranh. Nếu làm được điều đó, vị thế của gia tộc nhà họ Kim thậm chí còn được củng cố thêm và nhân dân miền Bắc ít nhất thoát khỏi cái chết vì đói rét cận kề khi mùa đông sắp tới.

Kết quả này không phải là một điều dễ dàng, nhưng nếu như mọi chuyện chuyển biến đúng theo những gì đang diễn ra, thì sau 65 năm kể từ hiệp định đình chiến ở Bàn Môn Điếm vào 27.07.1953, bán đảo Triều Tiên đang đứng trước cơ hội to lớn phi hạt nhân hóa và tiến tới thống nhất hai miền Nam – Bắc bằng những giải pháp hòa bình. Một minh chứng tuyệt vời cho câu nói **“muốn có hòa bình hãy chuẩn bị chiến tranh”**.

Người đang “cắn ót” nhiều nhất chắc chắn là Tập Cận Bình. Giờ đây, nếu kịch bản “bức tường Berlin Phương Đông” sụp đổ ở bán đảo Triều Tiên thì quả thực là cơn địa chấn uy hiếp tới đế chế Đỏ Trung Hoa.

Người Mỹ đã rất thành công trong việc kiềm hãm Hoa lục nhiều thập kỷ ở “chuối đảo thứ nhất” bằng một Đài Loan nhỏ bé. Nếu như thêm một Triều Tiên “trở cờ” ở mặt Đông Bắc, sẽ không thể biết chuyện gì sẽ cho tham vọng “một vành đai, một con đường” của Tập Cận Bình nhưng chắc chắn, bàn cờ địa chính trị Đông Bắc Á đang có sự thay đổi rất lớn.

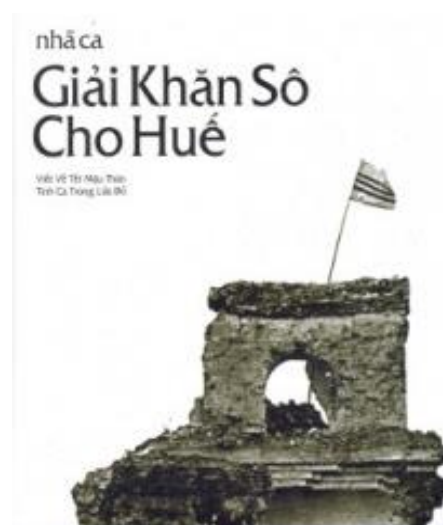

Lts. Năm nay đánh dấu 50 năm (1968-2018) cuộc thảm sát Tết Mậu Thân 1968 tại Huế do quân đội Việt Cộng gây ra. Họ đã giết hại, chôn sống hàng ngàn người, vùi thây trong các hầm mồ tập thể, trong số các nạn nhân có 4 người Đức trong đoàn giáo sư giảng dạy y khoa tại đại học y khoa Huế. Nhân kỷ niệm 50 năm biến cố tang thương này, VNNS hân hạnh giới thiệu quý độc giả bài viết ngắn rất xúc tích của ký giả Huy Phương. Kính mời quý độc giả theo dõi sau đây:

* * *

Món Nợ Máu Và Một Lời Xin Lỗi

Xin nói rõ món nợ máu này là cái chết của ba giáo sư y khoa và một phụ nữ Đức đã bị Việt Cộng khi vào Huế trong ngày Mồng Hai Tết Mậu Thân, bắt họ đi từ cư xá giáo sư viện Đại Học Huế, bắn vào đầu họ và chôn vùi trong vườn chùa Tường Vân, gần khu Nam Giao. Những người bị giết là Giáo Sư Gunther Krainick và phu nhân, Giáo Sư Raymund Discher, Bác Sĩ Altkoster, là những vị đã đóng góp công sức và tâm trí cho việc xây dựng Đại Học Y Khoa Huế...chấp nhận xa gia đình, đất nước để đem kiến thức và nguyện ước của mình để khai hóa văn minh cho một xứ sở kém mở mang, đang có chiến tranh khốc liệt.

Theo lời kể của một nhân chứng, thời gian Tết Mậu Thân, là cựu Sinh Viên Y Khoa Huế, Bác Sĩ Tôn Thất Sang, hiện sinh sống tại thành phố Sacramento, thì vào tháng 4, 1968, tại một bờ hào tre, cách sân chùa Tường Vân khoảng 200 mét, người ta tìm thấy “trong chiếc hố nhỏ, bề dài khoảng 3m, bề ngang khoảng 1m và bề cao khoảng 1m, bốn người ngoại quốc, ba đàn ông và một phụ nữ Đức bị trói thúc kè, hai tay bị bẻ quặt ra sau lưng, bị siết chặt bằng dây điện thoại truyền tin. Khuôn mặt họ đều bị biến dạng. Thái dương trái là lỗ đạn vào, thái dương phải là lỗ đạn ra, nên bị phá ra toang hoác; mắt lồi hẳn ra ngoài!

Tiến Sĩ Uwe Siemon-Netto (trái) và Ký Giả Huy Phương trong một buổi phỏng vấn truyền hình. (Hình: Huy Phương cung cấp)

Đường đi của viên đạn do chính kẻ luôn luôn rêu rao lấy lượng khoang hồng và nhân đạo làm nền tảng để xử thế, đã làm méo mó, biến dạng những khuôn mặt hiền hòa của các vị thầy chúng ta.”

Sau đó linh cữu của bốn vị này được quản tại Tòa Viện Trường Viện Đại Học Huế và sáng hôm sau, được phi cơ mang vào Sài Gòn, phi trường Tân Sơn Nhất. Nơi đây, phái đoàn Đại Học Y Khoa Huế, và Đại Học Y Khoa Sài Gòn chờ đón với vòng hoa phân ưu và biểu ngữ lên án Cộng Sản Bắc Việt đã ra tay thảm sát những người làm công việc y tế, chỉ biết phụng sự khoa học, phụng sự nhân loại. Linh cữu của bốn vị được đưa ra phi cơ về Đức vào ngày 13 tháng 4, 1968 trên chiếc xe có bốn ngựa kéo, theo sau là 250 sinh viên Y Khoa Huế và Sài Gòn, đội

đưa tang và đội quân danh dự của Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa. Sinh viên cầm biểu ngữ nói lên lòng biết ơn công lao của quý vị. Sau đó tại sân Đại Học Y khoa Huế, một bia tường niệm các GS, BS Krainick, Raymund Disher và Alois Altkoester...đã được xây lên để ghi ơn quý vị bác sĩ, giáo sư y khoa đã góp công xây dựng, đào tạo những bác sĩ tài năng và đã hy sinh đời mình cho lý tưởng phụng sự ngành y trên quê hương Việt Nam.

Năm 1975, sau khi Việt Cộng chiếm Huế, cũng như số phận bức tượng Tiếc Thương của Nguyễn Thanh Thu ở Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa, họ đã đập bỏ bia tường niệm này, đem vát xuống hồ rau muống nằm giữa trường Y Khoa Huế và trường Cán Sự Điều Dưỡng.

Vậy mà CSVN và quê hương của các giáo sư y khoa người Đức bị giết năm Mậu Thân đã thiết lập quan hệ ngoại giao ngày 23 tháng 9, 1975, đến nay, “quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa hai nước ngày càng phát triển tích cực, sâu rộng, hiệu quả và toàn diện.”

Đại diện cho kẻ ác, sát thủ bốn công dân người Đức vào Tết Mậu Thân, các giới chức CSVN đã từng đến Đức để cúi mình xin viện trợ và xin khai hóa là Thủ Tướng Võ Văn Kiệt (1993); Chủ tịch Quốc Hội Nông Đức Mạnh (1993); Thủ Tướng Phan Văn Khải (2001); Tổng Bí Thư Nông Đức Mạnh (2004); Thủ Tướng Nguyễn Tấn Dũng (2008). Phó Thủ Tướng kiêm Bộ Trưởng Ngoại Giao Phạm Gia Khiêm (2010), và hai nước đã ký một số hiệp định tạo cơ sở pháp lý cho quan hệ hợp tác kinh tế, thương mại, đầu tư, văn hóa.

Nước Đức văn minh, quên hận thù, là một trong những nước viện trợ nhiều và thường xuyên ODA cho Việt Nam. Từ năm 1990 đến nay, Đức đã cung cấp trên 1 tỉ Euro cho các dự án ODA tại Việt Nam. Chính phủ Đức một mặt vẫn duy trì các khoản viện trợ truyền thống, mặt khác mở ra một trương mục vay vốn mới là vốn vay phát triển. Đức cam kết cung cấp 283.8 triệu Euro ODA cho Việt Nam trong năm 2011-2012, trong đó 257.5 triệu Euro vay ưu đãi và 26.3 triệu Euro viện trợ không hoàn lại.

Tiến Sĩ Uwe Siemon-Netto, người Đức, là một phóng viên chiến trường Việt Nam, từ năm 1965 - 1969 tác giả bài viết “The Wrong Side Won” (Phe Tà Đã Thắng), ông đã chứng kiến tội ác của Cộng Sản trong vụ thảm sát Mậu Thân, trong đó có một số đồng bào quen biết của ông là ba bác sĩ người Đức và một bà vợ đã bị giết. Trong một cuộc phỏng vấn của chúng tôi trên đài truyền hình SBTN, ông Uwe Siemon-Netto đã nhiều lần lặp đi lặp lại, là từ khi cấp chính quyền Cộng Sản Việt Nam tái lập bang giao với đất nước của ông, ông chưa nghe được một lời xin lỗi nào của thành phần chớp bu này về cái hành động cố ý giết chết ba vị giáo sư, bác sĩ và một người phụ nữ Đức vào năm 1968, trong khi trong tay người này không có vũ khí, không chống lại họ và đang làm nhiệm vụ khai hóa cho một đất nước, đào tạo nhiều bác sĩ mà hiện nay có người đang lo chăm sóc sức khỏe cho những người dân dưới chế độ này.

Ở Việt Nam hiện nay có một chuyện rất nhỏ là chuyện một phụ nữ sinh sống ở Mỹ được báo chí gọi là “kiều nữ Hải Dương” bị báo chí Việt Nam làm tin giật gân vu oan là đã cưỡng dâm nhiều tài xế taxi. Bà đã nói: “Tôi nghĩ cứ để tòa án phân xử đúng, sai, lỗi tới đâu thì pháp luật xử lý tới đó. Tôi cũng không muốn làm khó ai, tôi cần một lời xin lỗi, mọi chuyện còn lại để pháp luật giải quyết.” Cuối cùng tòa án xử bà Phạm Thị Thanh Ngọc thua cuộc và “một lời xin lỗi” thì chẳng bao giờ có trong xã hội Cộng Sản hôm nay. Ngay tại đám tang đang diễn ra ở Sài Gòn vào Tháng Tư của tù nhân lương tâm Đinh Đăng Định, gia đình của ông nói chính quyền nợ ông “một lời xin lỗi” vì ông vô tội, chứ không phải có tội mà được “đặc xá!”. Đối với chuyện lớn, đảng Cộng Sản chưa biết mở miệng, làm sao những chuyện nhỏ được họ để mắt đến.

Trên thế giới đã có nhiều lời xin lỗi.

Thủ Tướng Tomiichi Murayama, năm 1995, đã nói lên lời xin lỗi của nước Nhật về những đau khổ mà quân đội Nhật đã gây ra cho các dân tộc Châu Á. Thủ Tướng Nhật Shinzo Abe ngày 14 Tháng Ba cho biết ông buồn phiền trước nỗi đau mà các “phụ nữ giải sầu” cho quân đội Nhật phải chịu đựng trong thời chiến, và cam đoan rằng nước Nhật không hề có ý định giảm nhẹ lời xin lỗi.

Tổng Thống Nga Vladimir Putin ngỏ lời xin lỗi Ba Lan trong vụ thảm sát Katyn (1940), và cho chiếu vào giờ cao điểm trên đài truyền hình Nga phim của Wajda về lời tuyên bố này.

Ngày 23 Tháng Ba, cựu giám đốc Cơ Quan An Ninh Quốc Gia Mỹ (NSA) giai đoạn 1999-2005, Tướng Michael Hayden, lên tiếng xin lỗi người dân Đức vì những hậu quả liên quan vụ nghe lén của cơ quan này.

Thủ tướng Đức Willy Brandt, năm 1970, trong một cử chỉ bất ngờ, gây xúc động mạnh, quỳ gối, chân thành, trước đài tưởng niệm ở khu Do Thái tại Warsaw, Ba Lan, thì người Đức đã được đón tiếp nồng ấm trở lại ở Đông Âu. Khi xây dựng ở trung tâm Berlin một đài tưởng niệm nạn nhân vụ diệt chủng người Do Thái thời Đức Quốc Xã, thì nước Đức đã không tự hạ mình chút nào mà còn được thế giới khen ngợi!

Không biết xin lỗi là đặc tính của một đứa trẻ cứng đầu, vô giáo dục và đối với một người trưởng thành là thái độ vô liêm sỉ. Vô liêm sỉ hơn nữa là họ ngửa bàn tay nhuộm máu đã giết người để xin xỏ, nhận quà từ thân nhân của người mình đã giết.

Là người Đức, một dân tộc văn minh, ông Siemon-Netto than phiền rằng CSVN nhận viện trợ từ chính phủ ông mà không hề biết mở miệng nói một lời xin lỗi với dân tộc ông!

Còn chúng ta, những người Việt cả Nam lẫn Bắc, nạn nhân của chế độ tàn bạo, bắt lương của Bắc Việt từ hơn nửa thế kỷ nay, trông mong hay hy vọng nổi gì?

SÀI GÒN GIẢI PHÓNG TÔI.

Mãi tới ngày 30 tháng 4 năm 1975 tôi mới biết thế nào là ngày sinh nhật. Quê tôi người ta chỉ quan tâm tới ngày chết, ngày sinh nhật là cái gì rất phù phiếm. Ngày sinh của tôi ngủ yên trong học bạ, chỉ được nhắc đến mỗi kì chuyển cấp. Từ thuở bé con đến năm 19 tuổi chẳng có ai nhắc tôi ngày sinh nhật, tôi cũng chẳng quan tâm.

Đúng ngày “non sông thu về một mối” tôi đang học Bách Khoa Hà Nội, cô giáo dạy toán xác suất đã cho hay đó cũng là ngày sinh nhật của tôi. Thật không ngờ. Tôi vui mừng đến độ muốn bay vào Sài Gòn ngay lập tức, để cùng Sài Gòn tận hưởng “Ngày trọng đại”.

Kẹt nôi tôi đang học, ba tôi không cho đi. Sau ngày 30 tháng 4 cả nhà tôi đều vào Sài Gòn, trừ tôi. Ông bác của tôi dính tê vào Sài Gòn năm 1953, làm ba tôi luôn ghi vào lý lịch của ông và các con ông hai chữ “đã chết”, giờ đây là triệu phú số một Sài Gòn. Ba tôi quá mừng vì ông bác tôi còn sống, mừng hơn nữa là “triệu phú số một Sài Gòn”. Ông bác tôi cũng mừng ba tôi hãy còn sống, mừng hơn nữa là “gia đình bảy đảng viên cộng sản”. Cuộc đoàn tụ vàng ròng và nước mắt. Ông bác tôi nhận nước mắt đoàn viên bảy đảng viên cộng sản, ba tôi nhận hơn hai chục cây vàng đem ra Bắc trả hết nợ nần còn xây được ngôi nhà ngói ba gian hai chái. Sự đổi đời kì diệu

Dù chưa được vào Sài Gòn nhưng tôi đã thấy Sài Gòn qua ba vật phẩm lạ lùng, đó là bút bi, mì tôm và cassette của thằng Minh cùng lớp, ba nó là nhà thơ Viễn Phương ở Sài Gòn gửi ra cho nó. Chúng tôi xúm lại quanh thằng Minh xem nó thao tác viết bút bi, hồi đó gọi là bút nguyên tử. Nó bấm đít bút cái tách, đầu bút nhô ra, và nó viết. Nét mực đều tăm tắp, không cần chấm mực không cần bõm mực, cứ thế là viết. Chúng tôi ai nấy há hốc mồm không thể tin nổi Sài Gòn lại có thể sản xuất được cái bút tài tình thế kia.

Tối hôm đó thằng Minh bóc gói mì tôm bỏ vào bát. Tưởng đó là lương khô chúng tôi không chú ý lắm. Khi thằng Minh đổ nước sôi vào bát, một mùi thơm rất lạ bốc lên, hết thảy chúng tôi đều nuốt nước bọt, đứa nào đứa nào nẩy bống đối cồn cào. Thằng Minh tức tặc ăn, chúng tôi vừa nuốt nước bọt vừa cãi nhau. Không đứa nào tin Sài Gòn lại có thể sản xuất được đồ ăn cao cấp thế kia. Có đứa còn bảo đồ ăn đổ nước sôi vào là ăn được ngay, thơm ngon thế kia, chỉ dành cho các du hành vũ trụ, người thường không bao giờ có.

Thằng Minh khoe cái cassette ba nó gửi cho nó để nó học ngoại ngữ. Tối đây thì tôi bị sốc, không ngờ nhà nó giàu thế. Với tôi cassette là tài sản lớn, chỉ những người giàu mới có. Năm 1973 quê tôi lần đầu xuất hiện một cái cassette của một người du học Đông Đức trở về. Cả làng chạy đến xem máy ghi âm mà ai cũng đinh ninh đó là công cụ hoạt động tình báo. Suốt mấy 3 ngày liền, dân làng tôi say sưa nói vào máy ghi âm rồi bật máy nghe tiếng của mình. Tôi cũng được nói vào máy ghi âm và thất vọng vô cùng không ngờ tiếng của tôi lại tê đến thế. Một ngày tôi thấy tài sản lớn ấy trong tay một sinh viên, không còn tin vào mắt mình nữa. Thằng Minh nói, rẻ không à. Thứ này chỉ ghi âm, không có radio, giá hơn chục đồng thôi, bán đầy chợ

Bến Thành. Không ai tin thằng Minh cả. Tôi bĩu môi nói với nó, cứt! Rứa Sài Gòn là tây à? Thằng Minh tùm tùm cười không nói gì, nó mở cassette, lần đầu tiên chúng tôi được nghe nhạc Sài Gòn, tất cả chết lặng trước giọng ca của Khánh Ly trong Sơn ca 7. Kết thúc Sơn ca 7 thằng Hoan bỗng thở hắt một tiếng thật to và kêu lên, đúng là tây thật bay ơi!

Sài Gòn là tây, điều đó hấp dẫn tôi đến nỗi đêm nào tôi cũng mơ tới Sài Gòn. Kì nghỉ hè năm sau, tháng 8 năm 1976, tôi mới được vào Sài Gòn. Ba tôi vẫn bắt tôi không được đi đâu, “ở nhà học hành cho tử tế”, nhưng tôi đủ lớn để bác bỏ sự ngăn cấm của ông. Hơn nữa cô họ tôi rất yêu tôi, đã cho người ra Hà Nội đón tôi vào. Xe chạy ba ngày ba đêm tôi được gặp Sài Gòn.

Tôi sẽ không kể những gì lần đầu tôi thấy trong biệt thự của ông bác tôi, từ máy điều hòa, tủ lạnh, ti vi tới xe máy, ô tô, cầu thang máy và bà giúp việc tuổi năm mươi một mực lễ phép gọi tôi bằng cậu. Ngay mấy cục đá lạnh cần lúc nào có ngay lúc đó cũng đã làm tôi thần phục lắm rồi. Thần phục chứ không ngạc nhiên, vì đó là nhà của ông triệu phú. Xin kể những gì buổi sáng đầu tiên tôi thực sự gặp gỡ Sài Gòn.

Khấp khởi và hồi hộp, rụt rè và cảnh giác tôi bước xuống lòng đường thành phố Sài Gòn và gặp ngay tiếng dạ ngọt như mía lùi của bà bán hàng tạp hóa đáng tuổi mẹ tôi. Không nghĩ tiếng dạ ấy dành cho mình, tôi ngoảnh lại sau xem bà chủ dạ ai. Không có ai. Thì ra bà chủ dạ khách hàng, điều mà tôi chưa từng thấy. Quay lại thấy nụ cười bà chủ, nụ cười khá giả tạo. Cả tiếng dạ cũng giả tạo nhưng với tôi là trên cả tuyệt vời. Từ bé cho đến giờ tôi toàn thấy những bộ mặt lạnh lùng khinh khỉnh của các mậu dịch viên, luôn coi khách hàng như những kẻ làm phiền họ. Lâu ngày rồi chính khách hàng cũng tự thấy mình có lỗi và chịu ơn các mậu dịch viên. Nghe một tiếng dạ, thấy một nụ cười của các mậu dịch viên dù là giả tạo cũng là điều không tưởng, thậm chí là phi lí.

Tôi mua ba chục cái bút bi về làm quà cho bạn bè. Bà chủ lấy dây chun bó bút bi và cho vào túi nilon, chăm chút cẩn thận cứ như bà đang gói hàng cho bà chứ không phải cho tôi. Không một mậu dịch viên nào, cả những bà hàng xóm quen tôi, phục vụ khách hàng được như thế, cái túi nilon gói hàng càng không thể có. Ai đòi hỏi khách hàng dây chun buộc hàng và túi nilon đựng hàng sẽ bắt gặp cái nhìn khinh bỉ, vì đó là đòi hỏi của một kẻ không hâm hấp cũng ngu đần. Giờ đây bà chủ tạp hóa Sài Gòn làm điều đó hồn hậu như một niềm vui của chính bà, khiến tôi sửng sốt.

Cách đó chưa đầy một tuần, ở Hà Nội tôi đi sập hàng mua thịt cho anh cả. Cô mậu dịch viên hát hàm hỏi tôi, hết thịt, có đổi thịt sang sườn không? Dù thấy cả một rổ thịt tươi dưới chân cô mậu dịch viên tôi vẫn đáp, dạ có! Tranh cãi với các mậu dịch viên là điều đại dốt nhất trần đời. Cô mậu dịch viên ném miếng sườn heo cho tôi. Cô ném mạnh quá, miếng sườn văng vào tôi. Tất nhiên tôi không hề tức giận, tôi cảm ơn cô đã bán sườn cho tôi và vui mừng đã chụp được miếng sườn, không để nó rơi xuống đất. Kể vậy để biết vì sao bà chủ tạp hóa Sài Gòn đã làm tôi sửng sốt.

Rời quầy tạp hóa tôi tìm tới một quán cà phê vườn. Uống cà phê để biết, cũng là để ra dáng ta đây dân Sài Gòn. Ở Hà Nội tôi chỉ quen chè chén, không dám uống cà phê vì nó rất đắt. Tôi ngồi vắt chân chữ ngũ nhâm nhi cốc cà phê đen đá pha sữa, hút điều thuốc Capstan (cho anh phát súng tìm anh nát/nhưng anh tin số phận anh còn), tự thấy mình lên hẳn mấy chân kính. Không may tôi vô ý quờ tay làm đổ vỡ ly cà phê.

Biết mình sắp bị ăn chửi và phải đền tiền ly cà phê mặt cậu bé hai mươi tuổi đồ lụng. Cô bé phục vụ chạy tới vội lau chùi, nhặt nhanh mảnh vỡ thủy tinh với một thái độ như chính cô là người có lỗi. Cô thay cho tôi một ly cà phê mới nhẹ nhàng như một lẽ đương nhiên. Tôi thêm một lần sửng sốt.

Một giờ sau tôi quay về nhà ông bác, phát hiện sau nhà là một con hẻm đầy sách. Con hẻm ngắn, rộng rãi. Tôi không nhớ nó có tên đường hay không, chỉ nhớ rất nhiều cây cổ thụ tỏa bóng sum sê, hai vỉa hè đầy sách. Suốt buổi sáng hôm đó tôi tha thẩn ở đây. Quá nhiều sách hay, tôi không biết nên bỏ cuốn gì mua cuốn gì. Muốn mua hết phải chất đầy vài xe tải. Giữa hai vỉa hè mênh mông sách đó, có cả những cuốn sách Mác – Lê. Cuốn Tư Bản Luận của Châu Tâm Luân và Hành trình trí thức của Karl Marx của Nguyễn Văn Trung cùng nhiều sách khác. Thoạt đầu tôi tưởng sách từ Hà Nội chuyển vào, sau mới biết sách của Sài Gòn xuất bản từ những năm sáu mươi. Tôi hỏi ông chủ bán sách, ở đây người ta cũng cho in sách Mác – Lê à? Ông chủ quán vui vẻ nói, dạ chú. Sinh viên trong này học cả Mác – Lê. Tôi ngẩn ngơ cười không biết nói gì hơn.

Chuyện quá nhỏ, với nhiều người là không đáng kể, với tôi lúc đó thật khác thường, nếu không muốn nói thật lớn lao. Tôi không cất nghĩa được đó là gì trong buổi sáng hôm ấy. Tôi còn ở lại Sài Gòn thêm 30 buổi sáng nữa, vẫn không cất nghĩa được đó là gì. Nhưng khi quay ra Hà Nội tôi bỗng sống khác đi, nghĩ khác đi, đọc khác đi, nói khác đi. Bạn bè tôi ngày đó gọi tôi là thằng hâm, thằng lập dị. Tôi thì rất vui vì biết mình đã được giải phóng.

Nguồn: Nguyễn Quang Lập

Phiếm luận

Biến đau thương thành hành động

Tiểu Yến Tử

Mới hôm rồi cộng đồng tổ chức tưởng niệm ngày cộng sản cưỡng chiếm miền nam, còn gọi là ngày quốc hận, tại tượng đài thuyền nhân trong khuôn viên chùa Vạn Hạnh. Tượng đài là nơi tưởng niệm những người Việt đã thiếu may mắn trên đường đi tìm tự do và đồng thời tri ân nhân dân và chính phủ Hòa Lan đã cứu mang những người đến được bến bờ tự do. Nhưng còn một lý do sâu xa hơn nữa, tượng đài là biểu tượng xác định lập trường chính trị của cộng đồng tự nạn cộng sản, nhất quyết không chấp nhận chế độ độc tài cộng sản hiện nay tại Việt Nam.

Hận là đúng. Vì không hận sao được, những cảnh đọa đày nơi trại cải tạo hay vùng kinh tế mới. Những năm sau này, chúng nhắm mắt làm ngơ dâng bán biển đảo cho Trung Quốc để vinh

thân phi da. Và mới gần đây chúng lại ra những bản án khắc nghiệt cho những người đấu tranh dân chủ không một tấc sắt trên tay. Hận lắm chứ, bao nhiêu người cầm hộ chiếu Việt Nam ra nước ngoài phải xấu hổ, trong khi đáng lẽ ra dân Việt cần tự hào có bốn ngàn năm văn hiến, nhưng bây giờ phải chấp nhận những bất công, tham nhũng tràn lan trong xã hội, sinh mạng con người không bằng chiếc xe ô tô như một nữ lãnh đạo thành ủy ở Hải Phòng vừa trân tráo tuyên bố trước bàn dân thiên hạ.

Tiểu Yến Tử đã hận, đã buồn như thế nhiều năm rồi, lòng sân hận khiến mình có lúc nóng giận và căm thù, khiến tim đập nhanh, huyết áp tăng và thở khó. Thằng cộng sản thì không ở bên cạnh, nhưng ông bạn hàng xóm sau khi về Việt Nam, quay lại Hòa Lan cứ khen thằng em ở Việt Nam nay ăn nên làm ra, vì quen biết nhiều công an và cán bộ, nên bây giờ tiền vào lênh láng, cứ bao ông hàng xóm đi ăn nhậu xả láng, tệ hơn nữa là kể chuyện đi uống bia ôm hay đi hát karaoke có màn tầm bậy với mấy cô tiếp viên. Ông bạn còn hãnh diện kể đi ăn bánh bèo được tiếp viên đút cho ăn (làm như mình cùi hủi hay sao, mà không tự gấp thức ăn được kia trời). Có ông gần đất xa trời hãnh diện kể các cô bằng tuổi con, tuổi cháu cứ gọi mình bằng anh ngọt sớt. Nghe thấy thế là mình không khỏi lộn ruột và rồi chẳng dặng đưng phải lên lớp một bài, thế là mất tình hàng xóm bao lâu nay. Thiên hạ lại tưởng mình ghen tị, nên lại càng hô hô cười.

Cũng may, tuy không là phật tử thuần thành, nhưng Tiểu Yến Tử cũng có lúc đến chùa, mấy khi có dịp đến nghe thuyết pháp, nhưng lại cứ hay lân la trò chuyện với các anh, các chú thường xuyên đến chùa nên cũng học được ít cách chuyển hóa lòng sân hận với ông bạn hàng xóm.

Tiểu Yến Tử học được phương pháp dùng ý niệm để chuyển hóa cơn giận. Bằng phương pháp luyện hơi thở, Tiểu Yến Tử làm cho cơn giận lắng dịu. Sau đó Tiểu Yến Tử dùng ý niệm chuyển hóa cơn giận để cơn giận hoàn toàn biến mất khỏi tâm của mình. Tiểu Yến Tử không phí sức tranh luận hơn thua, mà dành thời gian, công sức làm những việc có ích cho bản thân và cuộc đời.

Cũng với phương pháp này, Tiểu Yến Tử thiết nghĩ mọi người trong chúng ta nhân ngày quốc hận, nên biến đau thương thành hành động có ích cho công cuộc đấu tranh cho một Việt Nam dân chủ và phú cường.

Lời hay

Kẻ vô ân bạc nghĩa là kẻ quên các điều người ta làm cho họ. Nhưng họ chẳng bao giờ quên các điều mà người ta không giúp họ được.

MARGUERITE MORENO

Chủ đề

Đạo Phật là gì?

(Trích đoạn)

Nguyên tác: *Good Question, Good Answer, Ven. Shravasti Dhammika*

Thích Nguyên Tạng dịch

Hỏi: Nếu Đức Phật không phải là thần linh, tại sao người ta thờ cúng Ngài?

Đáp: Có nhiều loại thờ cúng khác nhau, khi người ta thờ một vị thần, họ tán thán cung kính và cúng dường vị ấy, để cầu xin ân sủng. Họ tin tưởng rằng vị thần linh ấy sẽ nghe thấy sự tán dương, tiếp nhận sự cúng dường và đáp ứng lại lời cầu xin của họ. Người Phật tử không theo kiểu thờ cúng này. Cũng có các loại thờ cúng khác như khi chúng ta bày tỏ lòng tôn kính đối với một người nào đó hay điều gì khiến chúng ta ngưỡng mộ. Khi vị thầy giáo bước vào lớp, chúng ta đứng lên; khi gặp một viên chức cao cấp, chúng ta bắt tay; khi một bài quốc ca được thổi lên, chúng ta nghiêm chào. Đó là tất cả những cử chỉ cung cách tôn kính tỏ bày lòng khâm phục của chúng ta đối với người hay vật.

Cách thờ cúng theo Phật giáo là thực hành. Một pho tượng Phật ngồi với bàn tay nhẹ nhàng trong mãnh y và nụ cười từ ái nhắc nhở chúng ta cố gắng phát triển sự an lạc và yêu thương trong mỗi chúng ta. Mùi thơm của hương trầm nhắc nhở chúng ta về sự ảnh hưởng của đức hạnh lan tỏa khắp nơi, ngọn đèn nhắc nhở chúng ta đến ánh sáng của hiểu biết, và những bông hoa sớm tàn úa nhắc cho chúng ta lẽ vô thường. Khi đảnh lễ cuối đầu, chúng ta bày tỏ lòng biết ơn đối với Đức Phật về những lời dạy của Ngài. Đó là phương cách thờ cúng của người Phật tử.

Hỏi : Tại sao có nhiều tông phái khác nhau trong Phật giáo ?

Đáp : Có nhiều loại đường khác nhau : đường vàng, đường trắng, đường kết tinh, đường cục, đường cát, đường phen... nhưng tất cả chỉ là đường và chỉ có một vị ngọt. Nó được sản xuất từ nhiều hình thức khác nhau để nó có thể sử dụng nhiều cách khác nhau. Phật giáo cũng thế, Phật giáo Nguyên thủy, Thiên tông , Tịnh độ tông, Du già tông, Mật tông nhưng tất cả đều là Phật giáo và đều có chung một vị - vị giải thoát. Phật giáo quả thật đã phát triển qua nhiều hình thức khác nhau để nó hiện hữu và thích ứng với những nền văn hóa khác nhau. Qua nhiều thế kỷ Phật giáo có thể tồn tại phù hợp với mọi thế hệ. Đứng trên phương diện bề mặt, Phật giáo dường như có khác nhau, nhưng tâm điểm dị biệt ấy vẫn là giáo lý Tứ đế và Bát chánh đạo. Tất cả những tôn giáo chính, kể cả Phật giáo, đã từng bị chia ra nhiều tông phái khác nhau. Tất cả những tôn giáo chính, Phật giáo bao gồm những hình thái và tông phái. Những sự khác nhau của các tông phái ấy không bao giờ đưa tới xung đột nhau, và cho tới nay chưa bao giờ biểu lộ sự thù địch với nhau, họ đến với nhau ở những chùa viện khác và cùng cầu nguyện với nhau. Lòng bao dung, và hiểu nhau như thế quả thật là hiếm thấy.

Hỏi : Bạn luôn nghĩ tốt về Đạo Phật. Tôi cho rằng bạn nghĩ Đạo của bạn đang theo là đúng còn các đạo khác là sai.

Đáp : Không có một Phật tử nào hiểu lời Phật dạy mà lại nghĩ các tôn giáo khác là sai. Không một ai có tâm hồn cởi mở lại để tâm phán xét các tôn giáo khác. Việc trước tiên bạn để tâm nghiên cứu những tôn giáo khác là để biết có bao nhiêu điểm tương đồng .Tất cả các tôn giáo đều thừa nhận rằng đời sống con người hiện tại không được thỏa mãn. Tất cả đều tin rằng nếu hoàn cảnh của con người phải cải thiện thì cách cư xử và quan điểm của họ cần phải được thay đổi. Tất cả đều truyền dạy về một nền đạo đức học về yêu thương, nhân ái, kiên nhẫn, rộng lượng và có trách nhiệm với xã hội, và tất cả đều chấp nhận có sự hiện hữu trong một vài hình thức tuyệt đối.

Họ sử dụng nhiều ngôn ngữ khác nhau, nhiều tên gọi khác nhau và nhiều biểu tượng khác nhau để mô tả và giải thích những sự việc này. Và chỉ khi nào họ bám chặt vào đường hướng

của mình bằng tâm lượng hẹp hòi để nhìn sự việc thì sự ích kỷ, ngạo mạn và tự tôn liền phát sinh.

Hỏi : Đạo Phật có phải là khoa học không ?

Đáp : Trước khi trả lời câu hỏi này, tốt nhất chúng ta hãy tìm hiểu về định nghĩa của từ khoa học, theo từ điển giải thích khoa học là "Kiến thức có thể được hình thành theo một hệ thống, cái tùy thuộc vào sự trác nghiệm các dữ kiện và xác nhận được quy luật tự nhiên, một phần tùy thuộc vào những gì được nghiên cứu chính xác".

Trong Phật giáo có nhiều phương diện không phù hợp với định nghĩa này. Nhưng giáo lý cốt lõi của Đạo Phật, Tứ Diệu Đế (Four Noble Truths) thì hẳn đã phù hợp. Chân lý thứ nhất khổ đau là một kinh nghiệm và có thể xác định được. Chân lý thứ hai chỉ rõ rằng đau khổ có nguyên nhân tự nhiên của tham ái mà nó có thể định nghĩa, trải qua và đo lường được. Không cần cố gắng giải thích khổ đau theo thuật ngữ, quan điểm siêu hình hay huyền hoặc. Chân lý thứ ba, chấm dứt khổ đau không nương nhờ vào thần linh tối cao, vào niềm tin hay cầu nguyện mà đơn giản chỉ là loại bỏ nguyên nhân của khổ đau. Đó là việc hiển nhiên. Chân lý thứ tư, con đường đưa đến sự chấm dứt khổ đau, một lần nữa cũng không có gì siêu hình mà tùy thuộc vào việc thực hiện theo phương pháp đặc biệt. Và hơn nữa thái độ phải cởi mở để xét nghiệm.

Phật giáo không thừa nhận quan điểm về một đáng cao cả, giống như khoa học và giải thích nguồn gốc và sự vận hành của vũ trụ theo quy luật tự nhiên. Hẳn những điều này là chứng minh theo tinh thần khoa học. Một lần nữa, chúng ta lại thấy tinh thần khoa học trong Phật giáo càng rõ ràng hơn qua lời khuyên của Đức Phật, rằng chúng ta không nên tin tưởng một cách mù quáng mà ngược lại phải đặt vấn đề, tìm hiểu và thẩm tra, nhờ vào kinh nghiệm của chính mình rồi mới tin, có như thế tính chất khoa học mới được rõ ràng. Đức Phật dạy :

"Đừng tin tưởng theo huyền bí hay truyền thống. Đừng tin tưởng theo tin đồn đãi hay kinh điển, đừng tin tưởng theo lời đồn hay những gì hợp lý, đừng tin tưởng theo khuynh hướng của một ý niệm nào đó, hay do một ai đó có khả năng. Và đừng tin tưởng theo ý tưởng " vị ấy là thầy của ta". Nhưng khi chính các vị biết rằng điều ấy là tốt không làm tổn hại ai, đó là sự sáng suốt đáng tán dương và khi thực hành và theo dõi rằng nó

sẽ mang đến hạnh phúc, rồi hãy tin tưởng theo". (AI 188).

Chính ông Albert Einstein (1879-1955) một nhà khoa học vĩ đại nhất của thế kỷ hai mươi đã nói về tính khoa học của Phật giáo như sau :

"Tôn giáo tương lai sẽ là một tôn giáo toàn cầu, vượt lên trên mọi tính thần linh, giáo điều và thần học. Tôn giáo ấy phải bao quát cả phương diện tự nhiên lẫn siêu nhiên, đặt trên căn bản của ý thức đạo lý, phát xuất từ kinh nghiệm tổng thể gồm mọi lĩnh vực trong cái nhất thể đầy đủ ý nghĩa. Phật giáo sẽ đáp ứng được các điều kiện đó. Và nếu có bất cứ một tôn giáo nào có thể đương đầu với những nhu cầu của nền khoa học hiện đại, thì đó là Phật giáo vậy."

Đêm Phật Đản

Thích Quảng Độ

Đêm Phật Đản

ánh trắng rằm huyền ảo

khắp không gian như tỏa ngát mùi hương

tinh tú ba nghìn tụ lại một phương

để chào đón đáng siêu nhiên xuất thế

nơi ngục thất

tôi nhìn vào hiện thế

khắp quanh tôi tràn ngập bóng vô minh

từ xa xưa

vì nghiệp lực chúng sanh

đã tạo dựng nhân gian thành địa ngục

tôi cười vang trong đêm trường u tịch

bốn bức xà lim như sụp đổ dưới chân tôi

Ôi đau thương

đây thế giới Sa bà

Cực lạc Niết bàn cũng là đây hiện thực

ánh đạo rọi giữa lòng tôi sáng rực

bao ưu phiền trút sạch tựa mây tan

kìa gông cùm xiềng xích cảnh trần gian

trong khoảnh khắc cháy tan thành tro bụi

tôi vận dụng sức "hiện tiền tam muội"

ngồi an nhiên như sen nở giữa than hồng

thời gian trôi lặng lẽ

đã hùng đông

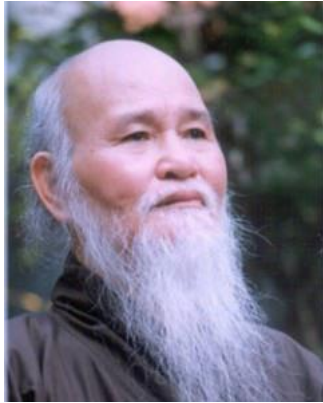
tôi bình tĩnh thấy bình minh ló rạng

thế giới ngày mai mùa xuân tươi sáng

đạo từ bi nhuần thấm khắp năm châu.

Đại Lão Hòa Thượng Thích Quảng Độ Cội tùng của Phật Giáo Việt Nam

Ngô Thụy Chương

Hòa Thượng Thích Quảng Độ, sinh ngày 21 tháng 11 năm 1928 tại Thái Bình, là Tăng Thống của Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất (GHPGVNTN) từ năm 2008 cho đến nay. Ngài xuất gia đầu Phật năm 14 tuổi. Năm 1954, Hòa Thượng Thích Quảng Độ di cư vào Nam và là một trong các nhân vật lãnh đạo uy tín của Phật Giáo Việt Nam.

Sau khi Cộng sản Việt Nam cưỡng chiếm miền Nam, Hòa Thượng liên tục bị bắt giam vì những hoạt động bảo vệ chánh pháp, phản đối chính quyền Cộng sản đàn áp tôn giáo. Năm 1981, Hòa Thượng, với tư cách Viện Trưởng Viện Hoá Đạo, cương quyết không đặt GHPGVNTN trong tổ chức Phật giáo quốc doanh, một tổ chức trá hình của Cộng sản Việt Nam. Hòa Thượng bị bắt vào tháng 2 năm 1982 và đưa về quản thúc mười năm ở xã Vũ Đoài, tỉnh Thái Bình. Đã hơn nửa, Cộng sản cũng bắt luôn thân mẫu ngài, một cụ bà hơn 80 tuổi, từ miền Nam phải trở về ở với Ngài nơi xã Vũ Đoài này. Ở một nơi thiếu thốn trăm bề, Ngài Quảng Độ phải một mình chăm sóc mẹ già. Dù cực khổ, Hòa Thượng đã tự hào nói: “Tôi cảm thấy sung sướng và hạnh phúc khi được tự tay chăm sóc mẹ già.” Gần ba năm sau, tháng 1 năm 1985, vì không chịu nổi giá lạnh và thiếu thốn, thân mẫu ngài qua đời. Tháng 3 năm 1992, Hòa Thượng tự ý rời nơi quản thúc và trở về chùa cũ Thanh Minh Thiền Viện tại quận Phú Nhuận, Sài Gòn. Nơi đây Hòa Thượng tiếp tục công khai đòi hỏi tự do dân chủ và tôn giáo cho Việt Nam.

Tháng 1 năm 1995, Hòa Thượng lại bị chính quyền bắt và bị tuyên án 5 năm tù và 5 năm quản chế với tội “phá hoại chính sách đoàn kết của nhà nước.” Do áp lực của thế giới, tháng 8 năm

1998, Cộng sản Việt Nam phải trả tự do và đưa ngài trở về Thanh Minh Thiền Viện. Hòa Thượng bị quản chế với sự kiểm soát thường trực của công an cho đến ngày nay.

Năm 1999, mặc dù GHPGVNTN không được chính quyền Cộng sản Việt Nam thừa nhận và cấm hoạt động, GHPGVNTN vẫn tiếp tục phục hoạt và Hòa Thượng Thích Quảng Độ được bầu làm Viện Trưởng Viện Hóa Đạo lần nữa.

Khi Hòa Thượng Tăng Thống Thích Huyền Quang viên tịch năm 2008, Hòa Thượng Thích Huyền Quang để lại chúc thư suy cử Hòa Thượng Thích Quảng Độ là vị Tăng Thống thứ 5 của GHPGVNTN, một giáo phẩm cao nhất của Giáo Hội.

Trong trách nhiệm được trao phó, Hòa Thượng Thích Quảng Độ không ngưng nghỉ đấu tranh cho tự do, độc lập và vẹn toàn của đất nước, tranh đấu cho các quyền tự do căn bản của con người và quyền tự do tôn giáo. Tháng 9 năm 2006, Hòa Thượng được trao Giải Nhân Quyền Thorolf Rafto của Na Uy vì đã “dũng cảm và kiên trì chống đối ôn hòa chế độ Cộng sản Việt Nam”.

Chứng nhân của tội ác:

HT Thích Quảng Độ tại xã Vũ Đoài, Thái Bình (Hình SBTN)

Không phải Cộng sản Việt Nam chỉ gây đau thương chết chóc cho đồng bào miền Nam khi họ cưỡng chiếm miền Nam vào tháng 4 năm 1975. Ngay chính những ngày đầu tiên chiếm được miền Bắc, họ đã tàn ác giết chết bao thường dân vô tội. Với chính sách Cải Cách Ruộng Đất, gần 200.000 người đã bị đấu tố và xử tử.

Hòa Thượng Thích Quảng Độ đã là chứng nhân của tội ác do người Cộng Sản gây ra. Chính sự phụ của ngài, sự bá và sự tổ đã bị thăm sát do bàn tay của người Cộng sản.

Sự phụ ngài, Hòa Thượng Thích Đức Hải, trụ trì chùa Linh Quang, tỉnh Hà Đông, đã bị Cộng sản Việt Nam giết chết ngày 19 tháng 8 năm 1945 (ngày Việt Minh cướp chính quyền) trên bãi cỏ

trước đình làng Bật, tỉnh Hà Đông. Hòa Thượng Thích Quảng Độ kể như sau:

“Hồi đó tôi 18 tuổi, khi tôi nhìn sư phụ tôi, hai tay bị trói bằng giây kẽm quặt về phía sau, cổ đeo hai tấm biển viết mấy chữ “Việt gian bán nước”, một tấm trước ngực, một tấm sau lưng, đứng giữa sân đình làng Bật, hai bên một đoàn người tay cầm gậy gộc giáo mác, cứ liềm bò cào đứng canh gác. Một nhóm người được mệnh danh là quan tòa của Tòa án nhân dân đứng trên thềm đình để xử án. Họ bắt sư phụ tôi quỳ xuống sân đình và cúi đầu để nghe tòa luận tội. Nhưng sư phụ tôi không chịu làm thế. Một người từ trên thềm đình bước xuống đứng trước mặt sư phụ tôi, nói:

“Mày là thằng Việt gian bán nước mà còn ngoan cố à?”.

Nói xong, họ đâm vào quai hàm thầy tôi mấy cái, một dòng máu từ trong miệng sư phụ tôi ứa ra, chảy theo cằm nhỏ xuống thấm đẫm tấm biển “Việt gian bán nước” ở trước ngực. Lập tức họ tuyên án tử hình rồi đưa sư phụ tôi ra bãi cỏ trước đình, máu từ miệng sư phụ tôi tiếp tục chảy ra, thấm vạt áo dài, nhỏ xuống sân đình. Khi đến bãi cỏ, họ vạt sư phụ tôi nằm nghiêng xuống rồi một người bắn vào màng tai sư phụ ba phát súng lục, lại một dòng máu đỏ tươi vùn lên thẳng tắp và sư phụ tôi chết liền tại chỗ.”

Sư bá của Hòa Thượng Thích Quảng Độ là Hòa Thượng Thích Trí Hải, trụ trì chùa Pháp Vân, tỉnh Ninh Bình, cũng bị Cộng sản bắt vào năm 1946 và bị xử chết vì tội là đảng viên Việt Nam Quốc Dân Đảng.

Sư tổ là Hòa Thượng Thích Thanh Quyết, trụ trì chùa Trà Lũ Trung, tỉnh Nam Định, năm 1954, Cộng sản vào chùa lên án Sư tổ dùng tôn giáo ru ngủ nhân dân sẽ bị đưa ra đấu tố. Sư tổ Thích Thanh Quyết quyết không để bị bắt đã tự thắt cổ quyền sinh.

Chứng kiến hình ảnh sư phụ hai tay bị trói nằm chết trên bãi cỏ cùng sự thẩm sát Sư tổ và Sư bá, ngay từ giây phút đó Hòa Thượng Thích Quảng Độ đã khẳng định một điều là Cộng sản sẽ không tồn tại lâu dài vì sự tàn ác của họ không phù hợp với đạo lý dân tộc.

Dũng khí của nhà Phật

Sau 30 tháng 4-1975, Việt cộng đàn áp quy mô Phật giáo, họ cưỡng chiếm các cơ sở tôn giáo, bắt bớ giam cầm hàng nghìn tăng ni, Phật tử thuộc GHPGVNTN. Cao điểm của Cộng sản Việt Nam là cấm GHPGVNTN hoạt động và thành lập một giáo hội Phật giáo quốc doanh với tên Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

Bất kể sự khủng bố, đàn áp của cộng sản VN, các bậc trưởng lão của GHPGVNTN vẫn ngang nhiên hoạt động và liên tục bày tỏ quan điểm của Giáo hội về xã hội cũng như tôn giáo.

- Tháng 6 năm 1992, GHPGVNTN đưa **yêu sách chín điểm** trong đó có việc đòi hỏi GHPGVNTN phải được sinh hoạt bình thường, trả tự do cho các tu sỹ, nhà văn, nhà báo và trả lại các chùa chiền, các cơ sở của GHPGVNTN đã bị nhà nước chiếm đoạt.

- Tháng 11 năm 1993, GHPGVNTN ra tuyên cáo **“Giải trừ Quốc nạn và Pháp Nạn”**, trong đó đòi bỏ điều 4 Hiến pháp, đòi bầu cử quốc hội dưới sự quan sát của LHQ.

- Tháng 4 năm 2000, nhân kỷ niệm 25 năm ngày tang thương đất nước, GHPGVNTN gửi văn thư đề nghị nhà nước lấy ngày 30 tháng 4 là ngày **“Sám hối và chúc sinh toàn quốc”**. Sám hối những sai lầm của đảng và nhà nước Cộng sản đối với dân tộc, tưởng niệm những người đã chết vì chiến tranh, và nhân quyền cho người sống.

- Tháng 8 năm 1994, Hòa Thượng Thích Quảng Độ đã gửi đến Đỗ Mười, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam bản **“Nhận định về những sai lầm tai hại của đảng Cộng sản Việt Nam đối với dân tộc và Phật giáo”**. Bản nhận định như một cáo trạng hùng hồn, mạnh mẽ nhất, biểu lộ dũng khí của nhà Phật, dù trong vòng cương tỏa, vẫn ngang nhiên, thẳng thắn nêu lên những sai trái của Cộng sản Việt Nam:

Sai lầm với dân tộc:

- Đưa vận mệnh Việt Nam vào ý thức hệ Cộng sản. Chủ nghĩa Cộng sản đã hủy diệt dân tộc, gây chết chóc đau thương cho trăm ngàn thường dân vô tội.

- Tạo dựng chế độ độc tài độc đảng. Dùng bạo lực để áp chế dân lành, mọi quyền tự do căn bản của con người đều bị chà đạp.

- Khích động căm thù đấu tranh giai cấp bằng cuộc cải cách ruộng đất. Hậu quả lớn nhất và đau thương nhất là hàng trăm ngàn người bị giết chết và tài sản tiêu tan.

- Tại miền Nam Việt Nam, Cộng sản đã phát động đấu tranh giai cấp, đánh tư sản khiến hàng triệu người phải bỏ nước ra đi, hàng trăm ngàn người vùi thân dưới đáy biển, hàng vạn người bị hải tặc cướp bóc, hãm hiếp.

- Tù cải tạo, một nét nhơ trong lịch sử Việt Nam. Tù cải tạo chỉ là một đòn thù của Cộng sản Việt Nam đối với thành phần quân cán chính, nhà văn, nhà báo, tu sỹ v.v.. thuộc chính phủ Việt Nam Cộng Hòa.

Sai lầm với Phật giáo:

- Thành lập Giáo hội công cụ cho nhà nước nhằm mục đích tiêu diệt GHPGVNTN.

- Phá hủy đình chùa là những di sản văn hóa thiêng liêng của tổ tiên.

- Bắt bớ giam cầm tăng ni và Phật tử, những người luôn suy nghĩ và hành động theo tinh thần Bí Trí Dũng của nhà Phật.

Năm nay Hòa Thượng Thích Quảng Độ 90 tuổi, tuổi già sức yếu nhưng Ngài vẫn không ngừng nghỉ tranh đấu cho một nước Việt Nam vẹn toàn, nhân dân an lạc và Giáo hội thăng hoa. Hòa Thượng Thích Quảng Độ đã trở thành một biểu tượng của sự tranh đấu can trường trong tinh thần bất bạo động. Không hề khiếp nhược trước bạo quyền, Ngài ung dung tuyên bố:

“Mẹ tôi, sư phụ tôi, sư bá tôi, sư Tổ tôi đều chết thể thảm, nay đến lượt tôi nếu lại chết thể thảm, thì xin góp thêm một giọt máu nữa vào trang sử đau thương của dân tộc.”

Tài liệu tham khảo:

Nhận định về những sai lầm tai hại của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với Dân tộc và Phật giáo, Hòa Thượng Thích Quảng Độ, Phòng Thông Tin Phật Giáo Quốc Tế & Quê Mẹ xuất bản năm 1995.

Mừng Đại Lễ Phật Đản 2018

Chinh Nguyen

*Bảy đóa sen vàng nâng gót tịnh
Đón mừng Bồ Tát xuống trần gian
Vườn Lâm chợt thấy hoa đằm nở
Muôn vạn tin vui trở nhịp đàn.*

*Người bước đi trên 7 đóa hoa sen
Khi mới ra đời, sống cùng nhân thế
Mừng Bồ-Tát xuống trần gian cứu độ
Chỉ con đường giải thoát cho chúng sinh*

*Lấy Tứ Diệu Đế, Bát Chánh Đạo làm chân kinh
Lấy Từ bi, Hỷ xả làm điều phước thiện
Lấy Tu nhân, Tích đức tạo Nhân lành Quả tốt
Và nguyện cầu cho nhân loại được an bình*

*Người ngự trên toà sen, thế giới tôn vinh
Lễ Phật Đản Hai-ngàn-không-trăm-mười-tám
Tức
Hai-ngàn-năm-trăm-sáu-mươi-hai Phật-lich
Thành kính nhớ ơn Người: Đức Thích-Ca-Mâu-Ni.*

Nhớ Chùa

Thích Mãn Giác

*Từ thuở ra đi vắng bóng chùa
Đường đời đã nhọc chuyện hơn thua
Trong tôi bừng dậy niềm chua xót
Sao xuyên mơ về lại cảnh xưa.*

*Tháp thoáng đâu đây cảnh tượng làng
Có con đường đỏ chạy thênh thang
Có hàng tre gợi hồn sông núi
Im lặng chùa tôi ngập nắng vàng.*

*Có những cây mai sống trọn đời
Bên hàng tùng cúc mãi xanh tươi
Nhìn lên phẳng phất hương trầm tỏa
Đức Phật từ bi miệng mỉm cười.*

*Mỗi tối dân quê đón gió lành
Khắp chùa diu dặt ánh trăng thanh
Tiếng chuông thức tỉnh lan xa mãi
Yên ổn dân làng mọi mái tranh.*

*Trầm đốt hương xông thơm ngọt ngào
Thôn trên xóm dưới dạ nao nao
Dân làng tắm gội lên chùa lễ
Mười bốn ba mươi mỗi tối nào.*

*Tôi nhớ làm sao những buổi chiều
Lời kinh vẳng vặc giọng cao siêu
Đây ngôi chùa cổ ngày hai buổi
Cầu nguyện dân làng sống ấm yêu.*

*Vì vậy làng tôi sống thái bình
Sớm hôm tiếng mõ với chuông linh
Sắn khoai gạo bắp nuôi dân chúng
Xây dựng tương lai xứ sở mình.*

*Biết đến bao giờ trở lại quê
Buông khuâng lòng gợi nhớ nhung về
Tang thương dầu có bao nhiêu nữa
Cũng nguyện cho chùa khởi tái tê.*

*Chuông vắng nơi nao nhớ lạ lùng
Ra đi ai chẳng nhớ chùa chung
Mái chùa che chở hồn dân tộc
Nếp sống muôn đời của Tổ Tông*

Tản mạn tháng Tư

Thao De Wit

Những ngày cuối tháng tư năm 1975 không để lại một kỷ ức gì trong đầu óc tôi, kỷ ức non nớt của một đứa bé mới lẫm chẫm bước đi.

Tôi lớn lên và được dạy về những điều tốt đẹp, tính ưu việt của xã hội chủ nghĩa cũng như những điều xấu xa của Mỹ Ngụy. Trong đầu tôi, đó là ngày “giải phóng miền nam” như được học từ sách vở, báo đài. Tôi thuộc lòng lịch sử chống Pháp, chống Mỹ nhưng mù mờ về lịch sử miền nam sau 1954.

Những gì tôi biết về miền Nam là chỉ qua lời kể của người thân và niềm tiếc nuối không nguôi về một cuộc sống quá đầy đủ sung túc hồi trước “giải phóng”. Nhưng chỉ đến khi học Lịch sử Đảng, tôi mới bắt đầu hoài nghi thật sự về cái gọi là “tính tất yếu của cuộc tổng tấn công nổi dậy mùa xuân 1975” và “cuộc chiến tranh chính nghĩa”. Cũng như phần lớn những người đã được tẩy não và giáo dục bằng chính sách ngu dân, chúng tôi luôn được nghe rằng cờ vàng là của phản động, tàn dư Mỹ Ngụy cần phải loại bỏ.

Tôi vẫn còn nhớ vị giáo sư ngôn ngữ học đã từng nhận bằng master ở Mỹ kể rằng những ngày sau

30 tháng 4 ông cũng đã phải đi học tập cải tạo. Sau đó ông bị bắt đi học trở lại, bởi “tiếng Anh của ông đã học ở Mỹ là tiếng Mỹ, không phải tiếng Anh”. Ông đã bật cười chua chát nói rằng ông phải làm học trò của một cô giáo miền Bắc non choẹt, đọc sai bét nè! Tôi vẫn nhớ những người thân, người bạn tuy học giỏi nhưng không được vào đại học chỉ vì gia đình có người là “ngụy” hay có thân nhân ở nước ngoài. Cho đến tận năm 1989 việc xét lý lịch học sinh vào đại học mới được bãi bỏ, để trước đó, một lớp người trẻ tài năng đã trở thành đồ bỏ chỉ vì cái lý lịch.

Những lần đầu tiên lên internet vào đầu năm 1990, tôi rất hoảng sợ khi vào những trang mạng hay forum của người Việt ở nước ngoài vì phần nhiều chỉ đọc những lời chửi rủa với những lời lẽ thô tục. Nhưng cũng nhờ internet tôi đã cơ hội đọc nhiều hơn để biết nhiều hơn, để có thể nhìn xuyên qua những lời thô tục một sự thật vẫn luôn bị chính quyền trong nước bưng bít. Cũng nhờ làm việc ở một nơi do ngân sách đầu tư và có tới gần 90% là đảng viên vốn là người Miền Nam tập kết hay người Miền Bắc mà tôi đã nhìn ra được những điều không có trong sách báo từ những hành động và lời nói của những “người ưu tú” ấy.

Trong những năm ấy, tôi thường qua lại một ngôi chùa ở Thủ Thiêm. Vị sư trụ trì ở trong một ngôi chùa khuất trong hẻm sâu, không có một cơ ngơi khang trang như các chùa lớn bên kia sông. Sư Tuệ Minh đã cho tôi biết ông không muốn có bảng biểu, hình ảnh gì của chính quyền trong khuôn viên tịnh xá của ông. Đó là lúc tôi bắt đầu biết được phần lớn chùa chiền Phật giáo Việt nam cũng đã bị nhuộm đỏ phục vụ cho mục đích cai trị của chính quyền.

Ra hải ngoại, tôi vẫn tránh tiếp xúc với những sinh hoạt của cộng đồng ty nạn cộng sản vì vẫn ám ảnh những lời chửi bới thô tục trong các forum có bàn chuyện chính trường cộng sản ở Việt nam. Đồng thời, tôi cũng muốn tham gia gì vào các hoạt động của “cánh tay nối dài của Hà nội” ở Hoà lan – Đại sứ quán và các thân hữu. Không ít những người ra đi sau này theo diện bảo lãnh, du học vẫn sợ khi phải tham gia các sinh hoạt cộng đồng có trưng cờ vàng và chỉ đi đến các hoạt động của Đại Sứ Quán Việt nam.

Nỗi sợ mơ hồ đó không phải là nỗi sợ lá cờ vàng biểu tượng của nền dân chủ cộng hoà trước kia, mà là nỗi sợ đã in dấu từ trong tiềm thức rằng đó là lá cờ của cái xấu, bè lũ phản động đã bị tiêm nhiễm hàng ngày từ các báo đài, sách vở và của cơ quan tuyên truyền của bộ máy cầm

quyền. Họ không biết gì khác hơn ngoài cờ đỏ, chỉ nghĩ tới cờ vàng thôi thì đã có thể bị làm khó dễ, chưa kể là nguy cơ bị đưa đi gỡ lịch dài dài vì tội “truyền truyền chống phá nhà nước”. Một nỗi sợ ám ảnh tận trong tiềm thức của một dân tộc đã quen sống trong thời đại công an trị và luôn nghi ngờ lẫn nhau.

Rồi nhờ một cơ duyên, tôi biết đến chùa Vạn Hạnh thông qua các sinh hoạt hàng tháng. Việc khai trương ngôi chùa mới ở Almere gần với ga xe lửa đã làm cho việc đi lại lễ chùa trở nên thuận lợi hơn và nhờ đó tôi có thể đến chùa thường xuyên hơn để tham gia các sinh hoạt tôn giáo. Cũng từ đây, tôi đã có cái nhìn khác về những người tỵ nạn cộng sản, không còn sự e dè khi biết rằng không phải ai chống cộng cũng là những người chống cộng cực đoan.

Mỗi lần đi lễ chùa, tôi cũng đã quen từ từ với hình ảnh cờ vàng ba sọc đỏ cùng với quốc kỳ Hoà lan bay phấp phật trong sân chùa vào mỗi dịp lễ lớn. Mỗi lần đọc kinh chúng tôi đều dành ra một vài phút để đọc những lời quán nguyện cầu xin cho người dân Việt nam trong nước được thoát ra khỏi địa ngục trần gian và có được quyền làm người đúng nghĩa, đây là điều có lẽ không thể được tìm thấy ở các ngôi chùa quốc doanh ở Việt nam.

Ngày khánh thành tượng đài thuyền nhân ngày 30 tháng 4 năm 2016 ở khuôn viên chùa cũng là ngày đầu tiên tôi đứng nghiêm trang cùng với những người khác chào cờ vàng và hát quốc ca của Việt nam Cộng Hoà. Tôi không biết lời, không không biết điệu nhạc, nhưng với tôi đó là một cảm giác thật khó diễn tả khi thấy người người tỵ hào cùng cất tiếng hát bài quốc ca mà tôi mới được nghe trực tiếp lần đầu. Tôi thấy ở đó lòng tự nguyện, niềm tự hào và cả những tiếng nức nở day dứt lẫn khuất ...

Không ít lần tôi được nghe những người chỉ mới tới định cư ở Hoà lan bày tỏ sự vui mừng khi tìm đến được một ngôi chùa Việt Nam. Phần lớn họ đến lễ chùa cũng chỉ để gặp mặt người Việt, nói tiếng Việt và ăn vài món ăn Việt cũng như được thoả mãn nhu cầu về niềm tin tôn giáo. Một số người vẫn ca ngợi ông Hồ, căm thù đế quốc Mỹ trên mạng xã hội khi có dịp, nhưng trong các dịp lễ tết họ lại về chùa này để lễ Phật, tham gia làm công quả, đóng góp cứu trợ lũ lụt, và cũng theo đó, họ đã tự đứng dưới lá cờ vàng tự lúc nào.

Cũng có những người trong số đó vẫn cho rằng chùa Vạn Hạnh là một ngôi chùa “phản động”. Tôi không có hỏi họ về ý tưởng “chùa phản động”

là gì nhưng chỉ có thể đưa ra một vài lý do như cờ vàng được treo trong sân chùa- đây là điều ai cũng thấy, Chùa Vạn Hạnh không nằm trong tổ chức Giáo hội Phật giáo tại Việt nam – đây là điều không phải ai cũng biết.

Nếu hiểu theo nghĩa “phản động” chung thì đó là những điều như chính sách, tư tưởng, hoạt động ... “ đi ngược lại xu thế dân chủ và tiến bộ xã hội”. Nhưng những hoạt động tại chùa không hề có chút nào đi ngược lại những điều này. Trái lại, các buổi văn nghệ, bữa cơm trợ giúp bão lụt; các lớp tiếng Việt cho thế hệ người Việt thứ hai, thứ ba; các buổi tưởng niệm, cầu siêu cho thuyền nhân... là những hoạt động đầy ấp tình đồng loại, đồng bào của những người Việt đã sống tha hương trên dưới 40 năm nhưng vẫn không quên được những khổ nạn của người dân Việt trong nước.

Những người đến với chùa Vạn Hạnh vì các nhu cầu có vẻ không liên quan gì đến chính trị như kết nối với cộng đồng người Việt, tôn giáo, văn hoá đã từ từ vượt qua nỗi sợ cờ vàng một cách nhẹ nhàng tự lúc nào. Tuy họ vẫn né ngày tưởng niệm thuyền nhân, hay các hoạt động mang tính chính trị khác được tổ chức tại chùa, nhưng chỉ với những bước khởi đầu nho nhỏ như vậy thôi, đã là những chỉ dấu đáng trân trọng.

Người ta có thể không chịu tìm hiểu, không thêm đọc, không quan tâm đến những gì thuộc về một thể chế đã không còn tồn tại dù vì những điều trong lịch sử đã bị xoá bỏ cho mục đích cai trị dù đang sống ở một quốc gia dân chủ. Người ta có thể tiếp tục để cho chính sách ngu dân để cai trị tiếp tục thống trị não trạng và tư duy của bản thân. Người ta có thể không chọn lựa giữa cái đã có và cái chưa bao giờ có, nhưng khi đến với các hoạt động của chùa Vạn Hạnh, họ đã tự đi vào vùng màu xám an toàn hơn. Tuy không rõ ràng, công khai nhưng đây là một việc không phải một tổ chức chính trị nào cũng có thể làm được tốt hơn, đó là “ nước mưa đã thấm từ từ” mà không cần có một sự kêu gọi hay ép buộc nào.

Tôi đã từng đọc ở đâu đó rằng, niềm tin tôn giáo không thể có được nhờ sự ép buộc mà người ta sẽ tự tìm đến với tôn giáo khi họ có được lòng tin. Ở đây, không đòi hỏi người ta phải có niềm tin vào một chính thể không còn tồn tại, nhưng ít ra sự hận thù, nỗi nghi ngờ, lòng sợ hãi đã được hoá giải đi phần nào chỉ bằng một hành động tưởng chừng như vô hại.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

Góc bạn trẻ

Tính Trung Thực về Lịch Sử trong Hồi ký

“Một Con Gió Bụi”

Trangđài Glassey-Trànguỷễn

Bài viết được tác giả trình bày trong buổi ra mắt sách “Một Con Gió Bụi” của Học giả Trần Trọng Kim ngày 24 tháng 5, 2015 do Nxb Sống tổ chức tại Việt Báo, Little Saigon. Tác giả là diễn giả trẻ nhất và diễn giả nữ duy nhất trong chương trình, cùng với Cựu Đại sứ Việt Nam Cộng Hoà Bùi Diễm, Cựu Trung tá nhảy dù Bùi Quyền (cả hai vị đều là hậu duệ của Học giả Trần Trọng Kim), và Kinh tế gia Nguyễn Xuân Nghĩa.

Tiểu sử diễn giả do Nhà báo Vũ Đình Trọng, Chủ Bút tuần báo Sống, Quận Cam, giới thiệu:

Trangđài Glassey-Trànguỷễn (trangdai.net), một chuyên gia nghiên cứu về Cộng đồng người Việt hải ngoại, là học giả duy nhất trên thế giới đã thực hiện hàng trăm cuộc phỏng vấn lịch sử truyền khẩu với người Việt ở cả bốn châu lục: Á, Âu, Úc, và Mỹ. Một tác giả song ngữ đoạt nhiều giải thưởng, Trangđài tiên phong ghi lại lịch sử của người Việt tại Quận Cam qua Dự án Vietnamese American Project từ thập niên 1990 bằng chính student loans của mình, và đoạt giải quán quân tại cuộc tranh tài nghiên cứu của CSU năm 2004 với bài viết “Quận Cam, Sử Vàng.” Cô là người Việt duy nhất được Bộ Ngoại Giao Hoa Kỳ cấp học bổng Fulbright toàn phần, bậc tối ưu, để nghiên cứu về người Việt tại Thụy Điển. Cô tốt nghiệp bốn cử nhân cùng lúc tại Cal State Fullerton, và đoạt giải thủ khoa trong hai ngành. Cô cũng tốt nghiệp cao học ngành Lịch Sử tại Đại học này, với hai giải thủ khoa toàn trường. Trangđài tốt nghiệp Cao học ngành Nhân chủng học tại Đại học Stanford, và hiện

đang hoàn tất chương trình tiến sĩ. Cô đã xuất bản hơn một ngàn tác phẩm sáng tạo, bình luận, và chuyên đề về người Việt hải ngoại bằng cả tiếng Anh lẫn tiếng Việt. Cô là tác giả của năm tập thơ song ngữ, và có thơ được dịch qua mười ba ngôn ngữ khác. Trong hơn 21 năm qua, Trangđài vẫn luôn dẫn thân trong lãnh vực giáo dục, nghệ thuật, phát huy ngôn ngữ và văn hoá Việt, và lãnh đạo thanh niên sinh viên. Cô bắt đầu dạy tiếng Việt tại Trường Việt Ngữ Cộng Đoàn Westminster ngay khi mới đến Mỹ, và hướng dẫn nhiều lớp tại các khoá tu nghiệp do các trường đại học tổ chức cho các Thầy Cô giảng dạy tại trường công lập, cũng như tại các khoá TNSP Việt ngữ. Trangđài giúp vận động và cố vấn cho các chương trình giáo dục song ngữ Anh-Việt trong dòng chính, và đã xuất bản hơn 50 sách tiếng Việt cho trình độ Mẫu Giáo và Lớp Một cho các chương trình này.

Xin trân trọng kính chào Quý Vị, Khi Ban Tổ Chức nhờ tôi góp lời trong buổi ra mắt sách “một cơn gió bụi” của Học giả Trần Trọng Kim, tôi dự định sẽ trình bày đôi điều về những đóng góp quan trọng của ông trong tiếng Việt và giáo dục. Tôi muốn viết từ kinh nghiệm một người dạy tiếng Việt từ khi mới qua Mỹ, và từ những công việc liên quan đến chương trình giáo dục song ngữ Anh Việt ở trường công lập của Hoa Kỳ. Tuy nhiên, khi tìm hiểu về tác phẩm này, tôi bị thu hút bởi tính trung thực về lịch sử trong hồi ký, và những biến cố và chi tiết lịch sử không được ghi lại trong sách Anh ngữ về lịch sử Việt Nam mà tôi đã đọc. Trong khuôn khổ một bài nói ngắn, tôi xin chú trọng về tính trung thực của quyển hồi ký, qua những chứng từ gần đây nhất, cũng như qua những gì tôi cảm kích về tác giả. Qua đó, tôi cũng đưa ra nhận định về giá trị của tác phẩm này đối với một người thuộc thế hệ 1.5 như tôi. Trong Tháng Tư vừa qua, người Việt ở hải ngoại và một số người Việt trong nước đã tưởng niệm 40 năm ngày miền Nam bị cưỡng chiếm. 1975, 40 năm trước, một quân đội đã tuần tiết. 2015, 40 năm sau, một dân tộc đã tái sinh. Tôi dùng chữ tuần tiết, thay vì tan rã, bởi vì có rất nhiều tướng lãnh và binh sĩ của Quân đội Việt Nam Cộng Hoà đã chiến đấu đến phút cuối cùng, hoặc đã tự sát vì chính nghĩa và danh dự, vì muốn cùng chết với một miền Nam đã bị bức tử. Tôi nói đến tái sinh, vì những mầm sống mới đã nảy lộc xanh ở hải ngoại, và ngay cả trong nước, dù dưới một chế độ độc tài.

Tôi nhắc đến Tháng Tư 1975, không chỉ vì đây là một biến cố quan trọng trong lịch sử dân tộc, mà còn vì mối liên hệ của biến cố này và quyển hồi ký “một cơn gió bụi” của học giả Trần Trọng

Kim, nhất là ở chỗ ông viết hồi ký này bằng một tấm lòng yêu nước, mà như ông nói, là “làm hết bổn phận làm người” (tr. 171). Ông đã viết với chính nghĩa, với danh dự, và trách nhiệm trong những năm cuối đời, ở cuối thập niên 1940.

Phụ đề của quyển sách là: Hồi ký về một giai đoạn lịch sử đau thương. Giai đoạn lịch sử ấy có liên hệ máu mủ đến đời sống của người Việt ở bất cứ nơi nào trên thế giới, vì nếu Chính phủ Trần Trọng Kim không bị Đảng Việt Minh cướp, thì làn sóng đỏ đã không tràn khắp Việt Nam. Và có thể người Việt đã không phải bỏ nhà bỏ xứ ra đi trong những hoàn cảnh nghiệt ngã nhất, chạy từ Bắc vào Nam, và từ Nam đi khắp thế giới trong suốt sáu thập niên qua.

Hơn nữa, giai đoạn lịch sử hiện nay của dân tộc trên quê hương cũng còn lắm những đau thương, mà một phần nguyên do của những đau thương hiện nay khởi đi từ những biến cố mà Trần Trọng Kim đã ghi lại trong hồi ký. Ôn cố, tri tân. Chúng ta ôn lại những đau thương của thời trước, để biết tại sao dân tộc dù đã nhiều lần ‘khổ tận’ mà tới giờ vẫn chưa được ‘cam lai,’ dù ở thập niên 1940, Việt Nam đã có một vận hội mới để được độc lập và duy tân.

Kính thưa Quý Vị,

Trần Trọng Kim là một con người đa tài và có óc khai phóng. Ông là một sử gia lỗi lạc, một học giả uyên bác, một nhà ngữ học có công cách tân tiếng Việt, một nhà văn hoá, một nhà Phật học, một nhà chính trị (dù miễn cưỡng, nhưng khi đã nhập cuộc thì tận tâm), và một triết gia. Độc giả cần lưu tâm điều này để đón nhận “một cơn gió bụi” một cách thấu đáo, để thấy rằng những tài liệu gọi chính phủ của ông là ‘bù nhìn của Pháp và Nhật’ là sai lệch. “Cơn gió bụi” mà Trần Trọng Kim ghi lại cho chúng ta đã diễn ra hơn sáu thập niên trước. Bụi đã lắng. Hôm nay, chúng ta được nhìn về giai đoạn lịch sử đó từ một nơi ở ngoài quê hương, và nhìn về nó với một khoảng cách thời gian. Hơn nữa, chúng ta còn nhìn về nó với những biến cố lịch sử đã diễn ra ngay sau đó. Nhờ tất cả những thuận lợi này, chúng ta có thể có một cái nhìn rõ ràng về một giai đoạn lịch sử nhiều biến động.

Nhưng chúng ta còn có một lợi thế khác, thật quý và cần, đó là phần phụ đề trong hồi ký này. Những chứng từ của những người trong cuộc mà tôi xin gọi là ‘từ phía bên kia,’ đã viết lại những điều liên quan đến “một cơn gió bụi,” như bài viết của Tô Hải, như trích đoạn “Đèn Cù” của Trần Đĩnh, góp phần xác nhận tính trung thực của hồi ký Trần Trọng Kim. Đây là công việc vẫn còn cần được tiếp tục, để như Tô Hải kêu gọi,

“hãy bạch hoá tất cả những gì có được trong tay” (tr. 260). Những chứng từ này góp phần vạch ra những bìm bịp chính trị, để giúp dân tộc tái sinh. Chứng từ của những người như Tô Hải và Trần Đĩnh giúp giải thích tại sao Trần Trọng Kim và chính quyền của ông không được nhắc đến trong nhiều sách sử liên quan đến Việt Nam, như quyển “The Emergence of Modern Southeast Asia” do Norman Owen chủ biên, Nxb Đại học Hawai'i tại Honolulu ấn hành năm 2005.

Điều đáng chú ý là Chí sĩ Trần Trọng Kim đã không đồng ý để cho Nhật dẹp Việt Minh, dù ngay từ đầu, ông đã thấy rõ sự vong thân vọng ngoại của Việt Minh lúc đó. Ông viết (tr. 170), “Đã hay rằng đảng cộng sản có cái tính cách tôn giáo, phải mê và tin, tin là chỉ có mình là phải, còn người ta là sai lầm hết cả, song những người làm chính trị có quan hệ đến vận mệnh một nước, phải hiểu thời thế mà tùy cơ ứng biến. Theo ý tôi thì đó là chỗ những người cầm quyền trong đảng Việt Minh phải liệu mà hành động.” Ở thời điểm này, các nước Đông Nam Á đang tìm cách giành độc lập từ tay thực dân. Một khi có độc lập, chính phủ mới cần phải hài hoà giữa duy trì bản sắc dân tộc và duy tân cùng văn minh thế giới. Ý thức này giúp Thủ Tướng Trần Trọng Kim vạch ra một hướng đi thích hợp cho chính phủ của ông, khác với cái mà đảng Việt Minh gọi là “Chúng tôi chỉ có một con đường thẳng đi đến hoàn toàn độc lập chứ không có hai” (tr. 80).

Trong lúc đứng trong chính trường một cách bất đắc dĩ, Trần Trọng Kim vẫn hành xử như một nhà văn hoá. Tài năng và đức độ của Trần Trọng Kim đã khiến Vua Bảo Đại uỷ thác công việc lãnh đạo Đế Quốc Việt Nam độc lập cho ông, trong vai trò Thủ Tướng. Với sự bao dung và thái độ luôn đặt dân tộc quốc gia làm đầu, ông đã tìm cách kết hợp với Đảng Việt Minh để cứu nước. Trong buổi gặp mặt với một người của Đảng Việt Minh, ông ngỏ lời, “Chúng tôi ra làm việc chỉ vì nước mà thôi, chứ không có ý cầu danh lợi gì cả, tôi chắc đảng các ông cũng vì nước mà hành động. Nếu vậy chúng ta tuy đi con đường khác nhau, nhưng cũng một mục đích như nhau, các ông thử xem ta có thể hợp tác với nhau, kể ở trong người ở ngoài, để cứu nước được không?” Người của Đảng Việt Minh nói (tr. 80-81), “Sự hành động của chúng tôi đã có chủ nghĩa riêng và có chương trình nhất định để đem nước đến chỗ hoàn toàn độc lập. Chúng tôi có thể làm lấy được... Chúng tôi chắc thế nào cũng thành công. Nếu có hại cũng không cần, có hại rồi mới có lợi. Dù người trong nước mười phần chết mất chín, chúng tôi sẽ lập một xã hội mới với một thành phần còn lại, còn hơn với chín phần kia.”

Quả thật Cộng Sản Việt Nam đã theo đúng chủ trương này từ đầu đến cuối, không chỉ trong giai đoạn này, mà cả về sau, như qua chiến dịch Đường Trường Sơn, Tết Mậu Thân, vân vân, thí mạng cả quân lẫn dân để đạt được mục đích. Sau một vài câu trao đổi nữa, Trần Trọng Kim đã nói với người của Đảng Việt Minh (tr. 81), “Tương lai còn dài, các ông nhận lấy trách nhiệm đối với quốc dân và lịch sử.”

Hồi ký của ông giúp cho hậu thế hiểu được nội tình của một giai đoạn lịch sử máu chót, một bước ngoặt lý tưởng nhưng đã bị bẻ ngược, những chọn lựa tốt đẹp mà Việt Nam có sau khi thoát khỏi chế độ thực dân nhưng không đạt đến được, và nguyên nhân đưa đến những ngang trái này. Trần Trọng Kim mong mỗi một điều khi viết quyển hồi ký (tr. 171), “Mà cũng không phải là tôi thiên vị chủ nghĩa nào, hay đảng phái nào, tôi đã nhứt quyết không mưu cầu danh lợi gì hết, chỉ mong người trong nước bỏ bớt cái lòng tư tâm tư lợi mà ra sức giúp cho nước nhà chóng được yên ổn và thịnh vượng, để cùng với thế giới đi lên con đường tiến bộ. Cũng bởi tấm lòng vì dân vì nước ấy và thấy khi quốc gia gian nan, không lẽ ngồi nhìn...”

Sau khi rời khỏi chính trường, ông lưu lạc nhiều nơi. Trong thời gian tạm trú ở Nam Vang, ông không hề thấy phiền não hay thoái chí, mà lại rất bình tâm, thanh thản đọc sách, nhìn rõ vạn pháp. Triết gia Trần Trọng Kim viết (tr. 165), “Cuộc đời của tôi đi đến đây đối với người ngoài cho là thật hieu quạnh, song tự tôi lại thấy có nhiều thú vị hơn là những lúc phải lo toan làm công việc nợ việc kia, giống như người đóng tuồng ra sân khấu, nhảy múa nhọc mệt rồi hết trò, đầu lại vào đây. Đàng này ngồi yên một chỗ, ngắm rõ trò đời và tự mình tỉnh sát để biết cái tâm tình của mình.” Vì đối với ông, “Người có trí tuệ mà biết giữ mình ở chỗ vô danh là bậc cao sĩ tuyệt bậc” (tr. 165-166). Thái độ của ông làm tôi nhớ đến hai câu trong bài thơ “Cảnh Nhàn” của Trạng trình Nguyễn Bình Khiêm,
“Ta dại ta tìm nơi vắng vẻ
Người khôn người đến chốn lao xao”

Kính thưa Quý Vị,
Bây giờ, tôi xin phép để Học giả Trần Trọng Kim vui với đời sống thanh tịnh của ông, để trở về đầu thế kỷ 20, khi mà báo chí tại Việt Nam, tuy vẫn chịu những khuôn khổ pháp lý của thực dân, đã tạo ra một không gian chung để những nhà yêu nước gặp gỡ và hành động. Kể từ đó, báo chí đã đi vào mọi mặt của đời sống, và ngày nay, báo chí trên thế giới đã biến thiên, đi từ in đến báo ảo, từ những bản in vố đến phone app. Đầu

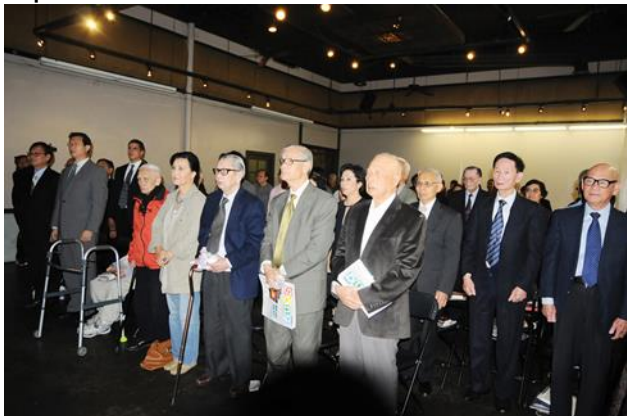
năm 2013 mang đến một chứng từ khác của thời đại điện tử. Newsweek, một trong những tay báo cự phách tại Mỹ, đã tuyên bố phát hành 'ấn bản in cuối cùng' để đổi sang ấn bản điện tử vĩnh viễn. Chủ bút Tina Brown nói, đây là một thay đổi cần thiết. Tôi hoàn toàn đồng ý với bà, dù tôi yêu bút mực hơn là màn ảnh computer.

Tháng 2 năm 1995, khi Nicholas Negroponte tiên đoán rằng người ta sẽ mua sách báo qua mạng, ông đã bị cười nhạo. Bây giờ thì mọi việc đã rõ. Tháng 11 năm 2013, báo Toronto Star đã đưa tin buồn đến những người yêu sách trên thế giới: Nhà Sách Lớn Nhất Thế Giới, một landmark của Toronto từ năm 1980, sẽ đóng cửa vào tháng Hai năm 2014. Báo Mỹ rút bản in, báo Việt hải ngoại càng thu hẹp. Sách Mỹ di cư về miền điện tử, sách Việt càng hạ số in.

Vậy trong khi cả thế giới đang di cư về miền chữ nghĩa điện tử, tại sao Nhà xuất bản Sống lại dày công thực hiện bản in của một quyển hồi ký đã ra đời cách đây sáu thập niên? Câu trả lời nằm trong phần Tựa của ấn bản này. Tôi xin phép không lặp lại ở đây. Nhưng riêng tôi, thì Nhà xuất bản Sống in lại quyển sách này, nhằm để gây sóng gió trong gia đình tôi. Cái hôm tôi mang quyển hồi ký về nhà, tôi cứ khất giờ cơm, 5 phút thành 10 phút, cơm nóng thành cơm lạnh. Chồng tôi cũng là người nghiện ngập chữ nghĩa như tôi, nên rất thông cảm khi vợ đọc sách. Nhưng anh không hiểu sao quyển sách này lại có bản lãnh làm vợ mình bỏ chồng, bỏ con, bỏ cơm, trốn trong phòng. Anh nói, anh muốn đánh ghen với quyển sách, nhưng không biết phải làm sao. May thay, tôi ôm sách một ngày thì xong, và gia đình hết sóng gió. Xin cảm ơn Thủ Tướng Trần Trọng Kim, đã cho gia đình tôi đã có được “một cơn sóng gió” thật cần thiết. Tôi mong rằng “một cơn gió bụi” cũng sẽ gây sóng gió trong gia đình quý vị. Nhưng để cho đồng đều, tôi đề nghị quý vị mua hai quyển: hai vợ chồng cùng đọc - và cùng ghen! (Cử tạ cười và vỗ tay)

Một trong những lý do mà “một cơn gió bụi” thu hút tôi, là vì quyển hồi ký này ghi lại nhiều biến cố mà chỉ có người trong cuộc mới biết, những biến cố giải thích cho chúng ta về những ngã rẽ của lịch sử từ thời Trần Trọng Kim đến sau này. Khi tuần tiết năm 1975, miền Nam chịu nhiều thiệt thòi, trong đó có việc mất rất nhiều tài liệu lịch sử. Khi mất Sài Gòn, những vị tướng lãnh đã huỷ tất cả hồ sơ để bảo vệ tính mạng cho đồng đội. Đã vậy, chính quyền mới còn viết sử một chiều và xuyên tạc sự thật. Nếu những thế hệ sau muốn thiết lập một văn khố về lịch sử miền Nam 1954-1975, thì họ sẽ đối diện với nhiều khoảng trống, những trang sử trắng - khá

nhieu trang sử trắng. Nên đối với những trang sử mà chúng ta còn tìm được, thì chúng ta cần phải coi chúng như những gia bảo. "một cơn gió bụi" là một phần của gia bảo đó, vì như tôi đã thưa ở trên, những biến cố được thuật lại trong hồi ký là tiền đề cho những gì xảy ra trên quê hương từ thập niên 1950 đến hôm nay. Qua hồi ký này, sử gia Trần Trọng Kim đã để lại cho chúng ta những thước phim tài liệu quan trọng và giá trị - bằng chữ, được chấp cánh với tinh thần trách nhiệm của một nhân chứng trung thực.

Kính thưa Quý Vị,

Người Việt hải ngoại đã xây dựng những đài tưởng niệm ở khắp nơi trên thế giới: Đài tưởng niệm thuyền nhân, Đài ghi âm những quốc gia đã cư ngụ mang chúng ta, Đài chiến sĩ Việt Mỹ, vân vân. Trong nhiều dịp khác nhau, người Việt quây quần bên những đài tưởng niệm để ôn lại quá khứ và truy niệm những người đã vì quốc vong thân, những người bỏ mình vì lý tưởng tự do. Tôi cho rằng những dịp này giúp chúng ta đi tìm lịch sử, để giữ tương lai.

Hôm nay, chúng ta cũng quây quần bên một đài tưởng niệm làm bằng chữ nghĩa, mang tên "một cơn gió bụi" - một đài tưởng niệm lưu động, có thể đi khắp nơi trên thế giới, dù đài tưởng niệm này chắc sẽ không được cấp chiếu kháng vào Việt Nam, nhưng tôi tin, là dù đã mang kiếp lưu vong, đài tưởng niệm này sẽ hồi hương, và nó vẫn và sẽ đi vào tâm tư của những thế hệ hôm nay và ngày mai trên quê hương.

Quyển hồi ký "một cơn gió bụi" của Học giả Trần Trọng Kim là một đài tưởng niệm bằng chữ nghĩa, tưởng niệm một giai đoạn lịch sử nhiều biến động và một vận hội tốt đẹp nhưng bị bức tử của dân tộc. Nếu mỗi người Việt Nam giữ cho mình một đài tưởng niệm này trong tủ sách gia đình, thì giai đoạn lịch sử này sẽ không bị mai một.

Từ thập niên 1940, những thủ đoạn của Đảng Việt Minh đã làm dở dang vận mệnh của dân tộc, và đến hôm nay, chính quyền Việt Nam tiếp tục đưa đất nước đi đến bế cực. Chúng ta cần trả lại cho lịch sử Việt Nam những trang sử trung thực và rất đẹp, những trang sử vẫn còn đang bị lưu đầy vì chính quyền hiện nay cần che giấu những thủ đoạn giành công và những dối trá của họ. Hồ Chí Minh không phải là người duy nhất bôn ba đi tìm đường cứu nước, và càng lại không phải là người mang lại độc lập cho dân tộc.

Hãy trả những trung thực của lịch sử Việt Nam lại cho lịch sử Việt Nam, và hãy trả những dối trá của Cộng Sản lại cho Cộng Sản. Xin cảm ơn Nhà xuất bản Sống đã làm điều đó qua việc tái bản 'một cơn gió bụi,' và xin cảm ơn Quý Vị cũng đã làm điều đó bằng chính sự hiện diện quý báu của Quý Vị trong ngày hôm nay. Xin trân trọng kính chào Quý Vị.

@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@@

XỔ SỐ

Trang đài Glassey-Trần guyễn
(Trích từ tuyển tập "Thơ Bốn Mươi," 2014)

a, b, c, d, e, f, g, h, và i là người cùng quê họ giống nhau ở mọi điểm (hầu như vậy) ngoại trừ cái vé trong đợt xổ số để đổi lòng trung thành đối với một quốc gia Xin vui lòng giữ chặt vé số của quý vị!

a được 'an-nhiên-nhập' nhờ quan hệ đã từng làm việc cho đồng minh định cư với công ích xã hội không một câu tra hỏi

b được 'bà con thân thích' nhờ gia đình đoàn tụ ưu tiên gia đình hai thế hệ định cư với quan hệ gia đình thắt chặt, hay giả mặt

c được 'cộng tác' nhờ xuất khẩu lao động nhân công khỏe và rẻ 18 đến 35 tuổi, không gia đình, cấm thai nghén, không sống, không quyền, không nghĩ tất cả nhân danh tình hữu nghị chủ nghĩa xã hội

d được 'diện đặc biệt' nhờ tỵ nạn chính trị những nhân vật bất đồng chính kiến, những nhân tuyển thích hợp cho một nền dân chủ, tự do, hay liên hiệp

tại sao lại chỉ chú trọng đến ty nạn chính trị?
 như thể người ta không chế vì bất đồng trong
 những lãnh vực khác
 như kinh tế, nghệ thuật, giới tính, tư duy, và văn
 hóa
 bị đàn áp là bị đàn áp, tại sao chỉ một nhóm được
 đãi ngộ?

f được 'phong vợ ngoại'
 nhờ thị trường buôn bán cô dâu
 xếp hàng, lựa chọn, đổi chác, như con vật
 một cô dâu đã mua là một cô dâu thuộc chủ
 quyền để nhảy đực
 và một cô vợ ngoại thì không quyền, không tiếng
 nói, không nhân phẩm, không may mắn
 cô sẽ mang cái kiếp này cho đến khi bị xô đi tự
 tử

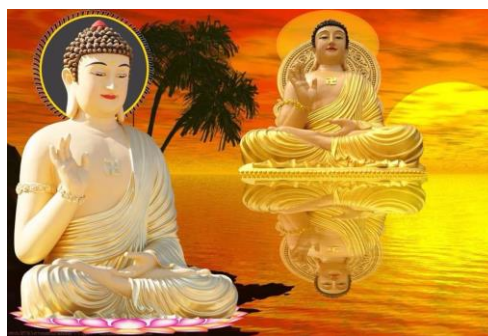
g được 'gái gọi'
 nhờ đường dây buôn dâm, khu nhà chứa
 "những đứa con gái đẹp trong xã đã xuất ngoại"
 để lại bạn trai, chồng, cha mẹ, tình nhân
 trong đêm đen
 khi họ phải giao cấu với đêm đen mới mà họ vừa
 kẹt vào
 đang ở xa nhà

h được 'hy vọng tại chỗ'
 nhờ chờ đợi, mong mỏi, hỏi lộ, tiếp tục kẹt
 tìm một lối ra, lọt trong vô vọng
 người ở nhà, hồn nơi khác,
 họ lỉnh khỉnh như những cái chai rỗng phát phơ
 trong bão cát

i được 'im và chết'
 nhờ an ninh quốc gia, bảo vệ biên giới, tinh khiết
 sắc tộc, ổn định kinh tế
 và hàng chục vạn những lý do khác
 họ vượt sa mạc, họ nhét vào cốp xe, họ lê lét
 qua rừng rậm
 họ đi khi sống, về đã chết
 hay vĩnh viễn mất tích dọc đường
 bị hãm hiếp, bị cướp bóc, bị nguy kịch
 trong tay của giới xây dựng quốc gia, trong tròng
 của bọn buôn người đầu rấn

vận may của cuộc xô số, không có lý luận,
 hãy tìm chỗ tốt cho mình trước khi việc giao
 chuyển bị dừng,
 hỏi những con dân của Thế Giới Thứ Ba đang
 xô nhau để xuất ngoại,
 đối với những người còn lại, cơ hội đã không còn
 hết xô số
 cho tới khi quý vị đầu thai
 [hay có thể sau đó]

CHỊ ƠI!

Lê Lăng Du

*Chị ơi! Nhớ về lại chốn này
 Nơi chị em mình đến hạ về rồi khô khốc lắm
 Ngày ấy chị về mưa phùn nên vắng lặng
 Giờ đây ve râm ran nắng cháy bỏng đất trời*

*Hồ nước trong veo giờ tro cả đáy rồi
 Dòng co lại gầy đi theo tiết mùa khô hạn
 Em lên thiền viện hôm nay cùng các bạn
 Cúng dường, lạy Phật, thăm hỏi tăng ni*

*Lối về cõi phúc dẫn vào cảnh vô vi
 Lòng thanh tịnh an nhiên bên bờ ngộ giác
 Trên đỉnh núi Cư Kuin mây trắng bay bàng
 bạc
 Gió hiu hiu thổi mát cõi hồn thơ*

*Chị ơi! Mai chị nhớ về lại chốn xưa
 Lên thiền viện thăm Thầy, lễ Phật cầu an chị
 nhé
 Mai chị về trên môi nụ cười vui tươi trẻ
 Mắt sáng trong veo hoan hỉ cõi lòng*

*Dưới chân Phật đài hoa nở thắm tươi hồng
 Chị khẩn nguyện cho người, cho đời, cho non
 nước
 Chị sẽ vui khi vuông tròn mộng ước
 Ngày một an nhiên hạnh phúc sẽ thêm nhiều*

Lời hay

*Thế gian này, mọi thứ sẽ già nua, duy chỉ có
 tình yêu là trẻ mãi; thế giới này, bao điều xáo
 trá, duy chỉ có tình yêu vẫn mãi sáng trong. Chỉ
 cần có tình yêu, sẽ như cá quẫy đuôi dưới
 nước, chim tung cánh trên trời, đêm cũng như
 ngày; nhưng mất đi tình yêu, chẳng khác nào
 đàn đứt dây, đèn không dầu, hạ rét như đông.*

sưu tầm

Họp Khoáng Đại Cộng Đồng

Nieuwegein 15/4/2018 (VNNS). Vào lúc 14g00 ngày 15/4/2018 tại hội trường 't Veerhuis thành phố Nieuwegein, một phiên họp khoáng đại đã được Ban Chấp Hành Cộng Đồng tổ chức để tham khảo ý kiến của đồng hương trong việc tổ chức ngày quốc hận 30 tháng 4 và các công tác khác của Cộng Đồng trong tương lai.

Sau nghi thức chào cờ, ông Nguyễn Quang Kế, chủ tịch Cộng Đồng đã tuyên bố lý do triệu tập buổi họp để ghi nhận những ý kiến chung của đồng hương sau khi tham khảo ý kiến qua hệ thống mail về việc tổ chức ngày quốc hận 30 tháng 4.

Qua trao đổi ý kiến, mọi đoàn thể và đồng hương trong phiên họp cùng thống nhất như sau:

-Các ngày tổ chức quan trọng của Cộng Đồng như quốc hận 30 tháng tư, nhân quyền và tết không nên dùng hình thức "online" vì tính chất quan trọng của công tác, mà nên duy trì sinh hoạt cộng đồng qua các phiên họp khoáng đại.

-Sự hiện diện của các đoàn thể và đồng hương trong các phiên họp khoáng đại rất quan trọng, là giếng mối sinh hoạt đều đặn của cộng đồng.

-Ngày quốc hận 30 tháng 4 cần phải tách rời với ngày tưởng niệm thuyền nhân. Trong phiên họp mọi người đồng ý chọn tuần lễ thứ ba trong tháng 9 mỗi năm để tưởng niệm thuyền nhân (ngày 23 tháng 9 nhóm thuyền nhân đầu tiên đặt chân đến Hoà-Lan).

Kế đến, mọi người đã cùng bàn thảo về những công tác cho ngày quốc hận 30 tháng 4.

Tiếp theo đó, anh Sơn thủ quỹ Cộng Đồng đã báo cáo tài chánh của Cộng Đồng cũng như kết quả tài chánh trong việc thực hiện tết nguyên đán vừa qua.

Sau đó là những ý kiến đóng góp khác của đồng hương trong việc xây dựng Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan ngày càng thêm vững mạnh. Phiên họp khoáng đại Cộng Đồng kết thúc lúc 17g15 cùng ngày.

Lễ Tưởng Niệm Quốc Hận 30 tháng 4

Almere 29/4/2018 (VNNS). Mặc dầu thời tiết thật xấu, vào trưa ngày 29/4/2018 đồng đảo đồng hương từ khắp nơi đã đến thành phố Almere để tham dự ngày lễ tưởng niệm Quốc Hận 30 tháng 4 do Cộng Đồng Việt Nam Tỵ Nạn Cộng Sản tại Hoà-Lan tổ chức tại tượng đài thuyền nhân trong khuôn viên chùa Vạn Hạnh.

Trước tượng đài, ban tổ chức đã chuẩn bị những lều che mưa cho người tham dự. Những lá cờ vàng ba sọc đỏ cùng với cờ Hoà-Lan phất phới bay trong gió đã tạo nên một khung cảnh thật đầm ấm trong ngày hội ngộ của những con dân Việt Nam phải rời bỏ quê hương tỵ nạn cộng sản và đến định cư tại Hoà-Lan.

Buổi lễ khai mạc lúc 14g00, xướng ngôn viên Ngô Thụy Chương đã mời Thượng Toạ Thích Minh Giác, Linh Mục Nguyễn Đức Minh cùng đại diện Cộng Đồng đến đặt vòng hoa tưởng niệm các chiến sĩ hy sinh vì tổ quốc và đồng bào tử nạn trên đường tìm tự do trước tượng đài thuyền nhân. Tiếp theo đó, là nghi thức chào cờ với quốc ca Hoà-Lan và Việt Nam.

Ông Nguyễn Quang Kế, chủ tịch Cộng Đồng đã chào mừng đồng hương, các đoàn thể, các phái đoàn đại diện tôn giáo và các vị lãnh đạo tinh thần hiện diện trong buổi lễ gồm Thượng Toạ Thích Minh Giác, Linh Mục Nguyễn Đức Minh, Linh Mục Nguyễn Văn Thông, Linh Mục Lê Văn Thắng. Trong diễn văn, ông chủ tịch Cộng Đồng đã nói lên thảm cảnh của dân tộc Việt Nam phải bỏ nước ra đi vì không chấp nhận chế độ độc tài cộng sản, nhưng không quên cội nguồn và luôn hướng về tổ quốc Việt Nam thân yêu. Ông cũng thông báo cùng đồng hương là theo tinh thần phiên họp khoáng đại của Cộng Đồng ngày 15/4/2018, Cộng Đồng đã quyết định chọn ngày tưởng niệm thuyền nhân vào tuần lễ thứ ba trong tháng 9 (ngày 23 tháng 9, nhóm thuyền nhân đầu tiên đặt chân đến Hoà-Lan).

Sau đó, 3 vị đại diện Cộng Đồng và đoàn thể gồm các ông Nguyễn Quang Kế (chủ tịch Cộng Đồng), ông Lê Quang Kế (đại diện gia đình Quân Cán Chính Việt Nam Công Hoà tại Hoà-Lan), ông Đinh Ngọc Hiến (đại diện đảng Việt Tân) đã đến trước bàn thờ tổ quốc dâng hương. Trong khói hương nghi ngút, văn tế tưởng niệm anh linh tử sĩ và thuyền nhân tử nạn do ông Ngô Thụy Chương đọc đã khiến mọi người bồi hồi xúc động.

Nghi thức cầu siêu cho các vong linh tử nạn đã được cử hành trọng thể do Thượng Toạ Thích Minh Giác chủ trì cùng với các đạo hữu Phật Giáo.

Sau nghi thức cầu siêu của Phật Giáo là phần đọc kinh cầu nguyện của Công Giáo do Linh Mục Nguyễn Đức Minh hướng dẫn cùng với sự trợ giúp của ca đoàn Công Giáo.

Trong dịp này, linh mục Nguyễn Đức Minh cũng nhắc nhở các giáo hữu, ngoài bổn phận đối với thiên chúa, người giáo hữu Việt Nam cũng không quên bổn phận đối với quốc gia dân tộc, xây dựng một quê hương Việt Nam trong đó mọi người được sống trong Tự Do, nhân quyền được tôn trọng.

Các vị đại diện đoàn thể được ban tổ chức mời phát biểu gồm Gia Đình QCC/VNCH (ông Lê Quang Kế), đảng Việt Tân (ông Đinh Ngọc Hiến), đại diện hội Phật Giáo Việt Nam tại Hoà-Lan (ông Trần Văn Thắng), đại diện Công Giáo Giáo Xứ Nữ Vương các thánh tử đạo Việt Nam (ông Phạm Minh Cảnh) đã lên án chế độ cộng sản phi nhân và bày tỏ về trách nhiệm của con dân Việt Nam đối với tổ quốc Việt Nam đang bị đày đoạ dưới gông kèm cộng sản.

Kế đến, xướng ngôn viên đã mời mọi người tham dự đến dâng hương trước bàn thờ tổ quốc. Nghi lễ chấm dứt lúc 15g30, sau đó mọi người cùng vào hội trường dùng tiệc trà do Cộng Đồng và chùa Vạn Hạnh khoản đãi.

Thế Truyền tường thuật

MC: Ông Ngô Thụy Chương

Nghi thức chào cờ

Chào cờ

Diễn văn khai mạc: Ông Nguyễn Quang Kế
Chủ tịch Cộng Đồng VNTNCS/HL

Đại diện

**Đặt vòng hoa tri ân và tưởng niệm
Thượng Tọa Thích Minh Giác &
Linh mục Phero Nguyễn Đức Minh**

Nghi thức tôn giáo Phật Giáo

Nghi thức tôn giáo Công Giáo

Nghi thức niệm hương trước bàn thờ Tổ Quốc

Ông Lê Quang Kế đại diện Gia đình
QCC/VNCH/HL

Ông Đinh Ngọc Hiền đại diện Đảng Bộ
Việt Tân tại Hòa Lan

Ông Trần Văn Thắng đại diện Hội Phật
Giáo Việt Nam tại Hòa Lan

Ông Phạm Minh Cảnh đại diện Ban điều hành giáo xứ Nữ Vương các Thánh Tử Đạo Việt Nam tại Hòa Lan

Đồng hương thắp hương

Lễ cầu nguyện cho Quê Hương

Waalwijk ngày 6/5/2018

Đáp lời mời gọi của Linh mục Phero Nguyễn Đức Minh, đồng hương khắp nơi đã tụ về cùng hiệp dâng thánh lễ cầu nguyện cho quê hương Việt Nam nhân tưởng niệm biến cố tang thương 30 tháng tư 1975

Phần 1: Thánh lễ ý chỉ cầu nguyện cho quê hương Việt Nam và hiệp lời cầu nguyện cho các linh hồn do gia đình xin lễ.

Phần 2: Nghi thức Tưởng Niệm và Tri Ân những anh hùng Quân Dân Cán Chính Việt Nam Cộng Hòa

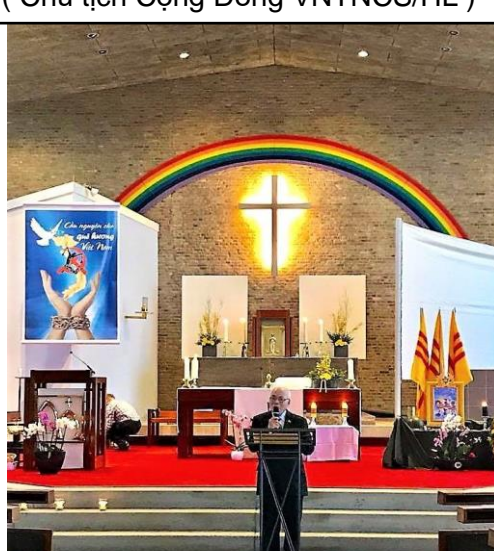
Niệm hương bàn thờ Tổ Quốc

Phát biểu của Ông Nguyễn Quang Kế
(Chủ tịch Cộng Đồng VNTNCS/HL)

Triệu điệu những anh hùng tử vì quê hương

Phát biểu của Ông Lê Quang Kế
Tù nhân sau 75 trong trại cải tạo Cộng Sản

Chiêm ngưỡng Xá Lợi Phật (tiếp trang 4)

Sau hàng nghìn năm, một phần lớn xá lợi Phật đã có mặt ở Tích Lan. Những xá lợi này được đặt trong các bảo tháp trên khắp nước Tích Lan, và thỉnh thoảng được luân lưu chia sẻ với các chùa trong và ngoài nước. Một vài xá lợi thiêng liêng như răng bên phải của Đức Phật được thờ tại “Đền thờ Răng Phật” (Temple of The Tooth) ở thành phố Kandy, Tích Lan.

Phật tử ở Hòa Lan giờ đây có may mắn được chiêm ngưỡng xá lợi Phật tại Tu viện Phật giáo Tích Lan Mahamevnawa, Nederhorst den Berg.

Trong truyền thống đoàn kết và hợp tác, **tu viện Phật Giáo Tích Lan Mahamevnawa sẽ trưng bày các di tích xá lợi này tại chùa Vạn Hạnh (cạnh vườn Tứ Động Tâm) vào dịp đại lễ Phật Đản, ngày chủ nhật 3 tháng 6 năm 2018 tới đây.**

Hội Phật Giáo Việt Nam tại Hòa Lan trân trọng kính mời toàn thể Phật tử hoan hỷ tham dự đại lễ Phật Đản để có cơ hội quý báu chiêm ngưỡng xá lợi Phật.

Tin Hòa Lan

Tính Chất Phi Dân Chủ Của Sự Trưng Cầu Dân Ý Tại Hòa Lan

Mọi người chắc còn nhớ rằng hai năm về trước Nội Các Rutte II đã bị bắt buộc tổ chức một cuộc trưng cầu dân ý về một hiệp ước hợp tác giữa Liên Minh Âu Châu và Oekraïne mà chính phủ Hòa Lan đã ký và Quốc Hội đã thông qua sau khi hơn 400,000 công dân Hòa Lan ký tên đòi chính quyền làm điều đó. Căn bản pháp lý cho sự đòi hỏi này là một đạo luật về trưng cầu dân ý được ban hành vào năm 2015. Theo đạo luật nói trên thì chính quyền phải tiến hành một cuộc trưng cầu dân ý, tạo cơ hội cho cử tri bày tỏ ý kiến với Ngành Lập Pháp trong trường hợp Ngành này đưa ra một quyết định mà họ không đồng ý. Điều kiện tiên quyết là phải có ít nhất 300,000 cử tri ký tên vào một "thỉnh nguyện thư" đòi một cơ hội như vậy. Trên giấy tờ thì kết quả của một cuộc trưng cầu dân ý tại Hòa Lan chỉ mang tính chất "tư vấn" tức là "raadgevend" trong tiếng Hòa Lan, chính quyền nói chung và Ngành Lập Pháp nói riêng không cần phải tuân thủ theo nó. Tuy nhiên trên thực tế thì khó có ai có thể làm ngược nó được vì tính chất "dân chủ" mà một cuộc trưng cầu dân ý có vẻ như đã mang trong mình nó. Bởi vậy cho nên Thủ Tướng Mark Rutte đã phải yêu cầu Liên Minh Âu Châu điều chỉnh hiệp ước hợp tác, với Oekraïne ở một vài điểm sau khi đa số cử tri Hòa Lan bỏ phiếu bác bỏ hiệp ước đó trong cuộc trưng cầu dân ý nói trên.

Trong thỏa hiệp cầm quyền hay "regeerakkoord" mà bốn đảng VVD, CDA, D66 và ChristenUnie đã ký kết với nhau vào cuối năm 2017 để thiết lập nội các thứ ba do Rutte cầm đầu, họ đã thỏa thuận với nhau rằng đạo luật về trưng cầu dân ý được ban hành trong năm 2015 sẽ bị bãi bỏ, cử tri sẽ không còn có quyền đòi chính quyền phải tổ chức một cuộc trưng cầu dân ý trong trường hợp một số lớn cử tri bất đồng chính kiến với Ngành Lập Pháp.

Dự định của bốn đảng trong liên minh thân chính tất nhiên đã bị chỉ trích vì bị cho là thiếu dân chủ. Thế nhưng, như đã từng trình bày trong mục này, chính sự trưng cầu dân ý tại Hòa Lan dưới hình thức hiện tại, trên bản thân nó, đã thiếu dân chủ rồi. Theo luật hiện hành thì một cuộc trưng cầu dân ý được tổ chức sau khi một quyết định được Ngành Lập Pháp do dân bầu trong

một cuộc tổng tuyển cử ban hành. Tại Hòa Lan, cơ quan lập pháp quan trọng nhất là Hạ Viện. Vì nó là cơ quan sẽ góp phần thông qua luật lệ có liên quan đến nhiều lãnh vực trong xã hội, nên số cử tri tham gia các cuộc tổng tuyển cử bầu Hạ Viện thường lên rất cao. Năm 2012, trên 74 % tổng số cử tri đã đi bầu. Năm 2017, hơn 81 % trên tổng số cử tri đã bỏ phiếu. Trái lại, số cử tri tham gia một cuộc trưng cầu dân ý thì thấp hơn rất nhiều. Chỉ có 32 % trong tổng số cử tri đã thực sự đi bỏ phiếu để chống lại hay ủng hộ hiệp ước hợp tác giữa Liên Âu Châu và Oekraïne mà Ngành Hành Pháp đã ký kết và Ngành Lập Pháp đã thông qua. Đây là một điều dễ hiểu. Một cuộc trưng cầu dân ý chỉ được đưa ra để trả lời vốn vẹn một câu hỏi một, trong khi một cuộc tổng tuyển cử được tiến hành để cho người dân có thể tham gia vào việc quyết định nhiều vấn đề quan trọng cho tương lai.

Hơn nữa, vì được tổ chức sau khi Ngành Lập Pháp đã ban hành một quyết định, nên một cuộc trưng cầu dân ý thường lôi cuốn cử tri thuộc "bên thua cuộc", muốn nắm lấy cơ hội mới để hủy bỏ một quyết định mà họ không thể cưỡng lại được tại hai cơ quan dân cử là Hạ Viện và Thượng Viện. Khối cử tri thuộc "bên thắng cuộc", ngược lại, thường không có một động lực tương tự thúc đẩy họ đi bỏ phiếu. Trong cuộc trưng cầu dân ý về hiệp ước với Oekraïne, có hơn 4 triệu cử tri thật sự đi bỏ phiếu. Trong số người đó, có trên 2.5 triệu người hay 61 % chống lại hiệp ước này. Hòa Lan vào lúc đó có tổng cộng trên 12.8 triệu cử tri. Như vậy với một thiểu số khoảng 2.5 triệu tức là gần 20% trên tổng số 12.8 triệu cử tri, "bên thua cuộc" đã có thể gây trở ngại đáng kể cho một quyết định mà đa số trong Ngành Lập Pháp dân cử đã ban hành.

Có lẽ cuộc trưng cầu dân ý cuối cùng được tổ chức trước khi hình thức sinh hoạt "dân chủ" này bị bãi bỏ là cuộc trưng cầu dân ý về "Đạo luật về các cơ quan tình báo và an ninh 2017" ("Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017") được tổ chức vào tháng Ba vừa qua. Một lần nữa "bên thua cuộc" lại chiến thắng. Trên 49 % số cử tri đi bỏ phiếu chống lại đạo luật nói trên, hơn 46 % ủng hộ nó, trong khi khoảng 4 % số phiếu là thuộc hạng không có ý kiến. Số cử tri thật sự đi bỏ phiếu lần này là trên 6.7 triệu, trong khi tổng số cử tri là hơn 13 triệu. Như vậy đã có khoảng trên 51 % trong tổng số cử tri tham gia cuộc trưng cầu dân ý nói trên, một mức độ tham gia cao hơn mức độ tham gia vào cuộc trưng cầu dân ý về hiệp ước với Oekraïne rất nhiều. Đây không phải là một điều khó hiểu. Năm nay cuộc trưng cầu dân ý được tổ chức cùng một lúc

với cuộc bầu cử định kỳ của các Hội Đồng Thị Xã trên toàn quốc. Chính sự trùng hợp này đã khiến cho số cử tri tham gia vào cuộc trưng cầu dân ý gia tăng rất mạnh. Chúng ta có quyền suy đoán như vậy, vì năm nay có một số thị xã, do những yếu tố địa phương, đã không tổ chức bầu cử Hội Đồng Thị Xã. Tại các thị xã này, số cử tri thật sự đi bỏ phiếu cho cuộc trưng cầu dân ý chỉ lên đến 30 % của tổng số cử tri có quyền đi bỏ phiếu. Trang nhà của nhật báo de Volkskrant đã tường trình như sau: "De opkomst bij het referendum was in de 45 gemeenten zonder gemeenteraadsverkiezingen aanzienlijk lager: net 30 procent, versus 51,5 procent landelijk, wat vrij hoog is voor een referendum." Với một mức độ tham gia thấp như vậy thì một chiến thắng trong một cuộc trưng cầu dân ý dưới hình thức hiện tại chỉ là một chiến thắng phi dân chủ.

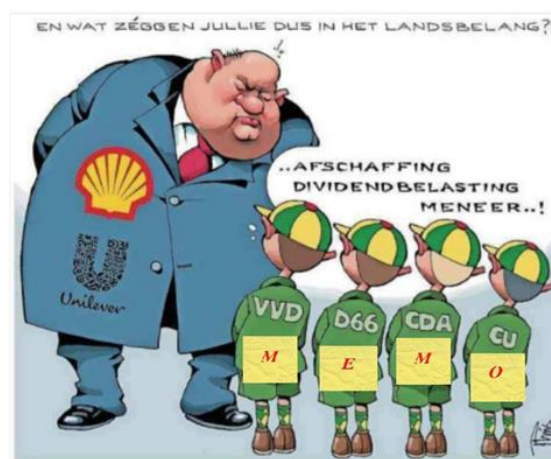
Thủ Tướng Mark Rutte Bị Mất Uy Tín?

Sự kiện chính trị quan trọng nhất trong tháng vừa qua có lẽ là việc Thủ Tướng phải công bố một số tài liệu mà trước đó ông đã nói rằng là không có. Chuyện này bắt đầu khi Nội Các Rutte III quyết định bãi bỏ thuế cổ tức, tiếng Hòa Lan gọi là dividendbelasting. Như chúng ta biết, Hòa Lan là một quốc gia sống bằng thương mại. Có nhiều đại công ty liên quốc gia, còn được gọi là multinationals, như Shell và Unilever đặt tổng văn phòng tại nơi đây. Chủ nhân của các công ty khổng lồ này là những người đầu tư tiền vào chúng bằng cách mua cổ phần của chúng. Trong tiếng Việt họ được gọi là cổ đông. Khi một công ty mà cổ đông làm chủ làm ăn có lời thì nó sẽ chia tiền lời đó cho họ, một món tiền được gọi là cổ tức trong tiếng Việt và dividend trong tiếng Hòa Lan.

Từ trước đến nay, khi một cổ đông được một công ty có tổng văn phòng tại Hòa Lan phát cổ tức, thì người đó phải trả 15 % của số tiền này cho Sở Thuế Vụ. Nếu cổ đông là người sống tại

Hòa Lan, thì số tiền thuế cổ tức này sẽ được bù lại, vì những loại thuế khác mà một cư dân Hòa Lan phải trả, ví dụ như thuế thu nhập, sẽ được giảm đi với một số tiền tương tự. Trong khi đó thì cổ đông ngoại quốc không có quyền hưởng quy chế này, tạo ra một sự bất bình đẳng giữa cổ đông cư ngụ tại Hòa Lan và cổ đông sinh sống ở nước ngoài. Như vậy thì trên lý thuyết thì người ngoại quốc sẽ có thêm động cơ để đầu tư tiền vào các công ty tại Hòa Lan nếu sự bất bình đẳng này được xóa bỏ.

Với quyết định bãi bỏ hoàn toàn thuế cổ tức, Nội Các Rutte III, được thành lập vào mùa thu năm 2017, đã xóa đi sự bất bình đẳng nói trên, nhưng đây lại là một quyết định đã gây ra tranh cãi ngay từ lúc đầu, trước hết vì tính chất khá bất ngờ của nó. Trước cuộc bầu cử Hạ Viện và tháng Ba năm đó, không có một đảng chính trị nào tại Hòa Lan đưa ra đề nghị bãi bỏ thuế cổ tức. Đến khi thỏa hiệp cầm quyền giữa bốn đảng VVD, CDA, D66 và ChristenUnie thuộc liên minh thân chính ủng hộ Nội Các Rutte III được công bố thì cả nước mới biết một cách đột ngột rằng thuế cổ tức sẽ được bãi bỏ. Các đảng đối lập đòi chính quyền phải giải thích quyết định này, vì sự bãi bỏ loại thuế nói trên sẽ làm cho ngân quỹ quốc gia mất đi 1,4 tỷ Euro mỗi năm, trong khi cơ quan nghiên cứu kinh tế của chính quyền Hòa Lan cho biết rằng, trái lại với những dự đoán dựa trên lý thuyết, sự bãi bỏ thuế cổ tức sẽ không đem lại một hiệu quả tích cực đáng kể nào.

Để tìm hiểu tại sao Nội Các Rutte III đã đi đến quyết định nói trên, các đảng đối lập đòi Thủ Tướng Rutte công bố những tài liệu có liên quan đến việc này và đã được hình thành trong lúc bốn đảng VVD, CDA, D66 và ChristenUnie đang thương lượng với nhau để tiến đến sự thiết lập của nội các thứ ba do Rutte cầm đầu. Ban đầu Rutte nói rằng hoàn toàn không có những tài liệu đó. Nhưng cách đây không lâu, sự

hiện hữu của chúng đã được Bộ Tài Chính xác nhận sau khi các nhà nghiên cứu của Đại Học Amsterdam dựa vào một đạo luật nhằm bảo vệ sự minh bạch của chính quyền (Wet Openbaarheid van Bestuur) đòi Bộ này cung cấp cho họ các tài liệu nói trên. Bộ Tài Chính đã bác bỏ đòi hỏi này, nhưng chính sự bác bỏ đó đã xác nhận rằng những tài liệu liên quan đến sự bãi bỏ thuế cổ tức có thật.

Đứng trước áp lực tạo ra bởi sự xác nhận nói trên, Thủ Tướng Rutte đã phải công bố những tài liệu mà các đảng đối lập đòi tham khảo. Sau một cuộc điều trần trước Hạ Viện về sự việc này trong đêm 25 sáng ngày 26 tháng 4 năm 2018, các đảng đối lập đã đưa ra một nghị quyết khiển trách (een motie van afkeuring) Thủ Tướng Rutte về sự thiếu thành thật của ông. Tuy nghị quyết này bị bác bỏ với tỷ số 67 đối lại 76 phiếu, giới quan sát chính trị Hòa Lan vẫn cho rằng uy tín của Rutte đã bị thiệt hại một cách nghiêm trọng. Họ lưu ý rằng trước khi việc này xảy ra không lâu thì ông Halbe Zijlstra, Bộ Trưởng Bộ Ngoại Giao thuộc đảng VVD, tức là đảng của Rutte, đã phải từ chức vì sau khi thú nhận rằng đã nói sai sự thật về một câu nói của Tổng Thống Nga Vladimir Putin. (Ông Zijlstra ban đầu nói rằng chính tai ông nghe Putin nói, sau này lại nói là người khác kể lại cho ông ta nghe). Trước đó nữa, thời Nội Các Rutte II, thì Thứ Trưởng Bộ Tư Pháp Fred Teeven và Bộ Trưởng Bộ Tư Pháp Ivo Opstelten, cả hai đều là hai đảng viên VVD, cũng đã phải từ chức vì một sai lầm tương tự đối với sự thật. Và chính ông Ard van der Steur, người được đảng VVD đưa lên thay thế ông Ivo Opstelten làm Bộ Trưởng Bộ Tư Pháp lại cũng phải từ chức vì đã thiếu sòng phẳng với sự thật.

Theo giới quan sát, Rutte mất uy tín không những vì chính ông nói sai sự thật mà còn vì quá nhiều người thân cận với ông vấp phải khuyết điểm này.

06/05/2018

(Ông Năm Chuột tổng hợp các sự kiện và ý kiến lấy từ báo chí, đài phát thanh, đài truyền hình và mạng lưới thông tin toàn cầu.)

MAI EM VỀ TÔI SẼ RỦ EM LÊN THIÊN VIỆN

*Em về đây tôi sẽ rủ em lên thiên viện
Sáng sớm núi mờ sương lãng đãng cánh chim bay
Hoa cỏ bên đường hương thoang thoang gió lay
Mặt hồ gợn gợn chao chao con sóng nhỏ*

*Đứng bên này nhìn qua bên kia đất linh trời
thiêng bến bờ giác ngộ
Cõi khoan dung nơi thanh tịnh giữa chốn trần gian
Muộn phiền nơi em sẽ tan, em cũng vui hơn
thanh thản bình an
Quên đi bao điều ưu tư làm con tim em bổi rổi*

*Em bước thật chậm, nói cười thật khẽ không
có gì để vội
An nhiên hòa vào cõi phúc mệnh mông
Mây trắng giăng qua đỉnh núi bình bông
Rừng cây thấp thoáng mơ hồ bằng lăng*

*Tượng Bồ Tát Quán Thế Âm trắng sáng
Chói lòa rọi xuống muôn trùng
Phật A Di Đà ngồi che cả núi rừng
Tiếp dẫn công đức cho chúng sanh nhân loại*

*Em sẽ vun đắp thêm từ tâm nhân ái
Em lại yêu đời yêu người
Yêu thiên nhiên yêu đất trời
Với trái tim chân thành trong sáng*

*Em về đây tôi sẽ rủ em lên thiên viện
Cúng dường lễ Phật cầu quốc thái dân an
Cầu cho Cha Mẹ thêm phúc sống trăm năm
Cầu cho em, bạn bè an lành hạnh phúc*

Tin Thế giới

(QHT tổng hợp)

BBC: Mỹ phản ứng việc TQ lắp tên lửa ở Biển Đông

Hoa Kỳ tỏ ra quan ngại về động thái quân sự hóa mới nhất của Trung Quốc ở Biển Đông và nói sẽ có những hậu quả ngắn hạn và dài hạn, Nhà Trắng cho biết hôm 4/5, theo Reuters.

Một quan chức Mỹ giấu tên, cho biết tình báo Mỹ đã thấy một số dấu hiệu cho thấy Trung Quốc đã chuyển một số hệ thống vũ khí đến quần đảo Trường Sa trong một tháng qua. Theo đài CNBC hôm 2/5, Trung Quốc đang lắp đặt tên lửa hành trình chống tàu biển và hệ thống tên lửa đất-đối-không trên ba tiền đồn. Động thái này, nếu được xác nhận, sẽ đánh dấu việc triển khai tên lửa đầu tiên của Trung Quốc ở quần đảo Trường Sa, nơi một số quốc gia châu Á, trong đó có Việt Nam và Đài Loan, cùng tuyên bố chủ quyền.

Bộ quốc phòng Trung Quốc vẫn không trả lời yêu cầu bình luận. Bộ ngoại giao của Trung Quốc cho biết Trung Quốc có chủ quyền không thể chối cãi đối với quần đảo Trường Sa và việc triển khai phòng thủ cần thiết là vì nhu cầu an ninh quốc gia và không nhắm vào bất kỳ quốc gia nào.

Eric Sayers, cựu cố vấn cho chỉ huy của Bộ Tư lệnh Thái Bình Dương, gọi việc triển khai tên lửa "một sự leo thang lớn" và nói một phản ứng của Mỹ ngay lúc này có thể là hủy bỏ lời mời của Bắc Kinh tới cuộc tập trận hải quân đa phương RIMPAC năm nay bắt đầu ở Hawaii vào tháng Bảy.

RFI: Pháp-Úc cảnh báo nguy cơ Bắc Kinh thống trị Ấn Độ-Thái Bình Dương

Không một quốc gia nào có quyền thống trị khu vực Ấn Độ-Thái Bình Dương : Tổng thống Pháp Emmanuel Macron và thủ tướng Úc Malcolm Turnbull đã tuyên bố như trên vào hôm nay, 02/05/2018 trong buổi họp báo chung tại Sydney nhân chuyến công du nước Úc của tổng thống Pháp. Dù không nêu đích danh Trung Quốc,

nhưng theo hãng tin Pháp AFP, lãnh đạo hai nước đã ám chỉ Bắc Kinh.

Theo AFP, tổng thống Macron đã cho rằng Pháp cũng như Úc, cùng với một quốc gia dân chủ khác trong vùng là Ấn Độ, có trách nhiệm bảo vệ khu vực này khỏi ách « bá quyền », một từ ngữ ám chỉ thế lực ngày càng gia tăng của Bắc Kinh trong vùng. Tổng thống Pháp tuyên bố : « Điều quan trọng là phải bảo vệ sự phát triển dựa trên các quy tắc của luật pháp trong toàn vùng... và duy trì thế cân bằng cần thiết trong khu vực... Điều quan trọng với bối cảnh mới hiện nay là không nên có một thế lực bá quyền nào ».

Về phía Úc, thủ tướng Turnbull đã gọi Pháp là một « cường quốc Thái Bình Dương » và cho biết là ông hoan nghênh sự vươn lên về mặt kinh tế cũng như nguồn đầu tư của Trung Quốc, nhưng kêu gọi tất cả các bên cùng hợp tác ở vùng Ấn Độ-Thái Bình Dương. Theo ông Turnbull, điểm thiết yếu là mọi bên phải tuân thủ « một nguyên tắc của luật pháp theo đó sức mạnh không phải là lẽ phải, cá lớn không thể nuốt cá bé, cá bé không thể nuốt tôm tép ».

Đối với thủ tướng Úc, chính nguyên tắc luật pháp đó là điều mà Canberra và Paris đang tìm cách duy trì trong toàn khu vực.

RFA: Repsol yêu cầu Việt Nam trả bồi thường

Công ty dầu khí Repsol của Tây Ban Nha đang đàm phán với Tập đoàn Dầu khí Việt Nam (Petrovietnam) về bồi thường do ngưng dự án khoan dầu ở mỏ Cá Rồng Đỏ ngoài khơi Việt Nam hồi tháng 3 vừa qua.

Hãng tin Reuters hôm 4/5 trích thông báo của ông Miguel Martinez, người phụ trách tài chính của hãng Repsol, đưa ra như vậy tại một cuộc

hợp báo qua điện thoại. Người đại diện Repsol cho biết Repsol đang nói chuyện với Petrovietnam và giới chức Việt Nam nhằm tìm kiếm bồi thường đối với dự án. Hồi cuối tháng ba vừa qua, Reuters và BBC đưa tin

Petrovietnam đã yêu cầu Repsol phải ngưng dự án khai thác dầu ở lô 07/03 thuộc mỏ Cá Rồng Đỏ, ngoài khơi Vũng Tàu do sức ép từ Bắc Kinh. Theo BBC, quyết định ngưng khai thác được đưa ra vào đúng lúc Repsol đang làm những bước chuẩn bị cuối cùng để khoan khai thác. Quyết định ngưng khai thác, do vậy, có thể khiến Repsol và các đối tác của công ty này mất tới 200 triệu đô la đầu tư.

Hồi tháng 7 năm ngoái, Việt Nam cũng đã yêu cầu Repsol phải ngưng khai thác ở lô 136/03. Cả hai lô dầu khí này được cho là nằm gần hoặc trong đường đứt khúc 9 đoạn mà Trung Quốc vẽ ra trên Biển Đông để đòi chủ quyền. Hồi năm 2016, tòa Trọng tài Quốc tế đã bác bỏ tính hợp lệ của đường đứt khúc này.

VOA: Trung Quốc bác tuyên bố tấn công laser vào phi công Mỹ

Mỹ và Trung Quốc bất đồng về các cuộc thử nghiệm vũ khí laser của TQ ở Djibouti. Mỹ cam kết buộc Trung Quốc phải chịu trách nhiệm đối với các cuộc thử nghiệm laser gần một căn cứ quân sự Mỹ ở Djibouti khiến hai phi công Mỹ bị thương nhẹ ở mắt. Phía Trung Quốc ngày 4/5 thì bác bỏ các cáo buộc.

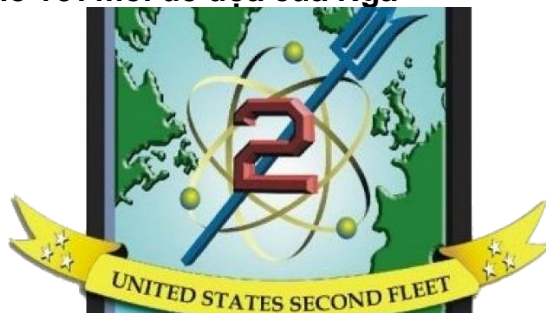
Trung Quốc có một căn cứ hải quân ở quốc gia Sừng Phi Châu này. Bắc Kinh phủ nhận cáo buộc của Ngũ Giác Đài nói rằng nhân sự Trung Quốc đã nhắm chiếu vào các phi công Mỹ, dẫn đến thương tích nhẹ cho các phi công và tạo ra nguy cơ tai nạn.

Trong một trường hợp cụ thể, hai phi công trên chiếc máy bay chở hàng C-130 đã bị thương nhẹ ở mắt khi họ chuẩn bị hạ cánh tại căn cứ ở Sừng Phi Châu, một phát ngôn viên khác, Thiếu tá Sheryll Klinkel, nói với AFP. Tọa lạc tại sân bay quốc tế Djibouti, căn cứ Camp Lemonnier của quân đội Mỹ là cơ sở thường duy nhất ở châu

Phi. Căn cứ này được sử dụng chủ yếu cho các hoạt động chống khủng bố ở Đông Phi và Yemen.

Trung Quốc năm ngoái đã mở một căn cứ hải quân ở Djibouti, chỉ cách cơ sở của Mỹ vài cây số. Đây là căn cứ ở nước ngoài đầu tiên của lực lượng quân đội đang phát triển nhanh chóng của Bắc Kinh.

RFI: Mỹ phục hồi đệ nhị hạm đội để đối phó với mối đe dọa của Nga

Tư lệnh hải quân Mỹ, đô đốc John Richardson, hôm thứ Sáu, 04/05/2018, thông báo, hải quân Hoa Kỳ tái lập đệ nhị hạm đội, trước đây chịu trách nhiệm tuần tra vùng Bắc Đại Tây Dương, trong bối cảnh có những mối đe dọa mới và nước Nga phát triển sức mạnh quân sự. Theo lãnh đạo hải quân Mỹ, được AFP trích dẫn : đệ nhị hạm đội được phục hồi vì có « cạnh tranh giữa các cường quốc lớn, môi trường an ninh đối mặt với những thách thức phức tạp hơn ». «

Chúng ta đang trở lại thời kỳ cạnh tranh giữa các cường quốc lớn, môi trường an ninh phải đối mặt với những thách thức phức tạp hơn. Đô đốc John Richardson đã giải thích lý do việc phục hồi hạm đội Mỹ chịu trách nhiệm tuần tra vùng Bắc Đại Tây Dương. Bộ Quốc Phòng Mỹ không hề giấu diếm, nói thẳng là chính các cuộc tập trận của Nga gây lo ngại – các hoạt động của tàu ngầm Nga tại vùng biển Baltic, ở Bắc Đại Tây Dương và Bắc Cực, gia tăng lên mức cao nhất kể từ nhiều thập niên qua và Nga sẽ tiếp tục hiện đại hóa các hạm đội hải quân. Đệ nhị hạm đội Mỹ sẽ bao gồm các tàu chiến, máy bay và lực lượng đánh bộ. Ban tham mưu sẽ được thành lập từ nay đến 01/07/2018 khi hạm đội đi vào hoạt động. Quân số của hạm đội sẽ tăng dần dần, khoảng hơn 250 người và sẽ đóng tại Norfolk, bang Virginia, nơi đây cũng có thể sớm đón nhận một bộ phận chỉ huy của Liên Minh Bắc Đại Tây Dương – NATO.

Thành lập năm 1950 khi hải quân Mỹ được tổ chức lại sau đệ nhị thế chiến, đệ nhị hạm đội Mỹ đã đóng vai trò chiến lược chủ chốt trong suốt thời kỳ chiến tranh lạnh.

Tin Việt Nam

RFA: Việt Nam phản đối Báo cáo nhân quyền 2017 của Mỹ

Bộ Ngoại giao Việt Nam hôm 4/5 lên tiếng phản bác những nhận định về tình hình nhân quyền của Việt Nam trong Báo cáo nhân quyền thường niên năm 2017 của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ vì cho rằng báo cáo này đưa ra một số nhận định thiếu khách quan và không phản ánh đúng tình hình thực tế ở Việt Nam.

Ngày 20/4 vừa qua Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ công bố Báo cáo nhân quyền thường niên toàn cầu. Trong phần báo cáo về Việt Nam, phúc trình nhận định còn tồn tại các tình trạng đàn áp nhân quyền bao gồm: tình trạng tước đoạt sự sống một cách tùy tiện, phi pháp; nạn tra tấn và đối xử tàn ác, phi nhân, hạ thấp phẩm giá con người; vấn đề bắt và giam giữ tùy tiện những tiếng nói đối lập ôn hòa; tình trạng vi phạm một cách có hệ thống trong lĩnh vực tư pháp gồm không cho tiếp cận luật sư, không cho gia đình thăm nuôi; xét xử không công bằng và chóng vánh; chính quyền can thiệp vào quyền riêng tư, gia đình và thư tín; hạn chế các quyền tự do ngôn luận, hội họp, lập hội, quyền đi lại và quyền tự do tôn giáo, gồm các biện pháp như kiểm duyệt báo chí, giới hạn quyền tự do Internet; rồi nạn tham nhũng; bạo lực gia đình; lạm dụng trẻ em; cũng như giới hạn quyền của người lao động trong việc thành lập và tham gia nghiệp đoàn.

Theo thống kê của tổ chức theo dõi nhân quyền Human Rights Watch hiện có hơn 100 người tại Việt Nam bị án tù chỉ vì lý do chính trị hoặc tôn giáo.

BBC: Đại tá Võ Tuấn Dũng 'đột tử' trong phòng làm việc

Tổng cục Cảnh sát Việt Nam chính thức thông báo Phó Cục trưởng, Cục Cảnh sát Phòng chống Tội phạm sử dụng công nghệ cao đã "đột tử tại phòng làm việc". Đăng tin buồn trên trang web chính thức, Tổng cục Cảnh sát nói Đại tá Võ Tuấn Dũng, sinh năm 1963, đột tử lúc 7h30 sáng

ngày 4/5 tại phòng làm việc, trụ sở Bộ Công an, số 47 Phạm Văn Đồng, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội.

Thông báo không đề cập tin tức nói cơ quan điều tra vụ án đường dây đánh bạc công nghệ cao liên quan đã nhiều lần làm việc với ông Dũng. Hôm 3/5, ông Dũng đã có buổi làm việc với Cơ quan An ninh điều tra và Đại diện Viện Kiểm Sát, báo Soha dẫn lời Viện trưởng VKSND tỉnh Phú Thọ Đoàn Minh Hương.

Trước đó báo Zing và báo Tham Nhũng đưa tin ông Dũng chết trong tư thế treo cổ. Nhưng theo báo Soha, Trung tướng Đồng Đại Lộc, Phó Tổng cục trưởng Tổng cục Cảnh sát nói thông tin đại tá Võ Tuấn Dũng 'treo cổ' là không chính xác. Hai cấp trên của ông Dũng là trung tướng Phan Văn Vĩnh, Cựu tổng Cục trưởng Cảnh sát và ông Nguyễn Thanh Hóa, cựu cục trưởng Cục Cảnh sát điều tra tội phạm công nghệ cao (C50), đều bị khởi tố về các tội Lạm dụng chức vụ quyền hạn trong khi thi hành công vụ và Tổ chức đánh bạc.

LĐonline: Người dân trưng ra bản sao tám bản đồ quy hoạch khu đô thị Thủ Thiêm bị "mất tích"

Tám bản đồ 1/5000 khu đô thị Thủ Thiêm từ năm 1996 Sở Quy hoạch TPHCM cho rằng chưa từng thấy, Bộ Xây dựng khẳng định tồn tại nhiều bản đồ về Thủ Thiêm, Trưởng Ban Tiếp công dân T.U nói "làm gì có bản đồ mà tìm". Thế nhưng, ngày 4.5, ông Lê Văn Lung (nhà số 9 Trần Nãi, khu phố 1, quận 2, đã bị giải tỏa) bắt ngờ tung ra cho PV Lao Động bản sao tám bản

đồ gốc quy hoạch khu đô thị Thủ Thiêm tỷ lệ 1/5.000 có dấu đỏ xác nhận của Văn phòng kiến trúc sư trưởng, Sở Xây dựng và Cty Dịch vụ phát triển đô thị, và khẳng định "không thể nói là không có bản đồ quy hoạch 1/5.000 khu đô thị Thủ Thiêm". Theo bản đồ Quy hoạch tổng mặt bằng, khu đô thị mới (theo phạm vi lập quy hoạch) có diện tích 770ha (trong đó có 133ha mặt nước sông Sài Gòn), dân số khoảng 200.000 người. Khu chuyển dân tái định cư (giáp ranh phạm vi lập quy hoạch) có diện tích 160ha, bố trí phía đông giáp ranh lập quy hoạch, dân số 45.000 người (khoảng 5.000 hộ). Bản đồ quy hoạch Khu đô thị Thủ Thiêm còn có nhiều chứng cứ khác xác định ranh giới quy hoạch được Thủ tướng phê duyệt tại Quyết định 367, như: Bản đồ Quy hoạch chung huyện Thủ Đức theo Quyết định 785/QĐUB-QLĐT ngày 10.1.1995 (trước khi thành lập quận 2, năm 1997). Bản đồ này đã xác định phạm vi ranh giới Khu đô thị mới Thủ Thiêm 650ha đất. Bên cạnh đó còn có bản đồ Điều chỉnh quy hoạch các khu vực quy hoạch không bán nhà thuộc sở hữu nhà nước tại địa bàn quận 2, kèm Quyết định 225/QĐUB-QLTT ngày 15.1.1998 của UBND TPHCM. Được biết, để lấy đất quy hoạch Khu đô thị mới Thủ Thiêm, trong suốt hơn 10 năm qua, chính quyền TPHCM đã giải tỏa hơn 15.000 hộ dân của toàn bộ bán đảo Thủ Thiêm, với tổng chi phí bồi thường khoảng 29.000 tỉ đồng. Thế nhưng, quá trình giải phóng mặt bằng phát sinh hàng trăm hộ dân khiếu nại các kiểu xung quanh chuyện thu hồi đất. Một trong các khiếu nại nổi cộm là rất nhiều hộ dân đã cho rằng nhà cửa đất đai của họ không nằm trong quy hoạch Khu đô thị mới Thủ Thiêm, nhưng phải giao đất. Hiện nay, vẫn còn hơn 60 hộ dân khiếu nại ra tận các cơ quan trung ương.

RFA: Khởi tố 5 bị can vụ cà phê 'pin'

Công an tỉnh Đắk Nông ngày 4 tháng 5 ra quyết định khởi tố bị can và bắt tạm giam 5 đối tượng trong vụ gây xôn xao dư luận 'cà phê pin'. Những đối tượng này bị cơ quan chức năng khởi tố và bắt giữ về hành vi bị cho là 'vi phạm quy định về

an toàn thực phẩm' quy định tại điều 317 Bộ luật Hình sự.

Các đối tượng gồm bà Nguyễn Thị Thanh Loan, trú tại thôn 13, xã Đăk Wer huyện Đăk R'lấp, ông Nguyễn Xuân Bảo, trú xã Nghĩa Thắng, huyện Đăk R'lấp, bà Phan Thị Dung, trú khu phố Ninh Hòa, thị trấn Lộc Ninh, huyện Lộc Ninh, tỉnh Bình Phước, bà Lê Thị Hồng Thơ, trú thôn 5, xã Nam N'Jang, huyện Đăk Song, Đăk Nông, và ông Trần Ngưỡng (tức Trần Văn Tuấn), trú thôn 2, xã Nam N'Jang, huyện Đăk Song.

Trước đây khoảng hơn nửa tháng, Công an tỉnh Đăk Nông cho biết phát hiện một cơ sở thu mua nông sản do bà Nguyễn Thị Thanh Loan làm chủ sử dụng nước lỏi pin để tẩm đen một hỗn hợp bao gồm vỏ cà phê và sỏi nghiền nát. Sau đó các đối tượng dùng cối trộn bê tông để trộn hỗn hợp này và sấy khô đóng bao tiêu thụ. Số bột này còn được dùng để trộn vào tiêu nhằm tăng trọng lượng. Toàn bộ số hồ tiêu đã bị thu giữ trước khi phát tán ra thị trường.

BBC: Dinh Thượng Thơ sẽ bị đập vì 'không là di tích'?

Ông Võ Văn Hoan, người phát ngôn Ủy ban Nhân dân TP.Hồ Chí Minh được truyền thông Việt Nam hôm 2/5 dẫn lời phát biểu tại cuộc họp báo: "Tòa nhà [Dinh Thượng Thơ] trông bên ngoài bề thế như vậy nhưng đã cũ kỹ lắm rồi, nhiều chỗ phải chống dột, cần phải nâng cấp, cải tạo lại để phục vụ tốt cho công việc. Có phương án nói rằng tòa nhà Sở Thông tin và Truyền thông phải di dời kiểu thần đèn vào khu vực trung tâm đường Lý Tự Trọng, rồi từ đó xây dựng thêm. Nhưng khi lục lại mọi hồ sơ thì thấy tòa nhà đó không nằm trong danh mục di tích." Hôm 3/5, Tiến sĩ, kiến trúc sư Ngô Viết Nam Sơn, chủ tịch Công ty Tư vấn Thiết kế Ngô Viết, nói với BBC: "Nếu như việc Dinh Thượng Thơ không nằm trong danh sách di tích bảo tồn của TP.Hồ Chí Minh là lý do chính để phá bỏ tòa nhà lịch sử này như giải trình, thì có lẽ cách quản lý di sản hiện nay của TP.Hồ Chí Minh, và có thể cũng là của nhiều đô thị có di sản trên cả nước nữa, đang có vấn đề khá nghiêm trọng. Vì hiện nay nhiều công trình di sản quan trọng khác như Nhà thờ Đức Bà, Bưu điện Thành phố... và nhiều công trình lịch sử có giá trị khác của Sài Gòn 300 năm đều không có tên trong danh sách này, và do đó có thể cũng sẽ là lý do để bị phá bỏ một ngày nào đó."

So sánh cách chính quyền thời Sài Gòn và thời nay ứng xử với những ngôi nhà trên trăm tuổi, ông Cù Mai Công một người dân sinh ra ở Sài Gòn và là tác giả sáu tập sách Saigon By Night, nói: "Khu Sài Gòn ban đầu chỉ là khu vực quận

1 trước 1975, rộng 3km². Sau 1975 thì nhập thêm khu Cầu Muối, Nguyễn Cư Trinh... vô. Và hầu như 100% các tòa nhà xưa nhất của Sài Gòn nằm ở khu vực này. Chính quyền Pháp lúc đó đã coi đây là khu vực trung tâm hành chính và các tòa nhà chức năng; tạo thành khối liên kết hoàn chỉnh, không chỉ liên kết các tòa nhà, dinh thự chức năng (Dinh Thượng Thơ, Tòa Đô sảnh (Hotel de ville), Thị sảnh, trước 1975 gọi là tòa Đô chánh - Tòa án, Bệnh viện...) mà còn liên kết kiến trúc toàn khu vực quận 1, khá hoàn chỉnh." So sánh cách chính quyền thời Sài Gòn và thời nay ứng xử với những ngôi nhà trên trăm tuổi, ông Công nói: trước 1975, theo như tôi biết, Chính quyền Sài Gòn quan niệm: việc xây các công trình, đường phố mới không được đụng tới dinh thự, đường phố Sài Gòn thời Pháp thuộc

Mục đích của họ là không chỉ bảo tồn di tích, công trình lịch sử - văn hóa mà còn bảo đảm kinh thành Sài Gòn không trở nên chen chúc." Theo ông Công, thực tế họ [Chính quyền Sài Gòn] đã thực hiện đúng điều này: Cả khu vực quận 1 chỉ phá hủy và xây dựng mới hai công trình: Khâm lớn để xây Thư viện quốc gia (Nay là Thư viện Khoa học Tổng hợp) và Dinh Norodom - Dinh Độc Lập.

QHT (Tổng hợp)

LÊN CHÙA GIẢI HẠN

*Tết nguyên tiêu ta lạc bước giang hồ
Dựa bóng chùa thiêng xin vào lễ Phật
Giải đi sao hạn một năm dài trước mắt
Xóa nỗi đau quay quắt phía sau lưng*

*Núi thiêng liêng ngôi chùa ngự lưng chừng
Bên vách đá vực sâu vương mây trắng
Gió ngàn về thổi vào hồn té lạnh
Rờn rợn niềm riêng xao xác âu lo*

*Bao năm qua hồn như đã héo khô
Mấy cuộc tình trần mỏng manh chia cắt
Vài người yêu thương hờn buồn quay mặt
Đời bơ vơ từng đêm trắng cô đơn*

*Đôi khi ta khát vọng đến điên cuồng
Thèm một lời thật yêu thương triu mến
Ước muốn một câu ân tình thề hẹn
Giữa trăm năm lặn đạn nghiệp đời thơ*

*Rằm tháng giêng mưa hiu hắt lơ thơ
Phố núi ẩn mình hoang vu trầm mặc
Ta nhỏ nhoi quỳ dưới chân Đức Phật
Đội ơn người se sắt một niềm tin*

*Lạy Phật Tổ con nguyện được cầu xin
Duyên lành đến qua đi ngày giống gió
Yêu thương thật đầy quên đi tan vỡ
Bình an nhiên cho đời thắm nghiệp lành*

Lê Lăng Du

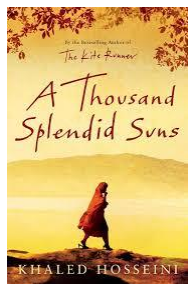
Bronzen beeld als kunstwerken

Lia Krol maakt voor U exclusieve bronzen beelden. In opdracht kunnen portretten, borstbeelden, gedenkbeelden, tuinbeelden of elk ander beeld vervaardigd worden.

De interactie tussen kunstenaar en opdrachtgever maakt de kunstwerken van Lia tot bijzondere bronzen beelden. Het prachtige monument voor Vietnamese bootvluchtelingen in Nederland is mede door deze interactieve kracht tot stand gekomen.

U kunt Lia bellen met telefoonnummer **0344-572577** of haar kunstwerken zien op www.bronzenbeeld.nl

Truyện

Ngàn ánh dương rực rỡ

Khaled Hosseini
Trúc Hà dịch

Chương 35

Mariam

Kể từ đêm đó, Mariam và Laila cùng nhau làm công việc nhà. Họ ngồi trong bếp cán bột, xắt hành lá, băm tỏi, cho Aziza ăn dưa leo trong khi con bé ngồi gần bên chơi đập muỗi và mấy củ cà rốt. Ngoài sân, Aziza nằm trong cái nôi nhỏ đan bằng mây, nó mặc nhiều lớp áo, khăn quấn quanh cổ một cách ngoan ngoãn. Mariam và Laila trông chừng con bé trong khi giặt đồ, những đốt ngón tay của Mariam chạm vô đốt ngón tay của Laila trong lúc hai người vò áo quần và tã.

Dần dà Mariam thấy quen với sự đồng hành mới mẻ nhưng dễ chịu này. Nàng háo hức chờ đến giờ nàng cùng Laila ngồi với nhau ngoài sân uống ba tách trà, một việc đã trở thành nghi thức hàng đêm của họ. Mỗi sáng, Mariam bắt gặp mình trông ngóng tiếng dép lẹp xẹp của Laila xuống nhà ăn sáng, cũng như tiếng cười như chuông vỡ của bé Aziza, tám cái răng bé xíu và làn da thơm mùi sữa của bé. Hôm nào Laila và Aziza ngủ quên, Mariam lo lắng chờ đợi. Nàng đi rửa đĩa dù chẳng cần. Nàng sắp xếp lại ghế trong phòng khách. Nàng quét bụi bệ cửa sổ đã sạch. Nàng không ngồi yên được cho đến khi Laila bước vô nhà bếp, bế Aziza trên hông.

Buổi sáng, thoạt trông thấy Mariam, mắt Aziza sẽ sáng rực lên và con bé bắt đầu méu méo và vịn vịn trên tay mẹ nó. Nó đưa tay đòi Mariam bế, hai bàn tay nhỏ xíu xòe ra, nắm lại một cách khẩn khoản, mặt nó đầy vẻ triu mến lẫn lo lắng.

“Làm trò quá đi thôi cô bé,” Laila sẽ bảo, thả con bé bò về phía Mariam. “Làm gì dữ vậy! Từ từ thôi. Dì Mariam không đi mất đâu. Dì kia kia. Thấy không? Lại đi đi.”

Được Mariam bế lên là Aziza cho ngay ngón tay cái vô miệng rồi dúi mặt vô cổ Mariam.

Mariam lắc ru con bé, môi nở nụ cười nửa kinh ngạc nửa biết ơn. Chưa bao giờ có ai cần đến nàng như vậy. Chưa bao giờ có ai tỏ tình thương nàng một cách thành thật, không dè dặt như vậy.

Aziza làm cho Mariam muốn khóc.

“Sao bé lại trao trái tim bé nhỏ của mình cho một bà già xấu xí như ta?” Mariam sẽ thì thầm vô mái tóc của Aziza. “Sao vậy hả? Ta chả là gì hết, bé không biết sao? Một mẹ nhà quê. Ta có gì cho bé đâu?”

Nhưng Aziza chỉ âm ỉ với vẻ thỏa mãn, rồi vùi mặt sâu hơn. Khi con bé làm thế, Mariam thực sự xúc động. Nước mắt nàng ứa ra. Tim nàng bay bổng. Và nàng ngạc nhiên thấy rằng, sau từng ấy năm sống vật vờ lỏng lẻo, qua sinh vật bé bỏng này, lần đầu nàng đã tìm được sự kết nối thực sự trong cuộc đời đầy những thất bại và hệ lụy giả dối của mình.

Đầu năm sau, tháng giêng năm 1994, chỉ huy trưởng Dostum đổi phe thật. Ông nhập với quân của đảng trưởng Gulbuddin Hekmatyar và đóng chốt gần cố thành Bala Hissar với tường thành lờ mờ chạy dài từ rặng núi Koh-e-Schirdawaza. Họ hợp sức nhau bắn phá quân của Massoud và Rabbani đóng ở Bộ Quốc Phòng và Dinh Tổng Thống. Từ hai bên sông Kabul, họ nã đạn vào nhau. Đường phố ngập đầy xác chết, miếng kính và kim loại vỡ vụn cong queo. Cướp bóc, giết người và càng ngày càng nhiều vụ hãm hiếp xảy ra nhằm mục đích đe dọa thường dân và ban thưởng cho bọn lính. Mariam nghe nói có những người đàn bà đã tự sát vì sợ bị cưỡng hiếp, cũng như có những người đàn ông, vì danh dự, sẵn sàng giết vợ hoặc con gái nếu họ bị lính hãm hiếp.

Aziza thét lên mỗi khi nghe tiếng thụt mọt-chê. Để đánh lạc hướng con bé, Mariam xếp những hạt gạo trên sàn nhà thành hình cái nhà hay con gà trống hoặc ngôi sao, rồi cho Aziza xóa đi. Mariam vẽ hình con voi cho Aziza theo cách ông Jalil đã dạy nàng ngày xưa, một đường một, không nhắc cây viết lên.

Rasheed nói hàng ngày có cả hàng chục thường dân bị giết. Nhà thương và các cửa tiệm cạn dần y dược phẩm. Y nói xe chở thực phẩm cứu trợ bị cấm vào thành phố, bị đột kích, bị bắn. Mariam tự hỏi không biết ở Herat có đánh nhau như thế này không và nếu có, không biết thầy giáo già Mullah Faizullah sẽ xử trí ra sao, không biết thầy có còn sống, và cả bà Bibi cùng mấy người con trai, con dâu và cháu của bà không biết còn sống hay không, và dĩ nhiên ông Jalil. Ông có đi trốn không, Mariam tự hỏi, như nàng vậy? Hay ông đã đem tất cả vợ và các con của ông ra khỏi nước? Mariam hy vọng ông Jalil đã đến được một nơi nào đó an toàn, đã thoát được những chém giết ở đây.

Suốt một tuần, những trận đánh buộc Rasheed phải ở nhà. Y khóa cửa ngõ vào sân, đặt bẫy, khóa cửa trước và chặn bên trong bằng chiếc

ghế dài. Y đi tới lui trong nhà, hút thuốc, chăm chú nhìn qua cửa sổ, chùi cây súng của y và cứ lên đạn hoài. Hai lần y bắn ra đường, nói y nhìn thấy có người muốn leo tường vô.

“Chúng bắt mấy thằng nhỏ phải theo chúng,” Rasheed bảo. “Bọn kháng chiến quân Hồi giáo đó. Giữa ban ngày, chia súng bắt. Chúng lôi bắt mấy đứa trẻ ngay trên đường phố. Và khi lính của phe đối thủ bắt được mấy thằng nhỏ này, chúng tra tấn tụi nó. Nghe nói chúng tra điện, chúng dùng kèm kẹp dái bọn nhỏ. Chúng bắt bọn nhỏ phải dẫn đến nhà, rồi chúng xông vô, giết cha, cưỡng hiếp chị em và mẹ của bọn nhỏ.”

Y quơ khẩu súng lên. “Thử xông vô nhà ông coi. Ông đập nát dái chúng bay! Ông bắn nát đầu chúng bay! Hai cô có biết hai cô may mắn biết chừng nào mới có được một người chồng không hề sợ ngay cả Satan không?”

Y nhìn xuống đất, thấy Aziza dưới chân mình. “Tránh xa chân tao!” Y kêu lên, giơ khẩu súng làm động tác như bắn. “Đừng có theo tao nữa! Cũng đừng vịn vẹo cổ tay như vậy. Tao không bế lên đâu. Đi đi. Đi chỗ khác chơi, không sẽ bị đập đó.”

Aziza nao núng. Nó bò trở lại Mariam mặt buồn thiu, bối rối. Nằm trong lòng Mariam, nó tiu nguỉ bú ngón tay cái, mắt nó nhìn Rasheed một cách trầm tư, ủ rũ. Lâu lâu nó ngước nhìn lên như thể muốn được Mariam trấn an. Nhưng chuyện gì chứ mấy ông cha thì Mariam không bảo đảm được cho nó.

Mariam thấy nhẹ nhõm khi các trận đánh một lần nữa giảm đi, chủ yếu vì mọi người không còn bị nhốt trong nhà với Rasheed, với tánh khí khó chịu của y làm ảnh hưởng đến cả nhà, cũng như làm cho nàng hoảng sợ vì y cứ quơ khẩu súng gần con bé Aziza.

Một ngày mùa đông năm đó, Laila xin bím tóc cho Mariam. Mariam ngồi yên theo dõi trong gương những ngón tay thon của Laila thắt chặt tóc nàng, mặt Laila đánh lại vì chăm chú. Trên sân nhà, Aziza nằm co ngủ, kẹp trong tay con búp bê Mariam đã khâu tay cho nó. Mariam đã nhồi con búp bê này bằng hạt đậu, may cho nó chiếc áo đầm bằng vải nhuộm trà, và khâu cho nó sợi dây chuyền bằng những ống chỉ tỳ hon đã hết.

Bỗng Aziza đánh dấm một tiếng trong giấc ngủ. Laila bắt đầu cười to, và Mariam cười theo. Hai người cứ thế cười, họ nhìn nhau trong gương, cười chảy cả nước mắt, và lúc đó không khí sao tự nhiên, sao dễ dàng quá, khiến Mariam bỗng nhiên bắt đầu kể cho Laila nghe về ông Jalil, về má nàng và về những âm hồn. Laila đứng đó,

hai tay đặt hờ trên vai Mariam, mắt dán chặt vào khuôn mặt của Mariam trong gương. Lời nói tuôn ra như máu phun từ động mạch. Mariam kể về bà Bibi, thầy Mullah Faizullah, về chuyến đi nhục nhã đến nhà ông Jalil, về má nó tự tử. Mariam kể về những bà vợ của ông Jalil, và về buổi lễ thề vợ vã với Rasheed, cuộc hành trình đến Kabul, những lần nàng mang thai, những chu kỳ bất tận hy vọng để rồi thất vọng, Rasheed chán ghét nàng.

Lúc Mariam kể xong, Laila ngồi dưới chân ghế của Mariam, lơ đãng gỡ một mảnh ren vướng trên tóc Aziza. Một sự im lặng tiếp theo.

“Em cũng có điều muốn kể với chị,” Laila nói. Đêm đó Mariam thức trắng. Nàng ngồi trên giường, nhìn tuyết lặng lẽ rơi.

Năm tháng đến rồi đi; ở Kabul, các tổng thống nhậm chức rồi bị sát hại; một đế chế đã bị đánh bại; những cuộc chiến cũ chấm dứt và những cuộc chiến mới đã nổ ra. Nhưng Mariam có biết gì, có quan tâm đâu. Những năm tháng đó đã trôi qua ở một góc xa xôi trong tâm trí nàng. Một mảnh đất khô khan, cằn cỗi, vượt ra ngoài mọi ước muốn và than thở, ngoài mọi mơ tưởng và vỡ mộng. Nơi đó, tương lai chẳng có nghĩa gì. Còn quá khứ chỉ dạy một điều: rằng tình yêu là một sai lầm tai hại, và đồng lõa của nó, hy vọng, là một ảo tưởng nguy hiểm. Cứ khi hai bông hoa sinh đôi độc hại này bắt đầu nảy mầm trên mảnh đất khô cạn đó, tức thì Mariam nhổ bật chúng lên. Nàng nhổ chúng lên và quăng đi trước khi chúng bám rễ.

Nhưng chẳng hiểu sao mấy tháng vừa qua, Laila và Aziza – sau mới biết cũng là con hoang như nàng – đã trở thành những phần thân thể nối dài của nàng, và giờ đây, nếu không có họ, cuộc sống mà Mariam đã chịu đựng bấy lâu nay bỗng nhiên dường như không chấp nhận được nữa.

“Mẹ con em sẽ ra đi vào mùa xuân tới. Em với Aziza. Đi với em đi, Mariam.”

Cuộc đời của nàng cho tới nay đã nhiều đau khổ. Nhưng biết đâu, Mariam nghĩ, những năm tháng tới sẽ khá hơn. Một cuộc đời mới, một cuộc đời với nhiều phước lành mà má nàng từng nói đứa con hoang như nàng sẽ không bao giờ được hưởng. Có hai bông hoa mới đã bắt ngờ nảy nở trong đời nàng, và nhìn tuyết rơi ngoài trời, Mariam hình dung thầy Mullah Faizullah tay lần chuổi hạt, nghiêng mình bên nàng thì thầm bằng giọng nhỏ nhẹ, run rẩy của ông, “Nhưng chính Thượng đế đã gieo trồng chúng, Mariam thân mến. Và cũng là ý của Ngài giao cho con chăm sóc. Đó là ý muốn của Ngài, con ạ.”

(còn tiếp)

Chuyện Hai Người Quét Rác

Đào Văn Bình kể

Vào sáng Chủ Nhật, có thể là do ngày nghỉ rảnh rỗi, một người đàn ông trung niên lúi húi quét dọn trước cửa nhà. Ông cầm chiếc chổi và đồ hốt rác quét sạch vỉa hè rồi quét dọc theo lề đường, cẩn thận gom tất cả đám cát, bao ny-lông, mẫu thuốc lá, ly giấy, lá khô và đủ thứ rác rưởi của xã hội văn minh vào thùng, đậy nắp cẩn thận, đặt ngay ngắn xuống lòng đường, để ngày mai xe rác của thành phố lấy đi. Hình như ông là người duy nhất ở khu phố này cầm chổi quét lòng đường và vỉa hè. Thói thường đều cho rằng chuyện đường phố sạch dơ để thành phố lo. Hơi đâu “bao đồng” chuyện nhà nước? Thế nhưng cứ mỗi lần qua khu Japan Town, ông lại cảm phục người Nhật về tinh thần tự trọng và yêu mến thành phố của họ. Lúc nào ông cũng thấy những ông, bà Nhật lúi húi quét dọn vỉa hè và lòng đường. Chính vì thế mà cả khu Japan Town lúc nào cũng sạch trơn. Chỉ cần bước qua ranh giới của Japan Town là một hình ảnh thật tương phản. Sự sạch sẽ, khang trang chỉ cách nhau một sợi chỉ. Có lần ông dừng xe lại hỏi thăm thì được các ông bà Nhật nói:

“Chúng tôi quan niệm rằng đường phố thuộc về người dân, không hoàn toàn thuộc về chính phủ. Do đó giữ gìn đường phố sạch sẽ cũng là trách nhiệm của người dân. Đồng ý là chúng tôi có đóng thuế để thành phố lo chuyện vệ sinh nhưng giờ đây thành phố có quá nhiều việc phải lo hoặc lo không xuể. Chúng tôi không ngồi đó than trời trách đất. Nếu muốn sở rác phục vụ tốt hơn thì chúng tôi lại phải đóng thêm thuế. Thôi thì chúng tôi chia xẻ trách nhiệm với nhà nước mà cũng là để giữ gìn đường phố của chính mình. Chẳng mất mát gì cả. Tới một thành phố khang trang sạch sẽ người ta cảm phục cả đất nước lẫn con người ở đó. Chúng tôi yêu khu phố của chúng tôi và cũng muốn khách vãng lai yêu mến nó.”

Chính vì cảm phục người Nhật mà tuần nào ông cũng làm công việc này mà chẳng than phiền chi cả. Khi nhận thấy vỉa hè và lòng đường đã khá sạch, ông toan thu dọn để bước vào nhà thì một thanh niên từ xa bước tới, miệng phì phèo điếu thuốc. Chỉ cần nhìn cách ăn mặc và đi đứng người ta có thể nhận ra đây là một chàng thanh niên ngang tàng. Khi tới chỗ ông đang đứng, người thanh niên rít hơi cuối cùng rồi coi như không có ai, thản nhiên quăng mẫu thuốc lá xuống đường. Nhìn mẫu thuốc lá nằm tênh hênh

trên mặt vỉa hè sạch trơn, dường như nó có vẻ “phá hoại” và trêu người, cho nên người đàn ông tức giận, lớn tiếng gọi người thanh niên:

-Này, yêu cầu quay lại nhặt tàn thuốc lá lên nghe!

Người thanh niên đã đi cách xa ông khoảng năm, sáu bước, nghe gọi thế quay đầu lại nhìn với vẻ hết sức ngạc nhiên. Anh ta ngạc nhiên vì có thể cả trăm lần quăng mẫu thuốc lá như thế này mà chẳng ai phản ứng gì, nay có một “gã điên” làm chuyện không giống ai. Anh ta quay lại, sẵn giọng hỏi:

-Ông nói gì?

-Yêu cầu cậu nhặt mẫu thuốc lá lên!

Mặt chàng thanh niên đỏ gay:

-Bộ đường phố này của ông hả?

Người đàn ông trả lời ngay:

-Không phải của tôi nhưng tôi quét dọn sạch sẽ. Người tự trọng không bao giờ xả rác bừa bãi. Cậu hiểu điều đó không? Tôi yêu cầu cậu nhặt lên!

Tự ái bị tổn thương, người thanh niên không cần phân biệt đúng-sai, nói như gây sự:

-Không nhặt thì sao?

Sự lớn tiếng qua lại giữa hai bên làm người trong nhà chạy ra, người qua lại trên hè phố tò mò đứng lại. Cuối cùng tất cả đều thấy đây không phải chuyện đại sự cho nên xúm vào can gián. Cuối cùng người thanh niên hậm hực bỏ đi còn người đàn ông đứng phân bua một hồi rồi bực bội bước vào nhà.

***

Ba ngày sau, tại một khu phố khác cách đó khoảng năm, sáu con đường người ta thấy một vị sư đang quét rác tại cổng một ngôi chùa. Hôm nay là Thứ Hai chùa vắng, Phật tử đi làm hết, sau hai ngày cuối tuần bận rộn với sinh hoạt và lễ lạc, rác đã thấy lai rai trên sân. Ngoài ra, còn lá trên cây rụng xuống cho nên thầy trụ trì ra công quét dọn, vừa vận động vừa làm sạch trong ngoài. Đối với người xuất gia, quét rác cũng là “công phu”. Sau khi cổng chùa đã sạch sẽ, sư toan đẩy thùng rác trở vào thì một chàng thanh niên tà tà bước tới. Đây chính là anh chàng đã gây sự với người đàn ông quét rác ba ngày trước. Khi đi tới cổng chùa, có thể do vô tình, do quán tính, cố tật, hoặc đang trí, sau khi mở bao thuốc lá, chàng ta rút ra một điếu, châm lửa. Thấy bao thuốc đã hết, chàng ta quăng cả chiếc bao trống không dưới chân bức tường cạnh cổng chùa rồi thản nhiên bước đi. Thế nhưng khi

Ngày giỗ

Phan Lạc Phúc

ngày...tháng...năm...

Vũ Đức Vinh thân,

Hôm nay viết thư cho bạn cũng là một ngày rất đáng nhớ của tôi. Ngày 20 tháng 10 âm lịch. Bà nó nhà tôi (bây giờ lên chức bà rồi không còn là mẹ cháu như trước nữa) đang thổi xôi, nấu chè. Chiều hôm nay bà ấy cũng làm thêm mấy món chay nữa...Hôm nay là ngày giỗ hết một ông bạn tù già của tôi. Ông Thượng tọa nguyên Giám đốc Nha Tuyên Úy Phật Giáo Thích Thanh Long. Có thể nói trong những năm đi tù, người tôi kính trọng nhất là ông Thượng tọa này. Ông như một ông già nhà quê, không bao giờ nói một lời "đạo đức", cứ từ từ, cười cười "đừng có lo", "rồi đâu có đó" mà ở gần ông mình thấy "vững" ra nhiều. Có lẽ ông đạt đến mức "vô úy" nên không thấy ông lo lắng, sợ sệt cái gì bao giờ. Tôi ở chung với nhiều vị tu hành nhưng theo con mắt tôi và cũng theo số đông những người tù khác nữa thì không ai được trọng bằng ông Thượng tọa "nhà quê" này. Mấy vị linh mục Công giáo sồn sồn chừng trên 40 tuổi, mỗi khi gặp Thượng tọa "nhà quê" này đều cúi cung "Lạy bố, hôm nay bố có cần gì con lấy" (đại loại như bó rau, bó củi...).

Tôi có cái may hay là cái duyên được ở gần cụ khá lâu trong tù nên tinh thần và có lẽ thể chất nữa không đến nỗi suy sụp lắm. Chết là cùng chứ gì. Cứ cầm sẵn cái chết trong tay là không sợ nữa, đến đâu hay đến đó. *Autant en emporte le vent (cầm bằng theo gió đưa đi)*. Nhờ ông già nhà quê "vô úy" mà phần nào tôi cứ lững thững mà đi tù. Tôi ở gần, làm việc bên ông, đói no, thiếu thốn, khổ nạn...nhưng không thấy ông than thở gì nên thết rồi mình cũng quen dần...Mà khi đã quen thì không thấy khổ mấy nữa. *l'habitude est une seconde nature (thói quen là thiên tính thứ hai)*. Chả bao giờ thấy ông nói về kinh sách. Một hôm đang đi làm vừa lúc

được nghỉ tay mình cũng hơi "bạo phổi" mới hỏi ông già rằng: "Thế cái A lại gia thức trong kinh Phật là gì thưa cụ?" Ông già gãi đầu xong rồi mới thư thả nói rằng: "Ồ dào, thì A lại gia cũng như là cái kho trong trí mình vậy mà. Cuộc đời này nó có hình có ảnh lưu lại trong cái kho ấy đấy. Nhiều quá cho nên trong cái kho cái thì nhớ, cái thì quên...Cái quên ở trong cái nhớ, cái nhớ trong cái quên...Kệ nó". Mình không ngờ ông già quê mùa, không bao giờ nói về kinh sách, không bao giờ "giảng đạo"- mà lại nói về A lại gia thức - một cõi thức "vô ngôn" của Phật một cách uyên bác mà dễ hiểu đến thế. Hoá ra xưa nay mình đọc sách này sách kia nó chỉ làm phiền phức thêm ra.

Tôi tù cùng trại với ông cụ ngoài Bắc khá lâu, đến 6,7 năm. Nhưng khi được về Nam giữa năm 83 thì tôi về trước. Ông cụ còn ở lại. Tôi được tha năm 85 thì ông già năm 87 mới được về. chuyến này về khá đông, được rao truyền như là "thả hết tù chính trị". Tất cả được đưa về Chí Hoà làm thủ tục rồi tha. Được tin, tôi từ Học Môn lên thăm ông già. Tôi nhớ bữa ấy vào khoảng tháng 11 thì phải, trời Sài Gòn đã hơi lạnh lạnh, có gió heo may. Tôi thấy khá đông người đứng ở ngoài cổng khám Chí Hoà. Hàng trăm người, phần lớn cầm hoa. Đợi mãi đến gần trưa mới thấy lững thững một ông già quê mùa, quần áo nâu, xách cái tay nải đi ra. Đó là ông bạn tù già của tôi. Cùng lúc ấy tôi thấy đám đông cầm hoa bảo nhau "*Thượng tọa đấy*". Thế rồi không ai bảo ai hàng trăm người kẻ trước người sau quỳ xuống. Tôi không tưởng tượng trong đời sống Xã hội Chủ nghĩa mà lại có cảnh này. Một sự tôn kính tự tâm, tự nguyện, tự phát. Mà tôi cũng không ngờ ông bạn tù già của tôi lại được kính yêu đến vậy.

Ông bạn già của tôi khi được thả về trở lại làm trụ trì ở chùa Giác Ngạn - ở cuối đường Trương Minh Giảng, qua cổng xe lửa chừng 300m rẽ tay mặt là tới nơi. Đường này bây giờ kêu bằng đường Lê Văn Sỹ (Lê Văn Sỹ là thằng cha căng chú kiết nào tôi đâu có biết). Phạm Xuân Ninh cũng ở khu này. Vì vậy nên sau này lên chơi P.X.N. là tôi cũng thường đến thăm ông Thượng tọa. Những năm sau, gần Tết đến thăm thể nào ông bạn tù già (đã lên Hòa Thượng) cũng cho cặp bánh chưng chay. Ông có ý cho tôi thuốc lò Vinh Bảo (thuốc lò "chiến" nhất nước) nhưng từ khi về, hút thuốc lò "lĩnh kính" quá nên tôi không hút nữa. Ở hậu liêu của chùa, lúc nào cũng có thuốc lò ngon. Bữa nào nhớ bạn tù, nhớ thuốc lò là tôi lại rẽ vào thăm ông cụ...

Hồi tưởng lại khi còn ở trong tù, ở trại K2 Thanh Phong một nơi thâm sơn cùng cốc, gần biên giới Lào, năm 1982 ông cụ cùng tất cả những vị

Tuyên úy Công giáo, Phật giáo, Tin lành, đổi đi trại khác. Trước khi từ biệt, ông cụ không biết vì một thúc đẩy nào đang đem đi sang chỗ tôi nằm và nói: "Trước khi chia tay, tặng ông 2 câu thơ". Rồi ông cụ đọc:

*Nhớ nhau xin nhớ tình dân tộc
Lặng lặng mà xem đá nở hoa...*

Xưa nay không bao giờ thấy ông cụ thơ thần bao giờ. Bây giờ ông cụ lại làm thơ. Quý lắm. Câu trước cụ cho thì hiểu được, tình cảm cụ dành cho kẻ hậu sinh này. Xin bái tạ. Nhưng câu sau thì không hiểu hay chưa hiểu được cứ như câu thai, câu sấm. Mãi cho đến cuối năm 1990, từ Hóc Môn lên thăm ông cụ ở chùa Giác Ngạn, khi Liên Xô đang bời rời, rơi rụng, ông cụ mới bảo rằng: "Ông thấy không đá bây giờ đang nở hoa rồi đấy". Một chuyện tưởng tượng không thể nào xảy ra được mà nó đã xảy ra. Hình như ông cụ nhìn thấy trước.

...Vào khoảng giữa năm 91 chúng tôi sửa soạn đi sang Úc theo diện ODP. Trước khi đi, chúng tôi định làm "một công đôi việc". Vợ chồng tôi lên chùa Giác Ngạn trước là thăm ông bạn già, sau là xin "quy y". Hôm chúng tôi lên, thấy ông cụ đang đau, nằm trong hậu liêu. "*Thuốc lào cũng chả muốn hút nữa, nhưng mà gặp ông bà hôm nay tôi thấy vui trong bụng*", ông cụ nói vậy. Sau khi chúng tôi trình với Hòa thượng ý định xin quy y trước khi ra nước ngoài, ông cụ nói: "Thế thì tốt. Tôi tưởng tôi không đủ sức làm cái lễ này. Nhưng mà lễ quy y của ông bà thì để tôi làm". Hai hôm sau chúng tôi lên chùa, chính Hòa thượng làm lễ cho chúng tôi. Cụ cho tôi một cái tên theo nhà Phật: Minh Đức, còn nhà tôi được cụ cho tên Tịnh Hạnh.

Trước khi chia tay, thấy cụ hơi yếu tôi có thưa (cũng như một lời hẹn) với cụ rằng "Chừng 3 hay 4 năm nữa tôi chắc sẽ trở lại thăm quê nhà. Xin cụ đợi tôi thưa cụ". Ông cụ cầm tay tôi nói "A di đà Phật, A di đà Phật". Đến cuối năm 91, chúng tôi nhận được thư con nhỏ út tôi (M.T. ở lại VN) nói rằng "Theo lời bố mẹ, con đến chùa Giác Ngạn thăm cụ Thanh Long. Nhưng không bao giờ gặp lại cụ nữa đâu, bố ơi. Cụ mất ngày 20 tháng 10 năm Tân Mùi rồi". Cụ tuổi Bính Dần, tôi nhớ như vậy. Tuổi Bính Dần mà mất năm Tân Mùi, cụ thọ được 78 tuổi. Chợt nhớ buổi chia tay, trước lời hẹn xin về gặp lại, ông cụ chỉ niệm "A di đà Phật. A di đà Phật". Hòa thượng định nói gì qua lời niệm ấy. Đối với tôi, nó như một lời vĩnh biệt chưa muốn nói ra, hay là không tiện nói ra.

Đạo còn ở trong tù với ông cụ, trại Thanh Phong năm 1981, một hôm cán bộ trực trại thông báo

"Nguyễn Văn Long hôm nay có thăm nuôi". Ông già nghe vậy vẫn cứ lơ lửng như không. Mọi người giục già ông cụ đi gặp người thân thì ông cụ nói rằng "Tôi không còn anh em họ hàng gì hết, gia đình không có ai, chắc không có ai thăm nuôi tôi đâu". Nhưng ngày hôm đó có người thăm nuôi ông cụ thật. Sau hỏi ra mới biết đó là hai vợ chồng "anh taxi" ở gần chùa Giác Ngạn của ông cụ, vốn là người Công giáo. Trước kia khi hai vợ chồng anh taxi này hay "cắng đắng" nhau, ông cụ thương chạy sang can gián. Có lẽ vì quý mến ông cụ nên ông chồng thường hay lái taxi đưa ông cụ đi chỗ này chỗ khác, hai vợ chồng tuy là người Công giáo nhưng hay sang chùa làm công quả. Bây giờ hai vợ chồng về Bắc, thăm lại quê nhà Bùi Chu sau mấy chục năm xa cách nên nhân tiện lại vào thăm ông cụ đang cải tạo ở Thanh Hóa. Gọi là "tạt vào" nhưng vì đường sá không thuận tiện, phải đi bộ hay đi xe trâu nên 2 ngày mới đến.

Đạo ấy tù đang đói kinh hoàng hạt gạo quý như hạt ngọc. Mỗi bữa, tù nhân được lĩnh mỗi người một nhúm cơm hầm còn kỳ dư là ăn sắn hoặc ngô, khoai. Ăn một miếng sắn khô lại phải kèm thêm mấy hạt cơm vào để nuốt cho trôi. Cơm không phải để ăn cho no mà để làm "mồi". Ông cụ nhận được chừng 5kg gạo thăm nuôi, nhưng chiều đến số gạo ấy được ông cụ phân phát hết; ông chỉ còn dành lại cho mình ký đường và lọ muối vừng. Ông cụ nói "của thập phương cho mình thì mình cúng dường Tam Bảo".

Khi chúng tôi tới thăm ông cụ ở chùa Giác Ngạn sau này, vẫn thấy hai vợ chồng người Bắc trung niên, phát âm vẫn phảng phất giọng Bùi Chu "*con trâu tằm buộc gốc te tu*"... quanh quẩn trong hậu liêu Chùa. Ông cụ bảo "Ấy vẫn vợ chồng ông taxi ngày xưa, có lần đi thăm nuôi tôi ở Thanh Phong đấy". Như vậy là ông cụ thật tình không có thân nhân, bà con anh em nào nữa. Người trông nom ông cụ khi đau yếu vẫn là vợ chồng ông taxi Công giáo ở gần bên.

Bây giờ ông cụ mất đi. Người Công giáo thì xưa nay vẫn không cúng giỗ. Vì vậy nên chúng tôi vài năm nay, cứ đến ngày 20 tháng 10 âm lịch là lại làm mâm cơm chay, cúng cụ. Nếu có cỗ Niết bàn thật, chắc ông bạn tù già của tôi được lên trên ấy rồi. Ông cụ đâu có cần mình cúng giỗ. Nhưng đến ngày kỵ của ông cụ tôi muốn thắp một nén hương để nhớ một người bạn tù đã sống bên tôi bao nhiêu tháng năm đói khổ, nhát là để ghi ơn người đã cho tôi một chút niềm tin trong những năm tù tuyệt vọng. Ở gần ông cụ thấy ông cụ không sợ, không buồn. Nhưng năm nào cúng cụ tôi cũng chảy hai hàng nước mắt...

Tiếng 'Ja' trong ngôn ngữ Hòa Lan

Ja là một trong những từ ngữ căn bản mà người ngoại quốc ở Hòa Lan gặp đến trong những bài học tiếng Hòa Lan đầu tiên. *Ja* mang nghĩa xác nhận một hành động, một ý tưởng; hay mang nghĩa đồng ý, tuân lệnh, công nhận lời nói của người đối thoại là đúng. *Ja* theo nghĩa này có thể coi tương đương với *yes* (Anh), *Oui* (Pháp), *Sì* (Ý) v.v... Đồng âm đồng nghĩa với *Ja* (Hòa Lan) ta có thể kể *Ja* (Đức/Na Uy), *Ya* (Indonesia và Mã Lai), *Da* (Romania)... và trong vài trường hợp *Dạ* (Việt Nam). Trong nhiều cuộc đối thoại, tiếng *Ja* của Hòa Lan có thể dịch bằng tiếng *Dạ* (Nam) hay *Vâng* (Bắc) hoặc *Ừ/Ờ* trong ngôn ngữ nói Việt Nam. Trong một số trường hợp khác, tiếng *Ja* của Hòa Lan mang nghĩa xác định 'có' trong đối thoại Việt. Câu đối thoại trong tiếng Việt, cho dù ngắn gọn trong vài tiếng, nhưng những tiếng này thường chuyên chở tình cảm, biểu lộ mối tương quan giao tiếp giữa hai người nói/nghe qua cách dùng từ hay qua giọng cao thấp nặng nhẹ, cho nên trong tiếng Việt ý 'có' (khi dùng với nghĩa tương đương với *Ja* nguyên thủy) thường được thay bằng cụm từ "*Dạ có (ạ)*", "*Có đây*"... Hay "*Rồ*" khi chuyện 'có' đã qua. Hay: "*(Thưa) vâng*", "*Xin tuân lệnh*" v.v...

Ja là một tiếng đặc biệt trong văn nói của Hòa Lan. Trong văn viết, *Ja* chỉ xuất hiện trong những mẫu đối thoại hay trong vài thành ngữ. Trong đời sống hàng ngày, *Ja* được dùng với mục đích rộng rãi hơn những điều đã dẫn ở trên.

Để hiểu tiếng *Ja* trong đối thoại hàng ngày mang ẩn ý gì, cần một thời gian dài trải nghiệm ngôn ngữ qua tiếp xúc với nhiều người Hòa Lan ở mọi giới cộng thêm óc phân tích. Không có tiếng nào đơn giản mà hàm xúc nhiều ý như tiếng *Ja* trong ngôn ngữ Hòa Lan. Lý do là *Ja* nhiều khi được dùng như một tiếng đệm để người nghe có thể biểu lộ quan điểm của mình một cách gián tiếp.

Có những người, nhất là trong giai cấp hạ lưu hay những người thường xuyên tiếp xúc với bạo lực, có tật chêm tiếng chửi thề trong câu nói. Khi nghe họ nói, nếu chúng ta chú ý nghe và đếm những tiếng Đ.M., fucking..., ta sẽ thấy chúng xuất hiện với một tần số nhiều hơn ta tưởng. Chúng dường như kêu 'rõ ràng' khắp nơi. Tuy nhiên, khi chêm những tiếng này vào trong câu nói, người nói không ý thức sự hiện diện của chúng. Chúng được dùng như những chữ 'đệm'. Càng bị kích động, thì tần số xuất hiện của những loại chữ đệm này càng cao. Những loại chữ đệm này và những chữ đặc biệt mỗi cá nhân có thói quen dùng góp một phần lớn trong việc nhận ra nét đặc thù trong cách nói của từng người. Tiếng *Ja* cũng tương tự như vậy. Người ta dùng nhiều đến mức trở thành quen miệng mà không nhận ra mình dùng *Ja* nhiều đến bực nào.

Tiếng *Ja* là tiếng được tất cả người Hòa Lan dùng trong văn nói hiện nay như một thứ tiếng đệm để biểu tỏ cảm xúc, thái độ hay quan điểm nhiều hơn là ý nghĩa thực của nó. Người Hòa Lan thường phê bình người Việt (và người Á châu nói chung) cái gì cũng *Ừ* (= *Ja*), nhưng chắc chắn người Hòa Lan chêm tiếng *Ja* trong đối thoại nhiều hơn người Việt. Nhà ngữ học Ton van der Wouden, trong công trình nghiên cứu Corpus Gesproken Nederlands (từ 1998 đến 2004) với mục đích thiết lập một kho dữ kiện tiếng Hòa Lan hiện đại, đã khám phá ra là tiếng *Ja* được dùng nhiều nhất trong văn nói Hòa Lan (trong khi đó mạo từ '*de*' xuất hiện nhiều nhất trong văn viết, lẽ đương nhiên), và mới đây Marc van Oostendorp – Giáo sư về môn vi biến thể trong ngữ âm – trong một bài viết (*Boer roept 'ja!' – De vele betekenissen van een bevestiging* đăng trong tạp chí *Onze Taal* số 6, 2011) cũng cố đi tìm lời giải đáp cho câu hỏi vì sao người Hòa Lan nói *Ja* nhiều như vậy.

Một cách dùng *Ja* phổ thông trong đối thoại là để cho người nói biết (hay cảm) được là đối tượng còn đang theo dõi lời nói của mình. Tiếng *Ja* này có thể ví như tiếng '*Dạ*' hay '*Oui*' hay '*Ye*' được người Việt, người Pháp hay người Mỹ chêm vào liên tục trong đối thoại, nhất là khi nói chuyện qua điện thoại. Trong đối thoại hai người, người Hòa Lan cũng rất thường dùng *Ja* chen vào sau câu nói của người đối diện như một đồng ý lời phát biểu của người kia. Tiếng *Ja* ở vị trí này thường ngắn và nặng (*Jạ*). Về cách phát âm và cách sử dụng, nó giống y hệt tiếng *Dạ* trong văn nói Việt. Cách dùng phổ thông thứ ba của người Hòa Lan là sử dụng tiếng *Ja* để bắt đầu một câu, như lời lưu ý 'tôi sắp nói đây' hay 'nghe tôi nói đây'.

Giải trí có giải thưởng SUDOKU

Luật chơi: Có tất cả 9 hàng, 9 cột và 9 khung. Số từ 1 đến 9 chỉ được xuất hiện một lần ở mỗi hàng, mỗi cột và mỗi khung.

Giải thưởng: giải đáp đúng sẽ được tặng nửa năm (4 số) báo VNNS. Giải trúng quý độc giả cũng có thể gửi tặng người thân. Đáp số xin gửi về địa chỉ tòa soạn trước ngày 28-05-2018.

Độc giả trúng giải thưởng:

	3		5	6				
9					2		4	
1				3		5	7	
	1			4		2		6
8		3		5			1	
	8	9		2				1
	4		3					2
				8	4		3	

Mẫu giới thiệu VNNS đến gia đình bè bạn

- tên người giới thiệu.....
- số độc giả:.....
- địa chỉ:.....
- giới thiệu độc giả mới tên:.....
- địa chỉ:.....

Để duy trì và phát triển tờ báo, độc giả trúng thưởng sẽ được gửi tặng 1 người bạn của mình một năm báo.

ĐỌC VÀ ỦNG HỘ BÁO VIỆT NAM NGUYỆT SAN

€;30

Địa chỉ liên lạc
 Tòa Soạn báo Việt Nam Nguyệt San
 Van Der Hagenstraat 711- 6717DK –Ede
 E-Mail: vietbaohoalan@yahoo.com
 Tel: +31 (0)318-640625

IBAN:NL 16 INGB 0001 5086 64 t.n.v. AVVN

“Tòa soạn đón nhận mọi ý kiến đóng góp xây dựng của quý độc giả”

Truyền Thông Xã Hội Dân Sự

Lts. Sự kiện Trịnh Xuân Thanh bị mật vụ CSVN sang tận Berline bắt cóc trong chiến dịch “đốt lò” của Nguyễn Phú Trọng (tổng bí thư CSVN) tưởng chừng như sự kiện ở cấp nhỏ (tép riêu)... cho đến khi cánh sát điều tra của Đức phanh phui tất cả những việc có liên hệ lẫn theo dấu vết của nhóm tổ chức bắt cóc, đã khiến sự việc trở thành khủng hoảng ngoại giao tồi tệ nhất từ trước tới nay của CSVN với khối EU, đặc biệt là với Đức và Slovakije. Kính mời quý độc giả theo dõi bài viết sau đây của Tân Phong đang được phát tán rộng rãi và được sự chú ý quan tâm của cộng đồng mạng:

* * *

MA ĐƯA LỐI, QUỶ ĐƯA ĐƯỜNG

Đã đến lúc, Hà Nội không thể “câm như hến” mãi được, khi mà tòa thượng thẩm Đức đã ra những cáo trạng nặng nề cho những người liên quan đến “điệp vụ ăn cắp” Trịnh Xuân Thanh.

Chính phủ CSVN đang bị dồn vào bước đặng chằng đường, “tiến thoái lưỡng nan” khi mà đã quá muộn để có cơ hội “xin lỗi” người Đức. Chẳng có một cái phao nào từ phía Nga hay Trung cộng có thể cứu vãn được một quyết định trừng phạt chắc chắn sẽ được dành cho thói “kiêu ngạo Cộng sản”, coi thường luật pháp quốc tế của nhà cầm quyền Việt Nam.

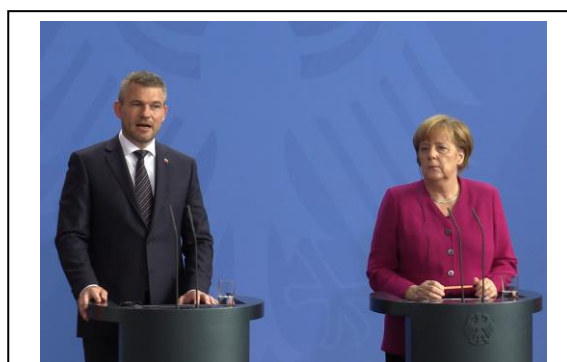
Không những hiệp định tự do thương mại Việt Nam – EU sẽ không còn, mà ngay cả những gói viện trợ của EU cùng những dự án hợp tác kinh tế cũng sẽ bị đình trệ. Khủng hoảng ngoại giao tồi tệ nhất từ trước đến nay của CSVN với liên minh Châu Âu sẽ kéo theo những tổn thất to lớn về kinh tế và chính trị. CSVN sẽ được “vinh danh” là một nhà nước “khủng bố”, “ăn cắp” và “lợi dụng lòng hiếu khách” trước thế giới văn minh. Những cái “mặt thớt” trơ lì cảm xúc có lẽ cũng không cảm thấy gì từ việc nhục quốc thể này, nhưng sụt giảm xuất cảng và viện trợ có thể lên tới nhiều tỷ dollars ngay trước mắt, chắc chắn sẽ gây ra cơn co giật cho nền kinh tế và quyền lợi cho các tập đoàn “tư bản đỏ” như Viettel đang nhắm tới thị trường Đông Âu cũ.

Mọi thứ đã bị phơi bày trước công luận, dù cho cố sức chặn phá thông tin, bóp méo thì Sự Thực trong vụ việc này vẫn “trần trụi” như ông vua hoang tưởng, thích xu nịnh, mặc chiếc hoàng bào bằng không khí và hoan hỉ tự đắc – “mình phải như thế nào thì mới được như thế chứ?”.

Hà Nội sẽ có những “biện pháp nghiệp vụ” đồng bộ như sau để giải quyết khủng hoảng ngoại giao với Châu Âu.

1- Ra sức chặn phá các thông tin trên mạng xã hội, các trang báo chí quốc tế đưa tin tức diễn biến về chủ đề “điệp vụ ăn cắp”, kết quả tố tụng của người Đức, cũng như các biện pháp trừng phạt mà EU sẽ thực hiện có nguyên nhân từ sự kiện bắt cóc Trịnh Xuân Thanh tại Berlin.

2- Sử dụng những chiêu trò câu like gây bất bình xã hội như vụ “café pin con ó” để đánh lạc hướng dư luận; vớt thêm “củi gộc” vào “lò” để tăng số lượng người dân ủng hộ chương trình chống tham nhũng, nâng cao uy tín của “người đốt lò vĩ đại” cũng là biện pháp làm giảm thiểu mức độ ảnh hưởng từ cuộc khủng hoảng ngoại giao. Đây đồng thời là lời “răn đe” kẻ nào trong nội bộ Đảng định “khoét sâu” vào “gót chân Asin” của cụ Tổng. Ai cũng biết, hệ thống chính trị csvn có “đốt đuốc giữa ban ngày” cũng chẳng tìm thấy ai “trong sạch”, “đồng chí” nào cũng thừa tiêu chuẩn làm “củi” nên ai cũng hết sức lấy lòng cụ Tổng trong lúc này.

Thủ tướng Peter Pellegrin (Slowakije [links]) Và thủ tướng Angela Merkel (Đức [rechts]) Trong buổi họp báo 2-5-2018 tại Berlin (Đức Quốc).

Foto: Der Spiegel

*Robert Kalinak -Bộ trưởng Bộ Nội vụ Slowakije (links)- gặp nói chuyện với ông Tô Lâm, Bộ trưởng Bộ Công an Việt Nam (rechts), tại thủ đô Bratislava vào ngày 26/07/2017
Foto: Frankfurter Allgemeine*

3- Tiếp tục sử dụng biện pháp “chiến thắng tinh thần AQ” để tự trấn an “tụi Đức nó lên án thì cũng chẳng đặng tới được cái lông chân của ông”, “bao năm chiến tranh dân ta ăn bo bo trường kỳ còn đánh thắng Mỹ Ngụy, huống chi khó khăn kinh tế chút đỉnh”... Nhận định là hệ thống tuyên truyền của Đảng phải làm việc với 2000% công suất “bóp méo sự thực” như vụ “Syria bắn rụng hầu hết tên lửa tomahawk của Mỹ chỉ với vũ khí từ thời Liên Xô” vừa qua và vận dụng sức mạnh “tinh thần cách mạng vô địch”... Hà Nội sẽ tiếp tục “ngó lơ” những tuyên bố của người Đức như thể chuyện không có gì liên quan.

4- Nếu EU tiếp tục truy gắt gao những tướng tá tham gia trực tiếp vào vụ bắt cóc và yêu cầu Việt Nam phải giao người thì cũng đành “lạc nước hai xe đành bỏ phí”. Tướng công an có

hơn 400 tướng, mất vài ba tướng cũng có làm sao? Các đồng chí hy sinh cũng vì nước, vì Đảng cả. Chắc chắn, đồng chí nào cũng sẽ được hưởng nghi lễ cấp nhà nước, phong anh hùng, con cháu được ấm êm, ghế cao, bổng hậu cả đời. Còn nhớ, tướng Phạm Quý Ngọ hẳn là “tám gương sáng ngời” cho các đồng chí “còn Đảng, còn mình” học tập, noi theo?

....Tuy nhiên, có thể hoàn toàn nói trước rằng những “biện pháp nghiệp vụ” này của Hà Nội chẳng khác nào “lấy giấy gói lửa” trong bối cảnh chính trị và thời đại thông tin như hiện nay. Trong trường hợp Đức cùng Slovakia vận động EU cùng triển khai đồng loạt các định chế trừng phạt Việt Nam, chưa cần nói đến các tác động tiêu cực khác, Việt Nam thực sự sẽ đối mặt với cơn khủng hoảng toàn diện cho nền kinh tế vốn ẻo lợt và luôn bị thâm hụt thương mại ở mức cao. Nguồn thu ngoại tệ trông chờ phần lớn từ thặng dư ở Châu Âu, Mỹ, kiều hối, xuất khẩu lao động và viện trợ nhân đạo sẽ sụt giảm thê thảm trong năm 2018.

Một cơn địa chấn khác hoàn toàn có thể xảy ra trong tương lai gần: Bàn cờ địa chính trị Đông Bắc Á đang biến chuyển nhanh chóng, khi Triều Tiên và Hàn Quốc “tay trong tay”, “Nam Bắc chung một nhà”. Các nhà đầu tư Hàn Quốc như Samsung sẽ xem xét khả năng quay về xây dựng quê hương thay vì tiếp tục hợp tác với một “đối tác” chuẩn bị được đưa vào danh sách bị EU trừng phạt cả về thương mại lẫn chính trị như Việt Nam. Đó mới thực sự là một cú “tổ kiến hồng sứt toang đê vỡ” cho cả nền kinh tế lẫn xã hội Việt Nam, vì chỉ riêng Samsung cũng đã chiếm đến 25% GDP của quốc gia cộng sản này.

Một lượng lớn công ăn việc làm và bảo hiểm xã hội trông chờ vào “nồi cơm” FDI. Nếu Samsung ra đi, không chỉ mất 25% GDP và 30% giá trị xuất cảng cùng hơn 110.000 công ăn việc làm, mà toàn bộ hệ thống bảo hiểm xã hội đang “nát như tương” và “rỗng ruột” từ thời Nguyễn Thị Kim Ngân làm bộ trưởng Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, sẽ sụp đổ chỉ trong vòng 6 tháng. Đây là quân domino đầu tiên ngã xuống, kéo theo cả một xã hội và thể chế Xuống Hồ Cả Nút như người bạn Venezuela.

Nếu cơn ác mộng này trở thành hiện thực, e rằng “người đốt lò vĩ đại” sẽ cũng bị “đám đông quần chúng” phần nộ vứt luôn vào lò làm củi theo nghĩa đen chứ chẳng chơi. Lúc đó, ông có than thân trách phận, làm sao mà “ma đưa lối, quỷ đưa đường” để đi bắt một “con cá lòng tong” như Trịnh Xuân Thanh để xảy ra cơ sự như thế? E rằng mọi sự đã quá muộn. Hỡi ôi cái “đỉnh cao trí tuệ” của người Cộng sản!

Tân Phong,

PHÂN ƯU

Được tin nhạc mẫu của cố chiến hữu Nguyễn Thọ thân mẫu của chị Huỳnh Thị Thanh Xuân

Cụ bà Nguyễn Thị Đùng , pháp danh Trùng Tiến

Ngươn sanh năm 1927 , tạ thế ngày 2 tháng 2 năm Mậu Tuất

Chân thành chia buồn cùng chị Xuân và gia quyến, nguyện cầu chư Phật mười phương tiếp dẫn hương linh phật tử Trùng Tiến sớm về cõi Phật .

Thành kính phân ưu

- BCH/CĐVNTNCS/Hòa lan

- BCH/GĐQCCVNCH/Hòa Lan

- Cùng gia đình các chiến hữu , thân hữu : Lê quang Kế, Trương Hải, Trần quốc Sùng, Hồ Cảnh Thuần, Trần văn Thắng, Nguyễn minh Anh, Phan văn Thảo, Lưu thị Trang, Nguyễn Liên Hiệp, Nguyễn văn Tiếng, Nguyễn Quang Kế

Nhà hàng Deli Tasty

Cần 2 nhân viên giúp việc nhà bếp
và 2 nhân viên phục vụ khách (chạy bàn).

Mọi chi tiết xin lạc qua địa chỉ:

Deli Tasty

Meent 40

3011 JL Rotterdam

Email: naambestelling@live.nl

M: 010-4111116

Vliet Service

Reparatie van koelcel, vriescel,
koelapparatuur, airco, softijsmachine,
ventilatie, Keuken afzuigventilatie,
verwarming ketels, geyser, boiler, friteuse,
opwarming- apparatuur, magnetron,
oven, vaat wasmachine, gasapparatuur,
koffie-espresso, luchtbehandelingkast, zak
filters, koolstof filters.

**Verkoop van horeca-
apparatuur.**

Contact dhr Vliet Nguyen

Tel. 030-2688630

Mob. 06-44464380

Lời Tò soạn

Kính thưa quý vị ! số báo VNNS 298 với chủ đề “ **Mùa hạ vàng** “ sẽ phát hành vào tháng 6.2018
 Bài viết kính mong quý cộng tác viên gửi về tòa soạn theo địa chỉ Nguyễn Quang Kế - E-mail :
 vietbaoholan@yahoo.com **trước ngày 16.6.2018** .

Tòa soạn VNNS xin kính chúc quý vị cùng gia quyến mọi sự tốt lành

Tòa soạn Việt Nam Nguyệt san trả lời bạn đọc

* Độc giả (221) Nguyễn VT & Độc giả (267)Trần văn Nam) Độc giả Miên Thụy, tòa soạn đã hiệu đính thời hạn báo

Lưu ý:

Khi trả tiền báo quý vị nhớ ghi tên và số độc giả của mình kèm theo để tòa soạn cập nhật gia hạn báo đúng thời hạn. **Có trường hợp tên người trả tiền qua bank giúp** (không ghi tên độc giả nhận báo và số độc giả thì rất khó cho tòa soạn cập nhật)Chân thành cảm ơn.

Danh Sách độc giả trả tiền báo từ ngày 6/04/2018 đến ngày 07/ 05/2018

số/tt	Ngày Trả tiền	Tên độc giả	Số độc giả	Số tiền €	Ghi chú
1	06/04/2018	T.K. Diep	? 722	30	
2		Hoàng X.T	872	30	
3	09/04/2018	Vertaal Bureau VN	? 01	60	2 năm báo
4		T.N.Truong	118	30	
5		V.H.Vo	461	30	
6	19/04/2018	Van Dong Nguyen	434 ?	30	Trùng tên 1 độc giả khác
7		N.C.Phan	441	30	
8	20/04/2018	Nguyen Vu	330	100	3 năm, ủng hộ 10
9	23/04/2018	Thao Nguyen	81	30	
10		H.nguyen	371	30	
11		T.L Tran	54	30	
12		T.G.Ly	433	30	
13		Huynh T.A	455	30	
14		D.T.Trinh	? 665	30	
15	24/04/2018	Nguyen K.T	322	30	
16		V.T.Ta	199	30	
17	25/04/2018	Ky Ta Cam	177	30	
18	27/04/2018	Am Khoa Trinh	? 261	30	
19	30/04/2018	H.Nguyen	837	30	
20		T.Vo	792	30	
21		N.T.L Vu	706	30	
22		TTU Phan	381	30	
23		THH Le	628	30	
24		C.Nguyen	160	30	
25	04/05/2018	M.T.Dinh	873	30	
26	07/05/2018	C.H. Le	566	30	

Ghi chú

Quý độc giả có tên (**đánh dấu....?**) Xin liên lạc về tòa soạn để hiệu đính thời hạn gia hạn báo, vì khi trả tiền báo quý đã quên ghi số độc giả (Tòa soạn cập nhật theo tên trong bank có thể trùng tên và khác số độc giả!)

Hát Giữa Vàng Trăng

Nhạc : Nguyễn Quyết Thắng

Lời : Đoàn Văn Khánh

♩ = 80

Em G Am Em Am G
 Người là vàng sáng vẫn lung linh giữa đời Soi khắp mê cung đầy
 Em D7 G Em G Bm C
 với Mặc cơn gió thấp thoáng lay bay Phiêu du
 Am G Bm G Em Bm G Bm
 cùng núi non ngàn mây. Dù tiền kiếp quay cuồng sao xác
 D7 Bm Em D Bm D7
 Đã trôi xa dòng kinh. Xin quay về nường nấu xôi
 Em G Em Bm G C
 xưa. Tâm không còn ghen ghét hờn căm. Ta bây
 Am C Bm D7 G Em
 giờ như lữ tre già. Nghiêng bóng đêm trắng tà
 Em G Em G
 Lung linh màu lá úa sương trong Nghe luân hồi vượt qua
 Am Em C Em G
 Xanh xao gheñ thác đứng tịnh không Ôi! chan hoà trăng và
 Em G Em Bm C Am
 ta. Thênh thang lời hát rong quanh đời. Miên man biển sóng
 G Em G Em Am
 ru triều âm. Muốn hoa thiên ngàn ngát dâng hương
 B7 Em
 Tâm quán niệm vô thường

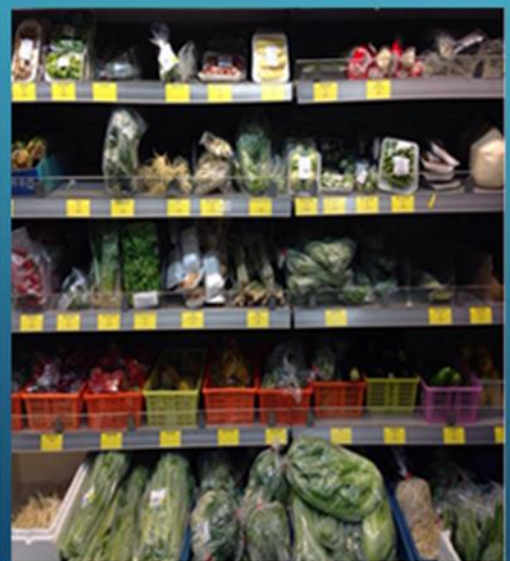
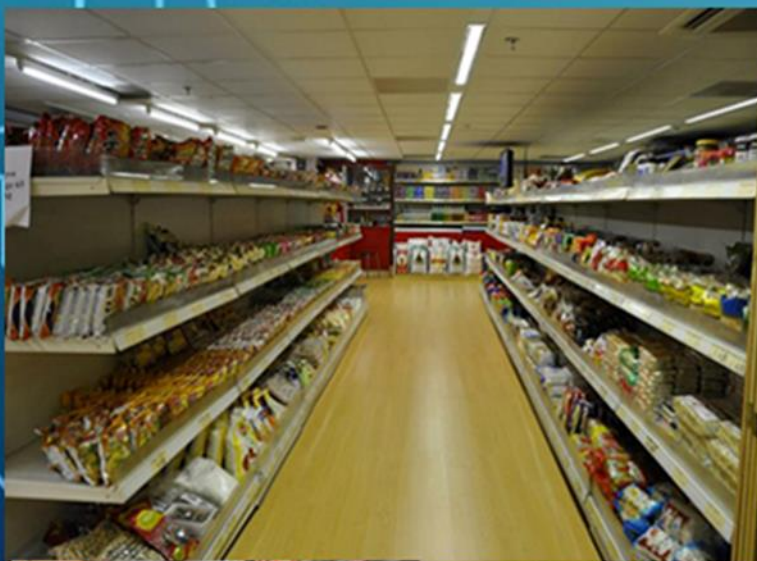
Vietnamese Toko Kim Lan

Bán các thực phẩm Châu Á tươi, khô và đông lạnh bảo đảm chất lượng cao, giá phải chăng, cửa hàng kang trang và đầy đủ các mặt hàng thực phẩm Việt Nam phục vụ quý khách.

Toko Kim Lan tọa lạc tại Nieuwstraat 50

74II LM Deventer.

Telefoon: 0570 644 289

**Vui lòng khách đến, vừa lòng khách đi.
Xin kính mời !**